

BOTIROVA SHOXIDAXON ODILJONOVNA

RANGTASVIR

Akvarelda manzara iqlash

BOTIROVA SHOXIDAXON ODILJONOVNA

RANGTASVIR

Akvarelda manzara ishlash (plener amaliyotida)

ANDIJON 2026

UO‘K 75.021.32-035.676.332.066.3(075.8)

KBK 85.14ya73

B88

Sh.O.Botirova. Rangtasvir. Akvarelda manzara ishlash (plener amaliyotida). [O‘quv qo‘llanma] – “Omadbek print number one” MCHJ. Andijon: 2026. – 147 b.

Botirova Shohidaxon. Andijon davlat pedagogika instituti “Tasviriy san‘at va musiqa talimi” kafedrası o‘qituvchisi.

Taqrizchilar

J.A.ISAQOV- Andijon iqtisodiyot va qurilish instituti “Arxitektura va qurilish” kafedrası v.b professor

S.O.MIRZAYEV– Andijon davlat universiteti — Tasviriy san‘at va muhandislik grafikasi kafedrası dotsenti.

Mazkur o‘quv qo‘llanma “Tasviriy san‘at va muhandislik grafikasi” ta‘lim yo‘nalishi o‘quv rejasida belgilangan “Rangtasvir va plener o‘quv amaliyotlari” fani tarkibidagi “Amaliy fanlar” bo‘limining nazariy va amaliy ma‘lumotlarini ochib berishi bilan bir qatorda o‘quv adabiyotlari kamligi kabi masalani oz bo‘lsada hal etilishida o‘z hissasini qo‘shish bilan ahamiyatlidir. Rangtasvir va plener o‘quv amaliyotlari fani tarkibidagi “Amaliy mashg‘ulotlar” har qanday detallar va ochiq havoda rasm ishlash, obeklarining chizmasini hamda loyiha ishlarini tuzish va o‘qishdan iboratdir. Rangtasvirni asosiy qonun-qoidalari, usul va vositalari, talabalar tomonidan amaliy mashg‘ulot va suhbatlar jarayonida mukammal o‘rganiladi, tasviriy san‘at texnologiyasi va rangtasvir – o‘quv predmeti qalamtasvir, kompozitsiya, dastgohlik rangtasvir, nusxa ko‘chirish kabi mutaxassislik fanlari bilan uzviy bog‘liqdir. Talabalarga kelajakda o‘zlarining texnik fikrlarini chizma orqali namoyon qilish, tasvirlangan har qanday manzara va naturaning chizmasi bo‘yicha ishlash orqali va konstruktiv tuzilishini tushinib olish va tasavvur qila olish uchun bilim, ko‘nikma va taffakur malaka berishdan iborat.

Qo‘llanmada akavarel bo‘yoqlaridan foydalanish tartiblari, kerak bo‘ladigan o‘quv qurollar va ulardan to‘g‘ri foydalana olish, manzara janrida detallarni bosqichma- bosqich ishlash usullari haqida ma‘lumotlar keltirilgan bo‘lib, mazkur mavzularda yoritib misollar keltirilgan. Ushbu o‘quv qo‘llanmadan rangtasvir va plener o‘quv amaliyoti fanlari o‘qitiladigan barcha muxandislik grafikasi bor oliy ta‘lim muassasalari talabalari foydalanishi mumkin.

Ushbu o‘quv qo‘llanma Andijon davlat pedagogika instituti Ilmiy Kengashi yig‘ilishining 2025 yil 28 – fevraldagi 2 - sonli bayonnomasi qaroriga asosan chop etishga tavsiya qilingan.

ISBN : 978-9910-11-676-6

0931

© **Sh.O.Botirova**

© **Omadbek print number one**

KIRISH.

Abu Nasr Forobiyning kasb-hunar egallash bobidagi fikrini eslash o‘rinlidir: Kimda eng go‘zal va foydali narsani kashf qilish fazilati bo‘lsa, va agar u kashf etgan narsa haqiqatan ham uning xohishiga mos keladigan bo‘lsa, shuningdek, boshqa birovning xohishiga ham to‘g‘ri keladigan bo‘lsa, demak, boshqalarning xohishiga ham mos keladi, degan gumon mavjud bo‘lsa, u kashf qilingan yoki yaratilgan narsa haqiqatan ham yaxshi va foydalidir. Bu g‘oya har bir ustaning qalbida mavjud bo‘lib, insonning ijodiy faoliyati va kasb-hunar rivojlanishining asosiy tamoyillaridan biri sifatida qaraladi.

San‘at tarixida rangtasvirning ko‘plab yo‘nalishlari mavjud, ulardan biri – akvarel. Akvarel – suvga asoslangan bo‘yoqlar yordamida bajariladigan rasm turidir. Bu texnika qadim zamonlardan beri ma‘lum bo‘lib, insoniyatning san‘atdagi ijodiy izlanishlarida muhim o‘rin egallagan. Akvarel Misr papiruslarida tasvirlangan rasm va bezaklarda, Movaraunahr mo‘jaz (miniatyura) san‘ati asarlarida ham uchraydi. Shuningdek, Vizantiya miniatyuralarida ham akvarel texnikasi ishlatilgan. Evropa san‘atida Dyurerning akvarellari o‘rta asrlardan boshlab mashhur bo‘lib, uning ijodida rang va nurning nozik uyg‘unligini ko‘rish mumkin. Uyg‘onish davrida akvarel ko‘pincha freskalar va dastgohli rangtasvir san‘atida eskizlar yaratish, kompozitsiyalarni sinab ko‘rish va ijodiy g‘oyalarni amaliyotga tadbiiq etish uchun ishlatilgan. Shu bilan birga, akvarel o‘zining shaffofligi, yumshoqligi va ranglarning bir-biriga uyg‘unligi bilan boshqa texnikalardan farq qilgan. Akvarel texnikasining qadimiylik va universalligi, shuningdek, uning ijodkorlik jarayonida yaratadigan imkoniyatlari, har bir rassom va san‘at ixlosmandi uchun qimmatli tajriba manbai hisoblanadi.

Shu bois, akvarelni o‘rganish va uni amaliyotda qo‘llash, san‘atning nafaqat estetik, balki falsafiy va pedagogik jihatlarini ham chuqur tushunishga

yordam beradi. Akvarelning o'ziga xosligi uning ishlatilishidagi noziklik va ranglarning tabiiy uyg'unligidadir. Bu texnika yordamida yaratilgan asarlar nafaqat ko'zga yoqimli, balki hissiy jihatdan ham tomoshabinga ta'sir qiladi. Ranglar suv bilan aralashganda, ular tabiiy oqim va ton farqlari orqali chiroyli o'tishlar hosil qiladi. Shu bois, akvarel bilan ishlash ijodkordan sabr, aniqlik va nozik sezgirlik talab etadi. Tarix davomida rassomlar akvarelni turli maqsadlarda qo'llagan. Ba'zilar uni tezkor eskizlar va loyihalarni yaratishda, boshqalar esa yakuniy asarlar, manzaralar va portretlarni ijod qilishda ishlatgan. Bu texnika tabiiy sahnalarni, peyzajlarni va hatto inson ruhiyatini ifodalashda ayniqsa qulay hisoblanadi. Akvarel orqali rangning shaffofligi va yorqinligi hissi yanada boyib, tasvirga hayotiylik va nafislik olib kiradi. Shu bois, har bir ijodkor o'z ifodasini topish va turli texnikalarni sinab ko'rish orqali yangi imkoniyatlarni ochadi. Uyg'unish davrida rassomlar akvarelni san'atning boshqa yo'nalishlari bilan uyg'unlashtirib, murakkab kompozitsiyalar yaratishda ham foydalangan. Bundan tashqari, akvarel pedagogik jihatdan ham katta ahamiyatga ega. Talabalar va boshlang'ich rassomlar uchun u rangni his qilish, kompozitsiya va yorug'likni tushunish bo'yicha mukammal mashq vositasidir. Shu orqali ijodkorlik qobiliyati rivojlanadi, ranglar va shakllar bilan ishlashdagi o'ziga xos uslub shakllanadi. Akvarel san'ati nafaqat tarixiy va estetik qadriyatga ega, balki har bir ijodkor uchun o'zini anglash, tasavvur va hissiyotlarni ifodalash imkoniyatini beradi. Shu bois, uni o'rganish va amaliyotda qo'llash har bir san'at ixlosmandi uchun muhim bosqichdir.

Akvarel bo'yoqlarining badiiy- ifodali xususiyatlari va rivojlanish tarixi.

Mamlakatimiz o'zining boy badiiy merosi bilan jahon san'ati va madaniyati rivojiga katta hissa qo'shgan qadimiy sivilizatsiya o'chog'i sifatida milliy badiiy an'analarning o'ziga xosligini saqlab kelayotgani dunyoning yetakchi san'at mutaxassislari tomonidan e'tirof etilgan. Bugungi kunda zamonaviy o'zbek tasviriy san'atiga ko'plab yosh iste'dod egalari kirib kelayotgani, turli yo'nalishlarda faoliyat ko'rsatayotgan ijodkorlar, xususan, rassom va haykaltaroshlar, xalq ustalari ijodida yangicha mazmun va shakl, jahon san'at maydonida munosib o'rin egallashga intilish tendensiyalari ko'zga tashlanayotganini ijobiy baholash lozim. Shu bilan birga, ta'kidlash kerakki, hozirgi vaqtda tasviriy va amaliy san'at sohasini rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan ishlar talab darajasida emasligi, sohaga doir normativ-huquqiy hamda moddiy-texnik bazaning mukammal emasligi, malakali kadrlar yetishmasligi bu boradagi ishlarning samarasiga salbiy ta'sir etmoqda.¹

O'zbek tasviriy va amaliy san'ati yo'nalishlarini yanada rivojlantirish, xalqimizning ushbu nafis san'atlarga bo'lgan estetik ehtiyojini qondirish, keng yo'nalishda faoliyat olib borayotgan mutaxassislarning ijodiy imkoniyatlaridan unumli foydalanish, ularga shart-sharoit yaratish, badiiy salohiyatini oshirish, zamon talablariga mos badiiy ta'lim tizimi keng yo'lga qo'yilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi uchinchi renesans davri poydevori qurilishi va uning yangi ijtimoiy taraqqiyot yo'lidan borayotganligi boshqa sohalarda bo'lgani kabi oliy ta'limining hamma bo'ginlarining faoliyatini ham qayta ko'rishni talab

O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017-y., 8-son, 105-modda; Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 03.03.2018-y., 06/18/5329/0846-son; 06.03.2018-y., 06/18/5368/0851-son; 27.08.2019-y., 06/19/5787/3650-son; Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 30.04.2021-y., 06/21/6218/0398-son

etmoqda. Bu talablar bevosita tasviriy san'at o'quv faniga ham taaluqlidir. Ayniqsa, asriy an'analarga ega bo'lgan Tasviriy san'at turlariga o'quvchi yoshlarni jalb etish katta tarbiyaviy ahamiyatga egaligi bilan diqqatga sazovordir. Shu jihatdan ham yosh avlodni har tomonlama kamol toptirishda jamiyatimiz pedagogika fani, xususan san'at pedagogikasining oldiga yangi vazifalar yukladi.² Zero boshqa sohalar bilan hamohang tarzda ilm va san'at sohalarida ham tub o'zgarishlar davri kechmoqda. Bu o'zgarishlar yosh avlodda nafaqat nazariy bilimlarni egallash, balki ularni amaliyotda qo'llay olish ko'nikmalarini shakllantirish va takomillashtirishni ham taqozo etadi.

Qadimda turli xil giyohlar va tabiiy moddalarni maydalab kukun holiga keltirib, ulardan bo'yoq sifatida foydalanilgan. Hozirgi davrga kelib moybo'yoq, akvarel, tempera, guash, akrill, anilin bo'yoqlari mavjud bo'lib, ular asosan zamonaviy texnika yordamida tarkibiga qarab, har xil kimyoviy moddalar aralashmasidan tayyorlanadi. Bu qorishmalardan asosan, rangtasvir yo'nalishi uchun foydalaniladi.

Birinchidan, rangtasvir haqqoniy shaklning rangli tuzilishi va qonuniyatlariga asoslanadi. Rangtasvirni rassomlar shunday ta'riflaydi: bu to'liq qalamtasvir va to'liq rangtasvirning bir- biriga chambarchas bog'liqligidir. Rangtasvirning jozibali chiqishida qalamtasvirning o'rni beqiyos.

Ikkinchidan, rangtasvir tasviriy san'atning eng muhim turlaridan biri bo'lib, uning vazifasi insonni o'rab turgan real borliqni va hodisalarni tushunish, idrok etish, va ranglarda badiiy aks ettirilishidir. Rangtasvir har xil bo'yoqlar yordamida ishlanadigan tasvirga aytiladi. Shulardan biri akvarel (suv bo'yog'i) bo'lib u o'zining tarkibiga ko'ra toza moddalardan tuzilganligi sababi narsalarning rangini

² O.Yusupov. "Rangtasvirda akvarel bilan ishlash texnikasi va texnologiyasi" Toshkent "Chashma Print" 2011

tasvirlashda juda qo'1 keladi. Rangtasvirda boshqa bo'yoqlar ga qaraganda akvarel texnikasini o'zlashtirish murakkab hisoblanadi.

Uchinchidan, akvarel (fransuzcha aquarelle “suvli” ← italyanacha acquarello) — rasm texnikasi va tasviriy san'atning bir turi bo'lib, u rangtasvir va grafika o'rtasida o'tish joyini egallaydi, ularning xususiyatlarini ohangning boyligi, bino shakli va makonini rang bilan, shuningdek, tasviriy rang bilan birlashtirib turadi. Tasvirni qurishda oq fon qog'ozining faol roli, tempera, guash yoki moy bilan bo'yashga xos bo'lgan o'ziga xos relief zarbasining yo'qligidir. ³

To'rtinchidan, rassom-pedagog tayyorlash tizimida akvarel san'atining o'rni va ahamiyatini aniqlash uchun "akvarel" tushunchasini tushunish kerak. "Akvarel" atamasi lotincha "aqua" - suv so'zidan kelib chiqqan bo'lib, bog'lovchi sifatida o'simlik yelim bilan suv bo'yoqlari va xarakterli qog'ozdagi bo'yoq qatlaminig shaffofligi bilan ajralib turadi. Akvarelle ham ushbu texnikada bajarilgan ish deb ataladi.⁴

Beshinchidan, akvarel ranglarining shaffofligi akvarelning eng muhim farqlovchi xususiyatidir. Bunda u yog'lardan, temperadan, guashdan farq qiladi. Akvarelning o'ziga xos texnikasi - loyqalik va chiziqlar, tasvirning harakatchanligi va titrash effektini yaratadi. Bu "eng nozik nuanslar va ... kamchiliklar" san'ati. Akvarel sizga bo'yoq qatlaminig tozaligini, soyalarning boyligi va nozikligini shakl va makonning tuzilishi va rang bilan birlashtirishga imkon beradi.

Oltinchidan, akvarel (suv bo'yog'i) jozibali osmonning tiniqligini, bulutlarning kumushini, suv oqimlarining o'yinini, gul barglarining nozikligini mukammal tarzda aks ettiradi. Bu ko'zning hushyorligini, qo'lning ishonch va

³ O. N. Shomurdov “Tasviriy san'at tarixi” kitobidan Buxoro ⁴ Ta'lim nazariyasi va metodikasi (san'at hunarmandchilik darajasi o'qituvchisi Sh. O. Vasilevna ning “Акварель в подготовке педагога” dissertasiyasining 22- sahifasi. 2013

jasoratini, go'zallik tuyg'usini rivojlantiradi. Akvarel (suv bo'yog'i) texnikasi rassomga dunyoning o'tkinchi hodisalarini suratga olishga imkon beradi, ularni moyli rasmning sekinroq texnikasi yordamida tuzatish qiyinroq.

Yettinchidan, akvarel bilan ishlash benuqson didni, to'g'ri rang munosabatlarini tezda topish qobiliyatini talab qiladi - keyin akvarel hayotga to'la bo'lib, tabiatning holatini, insonning xarakterini va kayfiyatini yetkazadi.

Bizga ma'lum bo'lishicha, qadimgi akvarellarning yetarlicha o'rganilmaganligining sabablaridan biri shundaki, ular o'ziga xosligi mo'rt va haddan tashqari yorug'likdan qo'rqadi va kamdan kam hollarda namoyish etiladi. Reproduksiyalar hatto eng mukammali ham, hayratlanarli ijro, mahoratini, ranglarning yangiligi va asl jozibadorligini yetkaza olmaydi.

XI-asrlarda badiiy, topografik va etnografik maqsadlarda Evropa va uzoq mamlakatlarga sayohat mashhur bo'lib, akvarel (suv bo'yog'i) ko'rilgan narsalarni yetkazishning ideal vositasi bo'lib xizmat qilgan. Suv ranglari antik davrda ma'lum bo'lgan: Misrda milo'ddan avvalgi XII asrda, ular papirusdagi tasvirlarni ta'kidlash uchun, qabrlarning monumental devor rasmlari uchun ishlatilgan; antik va Uyg'onish davrida - fresk rasmlari uchun Rim katakombalarining devoriy rasmlari, Sharqiy va O'rta asrlar Evropa qo'lyozmalarida - matnni bezaklar va bosh harflar bilan bezash uchun foydalanilgan.

Xitoy, Koreya, Yaponiyada ipak va qog'ozdan yasalgan o'ramlarga rasm chizish o'zining she'riyati, odamlar va tabiatni ko'rishdagi hayratlanarli hushyorligi, ixcham tasviriy uslubi va havo nuqtai nazarini eng yaxshi ohangda uzatishi bilan ajralib turardi. Suvli ranglarning tushunarsiz oquvchanligida xitoylik rassomlar dunyoning cheksiz o'zgaruvchanligi g'oyasini o'zida mujassam etgan materialni "cho'tkaning bir harakati" bilan to'xtatdilar. Yaratilish harakatining bevositaligi orqali xitoylik rassom abadiylik bilan aloqa qilish lahzasini boshdan

kechirdi. Xitoy san'atining asosiy xususiyati - kattani kichik orqali, butunni detal orqali ochib berishdir Qi Baishi "Yo'l bilan tog' oqimi"; Ven Qia "Tu Fu she'rlari ruhidagi manzara"; Dong Yuan "Toza havo" vodiya", aylantiruvchi parcha. Agar qog'oz Xitoyda bizning eramizning boshida ixtiro qilingan bo'lsa, Evropada u faqat XV-asrda keng tarqaldi, bu rasm va akvarelning yuksalishiga yordam berdi.⁵

Darhaqiqat, akvarel uchun qog'oz nafaqat poydevor, balki ajralmas qismdir. Uning donador yuzasi rang to'lqinlarini singdiradi va bir vaqtning o'zida aks ettiradi. Qog'oz paydo bo'lgunga qadar rassomlar o'zlarining akvarellarini pergament yoki baxmal qog'ozda ijro etishgan A. Pizanello. Kostyumlar eskizlari; A. Jovanino de Grassi "Ikki ayol musiqa yasab".

Akvarel (suv bo'yog'i)ning eng qadimiy maqsadi yoritish edi - rang berish, qalam bilan chizilgan rasmni bo'yash. Kitob chop etish paydo bo'lgandan so'ng, yoritish kitob hunarmandchiligining maxsus tarmog'i - bosma kitoblarni va ayniqsa bosma nashrlarni bo'yash deb atala boshlandi. Miniatyura so'zi -bo'yash, yozish, qizil qo'rg'oshin bilan bezash, o'rta asrlarda monastirning qo'lyozma amaliyotida tug'ilgan Alessandro Merlining "Madonna va bola prokurator portreti bilan" qo'lyozma kitobidan olingan varoq akvarel, guash, oltin va pergament asosi. Kech Gotika va Uyg'onish davri G'arbiy Evropada akvarel ustalarining gallaktikasini olib keldi, ular undan tarixiy xronikalarning eskizlari va rasmlari uchun foydalanganlar: Gollandiyada aka-uka Limburglar va Hubert van Eyk, Fransiyada Jan Fuket, Germaniyada, Xans Xolbeyn. Jr., Albrecht Dyurer.

Uyg'onish davrining eng buyuk rassomlaridan biri, o'simlik va hayvonlarni akvarelda "Quyov", "Binafsha guldastasi", lekin asosan manzarani chizgan, ularda texnologiyaning sof tasviriy imkoniyatlaridan foydalangan holda u

Ta'lim nazariyasi va metodikasi (san'at hunarmandchilik darajasi o'qituvchisi Sh. O. Vasilevna ning "Акварель в подготовке педагога" dissertasiyasining 18- sahifasi. 2013

akvarelchilarning yutuqlarini kutgan.

Evropada akvarelda bo'yalgan o'simlik va hayvonot dunyosining rasmlari, modellar va eskizlarning albomlari yoki uvrazhlar XIV-asrning oxiridan boshlab paydo bo'ladi. Mashhur albomlardan biri Bergamo kutubxonasida saqlanadi va rassom, me'mor va haykaltarosh Jovannino de Grassi maktabiga tegishli. U o'simliklar, hayvonlar, gerblar va musiqa asboblari bilan ayol figuralarining akvarel chizmalaridan iborat. Eng buyuk chizmachi A. Pizanello namunalar va modellarning kanonik kitobini eksperimental eskizlar albomiga aylantiradi, bu yerda kechki gotika stilizatsiyasi ilk Uyg'onish davrining tabiiy yangiligi bilan uyg'unlashadi. . Shuningdek, u portretlar va bayramlarni ularning bezaklari va fantastik kostyumlari bilan chizadi, qalam bilan chizadi va akvarel (suv bo'yog'i) bilan bo'yaydi. ⁶

Akvarel (suv bo'yog'i) me'moriy dizayn va chizmalarni yuvish uchun ajralmas hisoblanadi. Taxminan 1500-yillarda N. da Modenaga tegishli bo'lgan me'moriy loyihaning sanasi ko'rsatilgan, unda nozik akvarel bo'yoqlari mavjud. Arxitektura chizmasi ham akvarelning ko'lami hisoblanadi. Dyurer va Brueghel davrida san'at nozik va amaliy janrlarga bo'linmagan, har bir buyuk usta butun ijodiy doirada hukmronlik qilgan.

Italiyalik manneristlar va boshqa ba'zi rassomlar masalan, Peren del Vaga, Bekafumi, Lelio Orsi, Pordenone, Tobias Stimmer va Xans Xolbeyn kichik o'zlarining fasad loyihalarini akvarellar bilan bo'yashadi, shu jumladan ulardagi xalq hayoti sahnalari tasvirlari ularning didiga manzur bo'ladi. O'sha paytda G. Xolbeyn Jr. Eyzengassedagi "Balo uyi" fasadining eskizi; P. G. Saenredam "Organ ko'rinishi bilan Alkamaardagi Groot Kerkning ichki qismi". Angliyada ham

⁶ Repin I.E. Uzoq yaqin. - JL: RSFSR rassomi, 1986. - B. 319

Shternin G.Yu. XIX-XX asr boshlarida Rossiyaning badiiy hayoti. - M.: San'at, 1970. -S. 10

akvarel bo'yicha birinchi risolalar XV-asr o'rtalarida paydo bo'lgan.

Ehtimol, Angliya orolining tabiati, o'ziga xos iqlimi, bulutliligi va "rangli" tumanlari, doimiy o'zgaruvchan atmosfera hodisalari bilan zamonaviy akvarellarning paydo bo'lishiga qisman hissa qo'shgan bo'lishi mumkin - akvarelning suyuq ritmi suv, havo, tarqoq nurni o'tkazish uchun eng mos keladi. Akvarel (suv bo'yog'i) inglizlarning milliy san'ati hisoblanadi. U T. Geysboro, A. Kozensning shaffof monoxromli yuvishlaridan go'zal ko'p rangli texnikaga o'tdi. Ingliz rassomlari akvarelni grafik san'at kishanlaridan ozod qilib, chizilgan konturni siyoh bilan chizishdan bosh tortdilar. Inglizlar akvarel bo'yashning o'ziga xos uslubini va ingliz akvarelini boshqa maktablar ishidan ajratib turadigan o'ziga xos texnikani ishlab chiqdilar.

Akvarel (suv bo'yog'i) shisha ostidagi o'tish joyida majburiy chekkalarni talab qiladi. Ushbu tartib bir nechta funktsiyalarga ega. Shisha porlashi akvarellarning yorqinligini va ranglarning to'yinganligini oshiradi, shisha yorqin kunduz yoki quyosh nurining halokatli ta'sirini biroz susaytiradi va pass-partutning reliefi va keng qirralari, shuningdek, yupqa yog'och yoki metall baget bilan qirradi avtonomiyani ta'kidlaydi. Tasviriy makon, uni atrof-muhitdan chegaralaydi.- Ingliz akvarel manzarasi milliy g'ururga aylanadi. Ingliz akvarelistlari o'z tabiatining oddiy go'zalligida badiiy kashfiyotlar va ijodiy yangilikning bitmas-tuganmas manbasini topdilar. T.Gertinning akvarellari ingliz akvarel maktabi uslubini yaxshi tasvirlab beradi. U iliq tonlarda dastlabki shaffof plomba bilan boshlashni yaxshi ko'rardi. Birinchi ro'yxatga olish – iliq ohangda, qolganlari - sovuq ohangda. Asosiy qizg'ish rangning shaffoflik effekti mavjud T.Gertin "Eire Valley".⁷Bo'yoqni yupqa qatlamlarda qatlamlash texnikasi uning akvareldagi zamondoshlariga xosdir. Ingliz akvarellari qit'ada peyzaj rasmining umumiy

rivojlanishiga ta'sir ko'rsatdi.

U Evropa mamlakatlari rassomlariga tabiatning cheksiz rang-barang boyligini yetkazish uchun o'z davridagi yog'li rasm hali yetuk bo'lmagan tonalliklarning eng nozik nuancelarini ochib berdi. Ikkinchisining rivojlanishida, impressionizmga, ingliz akvarel maktabining aks-sadolari eshitiladi. Angliyadan akvarel La-Mansh bo'ylab "suzdi" va Fransiya, Germaniyaga tarqaldi, so'ngra qit'aga keldi va Amerikaga kirib bordi va qog'ozga rasm sifatida yog'li rasm bilan birga mustaqil yashash huquqini qo'lga kiritdi.⁸

Florentsiyalik rassom va nazariyotchi Cennino Cennini o'zining "Rasm haqida risola" 1437 asarida akvarelni umumiy ma'noda rangli chizilgan deb ta'riflaydi. Bu jarayondagi asosiy nuqta bo'yoqning o'simlik yelimlari - saqichli suvda erishidir. 1585-1590-yillarda Jon Uayt Shimoliy Amerikaga Britaniya ekspeditsiyalarida qatnashadi va uning akvarellari gravyuralar ko'rinishida nashr etilgan hindlar va eskimoslar hayoti haqida qimmatli hisobot edi. Jon Uayt "Eskimo ayol". XVI-asr o'rtalarida oqsoqol P.Bryugel Italiyaga sayohat qilib, Alp tog'larini kesib o'tadi. U qalam va siyoh chizmalarining ba'zan akvarelning tegishi bilan katta yangiligini olib keldi, ular kompozitsiyaning xilma-xilligi, tafsilotlarning boyligi, tog'lar va vodiylarning almashinishi, makonning cheksizligi va kichik figuralar bilan hayratga soladi P. Brueghel oqsoqol⁹ "Tog' etagidagi monastir bilan manzara". Topografik xususiyatga ega panoramik manzaralar va shahar eskizlaridan iborat akvarellarturkumi A.Dyurer tomonidan Venetsiyaga qilgan sayohati 1494-1495 va Nyurnbergga qaytgandan keyin darhol «Arko manzarasi» chizilgan. Ammo A.Dyurerning akvarellari uning davrida kamdan-kam uchraydi. O'sha kunlarda akvarel insonlarning tushunchasida mustaqil ma'noga ega emas edi.1628-1665

⁸A.K. Akvarel rasm. - M.: San'at, 1968. - S. 16

yillarda tarixiy obidalarni, ayniqsa cherkovlarning ichki qismini tabiatdan olingan eskizlar asosida chizish, akvarel bilan bo'yash, keyin esa istiqbol va qurilish qonunlariga rioya qilgan holda qayta ishlash uchun mamlakatning barcha asosiy shaharlariga sayohat qildi.

Biz aytib o'tgan A.Dyurer bu janrda ishlagan. Texnikaning o'ziga xos xu susiyatlariga ko'ra, bunday tasvirlar uning manzaralaridan farqli o'laroq, so'zning aniq ma'nosida akvarel emas, chunki shaffof bo'lmagan guash suyuqliklari qattiq cho'tka bilan poydevorning shaffof qatlamiga surtilgan, ¹⁰eng kichik detallarni grafik bilan mahkamlagan. aniqlik Dyurer "Zich buta o'tlar", akvarel va guash. "Qisqichbaqa", "Quyvon", ov kuboklari bilan natyurmortlar o'zlarining g'ayrioddiy haqiqiyli va ifoda kuchi tufayli hayvonlarning eng ajoyib tasvirlaridan biri hisoblanadi. San'at tabiatdan bo'lishi kerak, deb ta'kidladi A.Dyurer, mahorat esa, uning fikricha, katta narsalarga qaraganda kichik narsalarda oson namoyon bo'ladi. U o'z asarlari bilan botanika, ilmiy, tabiiy-tarixiy chizmachilik va yuksak badiiy fazilatlarini o'zida mujassam etgan dahshat janrini kashf etadi.¹¹

XVII-asrdan boshlab akvarellardan foydalanishning eng sevimli yo'nalishlaridan biri shaharlar, bog'lar va yodgorliklarning ko'rinishini hujjatli aniqlik bilan tasvirlaydigan topografik rasm deb ataladi. Topografik manzaraning rivojlanishi asosan qorong'u kamera kabi qurilmadan foydalanish bilan oldindan belgilab qo'yilgan, bu esa individual motivlarni tuval yoki qog'ozga misli ko'rilmagan aniqlik bilan o'tkazish imkonini berdi.

Aynan shu asrda akvarel texnikasida sezilarli yaxshilanish kuzatildi, bu manzara rasmining rivojlanishiga yordam berdi. Tabiat tasvirida akvarelga xos xususiyatlar

Donin A. Dyurerning peyzaj akvarellarida fazo va vaqt // San'atshunoslik: San'at tarixi va nazariyasi jurnali. - 2005. - No 2. - B. 64.

¹¹ Nesselstraus Ts. Dyurerning chizmalari. - Moskva: San'at, 1966. - S. 13. Leneyri, 1995 yil

– noziklik, shaffoflik va havodorlik juda qimmatli sifatlar bo‘lib chiqdi. Xomashyoning aynan qog‘oz, suv, pigment ko‘tarilishi va arzonligi unga ish tezligi va sayohat qulayligi bo‘yicha moyli rasmdan ustunlik berdi. Shu bilan birga, akvarel rang soyalarining barcha boyligini, ohang gradatsiyalarining xilma-xilligini yetkazishga, akvarel manzarasining gullab-yashnashiga hissa qo‘shgan taassurotning yangiligini saqlashga imkon beradi. Evropa shaharlariga tashrif buyurgan ko‘plab sayohatchilar o‘zlarining ta‘limini oshirib, esdalik sifatida saqlamoqchi bo‘lgan manzaralar edi.

Shu vaqtda akvarel texnikasida sezilarli yaxshilanish kuzatildi, bu manzara rasmining rivojlanishiga yordam berdi. Tabiat tasvirida akvarelga xos xususiyatlar – noziklik, shaffoflik va havodorlik juda qimmatli sifatlar bo‘lib chiqdi. Xomashyoning aynan qog‘oz, suv, pigment ko‘tarilishi va arzonligi unga ish tezligi va sayohat qulayligi bo‘yicha moyli rasmdan ustunlik berdi. Shu bilan birga, akvarel rang soyalarining barcha boyligini, ohang gradatsiyalarining xilma-xilligini yetkazishga, akvarel manzarasining gullab-yashnashiga hissa qo‘shgan taassurotning yangiligini saqlashga imkon beradi. Evropa shaharlariga tashrif buyurgan ko‘plab sayohatchilar o‘zlarining ta‘limini oshirib, esdalik sifatida saqlamoqchi bo‘lgan manzaralar edi. Biroq, XVII-asrda ham akvarel moyli rasmning "xizmati" edi. XVII-asrning o‘rtalarida Gollandiyada peyzaj rasmining yorqin yuksalishi akvarelni chetlab o‘tmadi. Tonalliklarning o‘ziga xos nozikligi, yumshoq o‘tish qobiliyati, ranglarning sofligi va shaffofligi uni atmosfera hodisalarining eng kichik soyalarini yetkazish uchun ajralmas holga keltirdi A. van Everdingen "Yelkanli qayiq bilan manzara"; A. Kuyp "Poda bilan manzara" dengiz qirg‘og‘idagi sigirlar". Akvarel tabiiy fanlar va botanikada ham qo‘llanilgan. Gullar, qushlar va hayvonlarning go‘zal tasviri Xitoyda qadim zamonlardan beri ma‘lum. Uning gullab-yashnagan davri Song sulolasi hukmronligi davriga to‘g‘ri keladi, bu

sulolaning imperatorlaridan biri o'zi bu sohada ajoyib usta bo'lgan. Tasvir "hayotdan" yaratilgan va uning atamasi "hayotni tasvirlash" kabi eshitiladi.

Haqiqiy, ya'ni shaffof akvarel C. Cennini bo'yicha XVII-asr boshida keng qo'llanila boshlandi. C. Cennini akvarel bilan bo'yash usullari haqida ham, u ishlab chiqarilgan bo'yoqlar haqida ham gapiradi. Ushbu rasm uchun asosiy rang berish elementi mayda maydalangan soot "alqatemtm", bundan tashqari, C. Cennini ma'lum pigmentlar va bo'yoqlarning suyuq eritmalaridan foydalanadi. Bu risolada akvarelning o'sha davrda hukmron bo'lgan temperadan farq qiluvchi maxsus rasm turi sifatida va akvarel uchun maxsus bo'yoqlar tayyorlash ko'rsatkichi alohida ahamiyatga ega. C. Cennini "akvarel"idagi asosiy bo'yoq uglerod qora siyoh bo'lgan, boshqa bo'yoqlar esa faqat qora chizilgan rangni bo'yagan; "yorug'lik" nomi - eng kichik zarbalar bilan bo'yash - bunday ish uchun juda mos bo'lganligi aniq. Eskizlarni yaratishda ko'pincha akvarel ishlatilgan.¹² D.B.Tiepolo "Noma'lum uchastka" loyihaga tayyorgarlik ishlarida suv texnologiyasiga ega edi. Chizmachilik va akvarelning ajoyib ustasi F.Gvardi o'sha davrda keng tarqalgan jigarrang siyoh va bistr texnikasini yaxshi ko'rardi. U kamdan-kam hollarda o'zining akvarellarida yorqin ranglarni kiritadi, chunki jigarrangning o'zi fazo, havo, quyosh nuri tuyg'usiga erishishi mumkinligiga ishondi. Ba'zi ohanglarning boshqasiga nozik o'tishlariga erishib, u muayyan motivni tasvirlashda ularni yagona yaxlit holatga uyg'unlashtirgan. Gollandiyalik buyuk rassom Rembrandt ham suv texnikasining ustasi edi. U katta mahorat bilan yorug'lik va soya, tekislik va makon vositalaridan foydalanib, nafaqat yog' bilan, balki qalam va bistr bilan bo'yalgan eng oddiy kompozitsiyalar, portretlar, manzaralarda ham favqulodda go'zallikka erishdi Rembrandtning "Adashgan o'g'ilning qaytishi", eskiz,

¹² Akvarel // Buyuk Sovet Entsiklopediyasi: [30 jildda] / ch. ed. A. M. Proxorov. - 3-nashr. - M.: Sovet Entsiklopediyasi, 1969-1978.

"Uxlayotgan qiz"; P. Rubens "Avliyo Stivenning kaltaklanishi"; J. de Vit "Allegoriya"; F. Guardi. Osmon shiftining eskizi. Biroq, uzoq vaqt davomida akvarel "jiddiy" san'at sifatida qabul qilinmadi.

Akvarelda aks ettiruvchi yuzaning qiymati aralash vositalar bilan ham saqlanib qoladi oqlash, guash, sanguine chizma, pastel bilan akvarel. Shuning uchun badiiy ko'rgazmalarda klassik akvarellar grafik bo'limida namoyish etiladi.¹³ Taxminan 1750 yilda Buchot "Chizish va yuvish qoidalari" da suvga asoslangan bo'yoqlarni qanday tayyorlashni tushuntiradi: "Karmin, ultramarin, kinobar va prussiya ko'klari yelimning suvli eritmasida eritiladi; idishlar yog'siz va toza bo'lishi kerak. "Akvarel" va "guash" atamalari Angliya akvarel jamiyatining asoschilari va a'zolari D. Varli va D. Koks 1768 yilda tashkil etilgan Qirollik Badiiy Akademiyasining o'qituvchilari edi. Fransiyaning badiiy leksikonida 1770- yillardan beri paydo bo'ladi, lekin ular o'rtasida farq yo'q, Angliyada esa: akvarel - akvarel, guash - tana rangi. Boshqa manbalarga ko'ra, akvarelning inglizcha nomi akvarel bu Shekspirda uchraydi).

"Akvarel" so'zining o'zi Fransiyada 1776 yilgi Salon paytida qo'llanila boshlandi va "rasmning yangi turi" degan ma'noni anglatadi. 1791 yildan boshlab akvarelistlar o'z asarlarini Akademiya ko'rgazmalarida namoyish etishdi, lekin ularni qoniqarli tarzda osib qo'yishdi, chunki o'sha paytda faqat moyli bo'yash rasm deb hisoblangan. Parijning Pankuk nashriyoti tomonidan 1791 yilda nashr etilgan bir jildlik uslubiy ensiklopediyada bu so'z turli ranglardan foydalangan holda yuvish chizmasi sifatida talqin qilingan. Ushbu nashr bo'yoqlar shaffof bo'lishi va nozik bir qatlamda qo'llanilishi kerakligini belgilaydi. Shuning uchun, eng kam

¹³ Ta'lim nazariyasi va metodikasi (san'at hunarmandchilik darajasi o'qituvchisi Sh. O. Vasilevna ning "Аквапель в подготавки педагога" dissertasiyasining 29- sahifasi.

qalin bo'yoqlarni tanlash yoki ularni suyultirish kerak.

XVIII-asrgacha akvarel (suv bo'yog'i) yorug'lik va namlikka beqarorligi tufayli asosan "kichik janrlarda", topografik, me'moriy, etnografik, manzarali, botanika chizmalarida qo'llanilgan. Zamonaviy ma'noda akvarel rasmi nisbatan yaqinda, XVIII-asr o'rtalarida Angliyada paydo bo'lgan. U yerda oq rang aralashmasiz akvarel ixtiro qilindi va ranglar diapazoni 4 rangdan deyarli hozirgi songacha kengaydi. B. R. Vippening fikricha, akvarel asarlarini baholashning o'zgarishi tasviriy san'at sohasidagi inqiroz bilan bog'liq.

XVIII-asr rassomi, me'moriy manzarasining beqiyos mohir ustasi G. Robert ham akvarelda ishlagan "Qadimiy xarobalar orasida rasm chizayotgan ikki yosh ayol". XVIII-asrdagi manzaralar D.Kanaletto, B.Belotto, F.Gvardi, D.Piranesi vedutalarida havo va yorug'likka to'yingan, o'zgaruvchan yorug'lik va havo muhitini ma'nosi virtuoz tarzda takrorlashi bilan ajralib turadi. Akvarelning rang-barang teginishi bilan rasmning monotonligini jonlantiradi, F. Gvardining "Triumfal darvozalari" asari misolida to'liq baholanishi mumkin. Bu janr XXI-asrgacha akvarel bilan saqlanib qolgan. Rossiyada akvarel bo'yoqlari XVIII-asrdan boshlab rivojlana boshladi va asta-sekin o'z texnikasini takomillashtirdi. G'arbiy Evropa san'atining boy tajribasidan foydalanish rus akvarellariga uzoq shakllanish davrini chetlab o'tib, keskin sifatli sakrashga imkon berdi. Asrning oxiriga kelib, u tobora ommalashib bordi. Akvarelga bo'lgan ishtiyoq keng tarqaladi. Akvarel chizmasi grafik eskizdan rangtasvirga, moyli rasimga o'tishni osonlashtirdi. Akvarelning yutuqlari uni nafaqat rassomchilikka yaqinlashtirdi, balki uni tasviriy san'atning mustaqil sohasiga ajratish imkonini berdi. Tayyorgarlik, eskiz va kompozitsion eskizlarning yonida dastgohli akvarellar paydo bo'ladi. Akvarelda ishlangan manzara, portret, interyer moyli rasmlar bilan bir qatorda baholana boshladi. Illyustrativ akvarel grafikasi ham rivojlanmoqda.

XVIII-asrning ikkinchi yarmidan boshlab sayohatning rivojlanishi munosabati bilan akvarel peyzaj rasmida keng tarqaldi. Ishlar tabiiy, batafsil, tafsilotlarga jiddiy e'tibor qaratgan holda amalga oshirildi. Lirik shahar manzarasi ijodkorlaridan biri F. Alekseev akvarelda ishlagan «Sankt-Peterburgdagi Mixaylovskiy qal'asi manzarasi», «Pyotr va Pol qal'asidan saroy qirg'og'ining ko'rinishi». Semyon Shchedrin Gatchina, Pavlovsk, Peterhof bog'larining bir qator she'riy tasvirlarini berdi. Ko'pincha akvarellarda B. Patersen, M. Ivanov, F. Alekseev, M. Martynov, A. Egorov, M. Vorobyeva, Y. Ulanova yaratgan asarlar qalam yoki ruchkaning shtrixlari bo'yoqdan yarqirab turadi. V. Sadovnikov ushbu texnikadan foydalangan holda ajoyib manzaralar va interyerlar yaratdi. Uning ijodiy merosi bizga o'tgan davrning lazzatini olib keldi, shahar ko'chalari, qadimiy bog'lar, nafis interyerlarning betakror go'zalligini o'zida mujassam etdi, ularning aksariyati hozirda yo'qolgan "Peterburg. Kamennostrovskiy ko'prigi", "Peterburg. Anichkov saroyi", "Tsarskoye Selo shahridagi malika Z.I. Yusupovaning yozgi uyidagi ichki yashash xonasi". Mustaqil akvarel asarlari me'moriy chizmachilik va portret miniatyura an'analari asosida shakllandi. Rossiya XVIII-asrning o'rtalarida nafis miniatyura portretlari uchun modani joriy etgan xorijiy ustalarning asarlari tufayli xorijiy akvarel rasmlari bilan tanishdi. Akvarel yoki qalamli miniatyura yoki real o'lchamdagi portret nafaqat ma'lum doiralarda "moda" bo'lib qoldi, balki ko'rgazmalarda ham munosib o'rin egalladi. Ayni shu vaqtda akvarel peyzaj janridan buyuk san'at materialiga aylanib, mustaqil ma'no kasb etadi. U manzara rasmida yanada keng tarqaldi. Rassomlar uning havo muhitining holatini, tabiatni tasvirlashda juda muhim bo'lgan eng nozik yorug'lik o'tishlarini yetkazish qobiliyatini yuqori baholadilar. Peyzaj rassomlari kosmosning chuqurligini, havo istiqbolini, titroq atmosferani, yorug'lik va quyosh ta'sirini yetkazish uchun akvarelning imkoniyatlaridan chinakam virtuoz foydalanish bilan ajralib turardi.

Angliyada 1804 yilda eng yaxshi ko'rgazma faoliyatini amalga oshirish uchun Akvarel jamiyati tashkil etilgan. XVIII-asrda "arxitektura jamoasi" deb nomlangan shogirdlari - V.I. Bazhenov, M.F.Kazakov, I.E.Starov, A.N.Voronichin, A.D.Zaxarovlar bir vaqtning o'zida ajoyib akvarel rassomlari, rus arxitektura grafikasining asoschilari bo'lgan A.N.Voronichin "Neva anfiladasining katta zali Turkiya elchixonasi qabulxonasida". XIX-asrdan boshlab akvarel haqiqiy gullash bosqichiga kiradi. Rangning ma'nosini keng tan olish, atmosfera va kosmosdagi manzara muammolariga yangi yechim, tashqi dunyoni idrok etishda go'zal nuqtai nazarning g'alabasi akvarellarga sof manzarali tasvirni rivojlantirish uchun keng yo'llarni berdi. Uning mavzulari doirasi cheksiz bo'lib, asarlar ommaviy xarakterga ega, texnik tili takomillashtiriladi. XIX-asrda Yevropa va Amerikada yangi milliy rassomchilik maktablari shakllandi. XIX-asrning deyarli hech bir rassomi, ham mashhur, ham noma'lum, uning jozibasidan qochib qutula olmadi.

Deyarli barcha fransuz ko'rgazmalarining majburiy aksessuari bu Meissonier va Fortuny rasmlari. Ikkinchisi ayniqsa rus akvarellari tomonidan hurmatga sazovor bo'lgan, I. Repin uni Apelles va Rafaelga teng deb atalgan. Uning kuzatuvchanligi, akvarelning tabiati va resurslarini chuqur bilishi, mo'yqalamdan mohirona foydalanishi uning ishini akvarel bo'yicha ishlayotgan har bir kishi uchun klassik mahorat manbaiga aylantiradi.¹⁴ Ehtiyotkorlik bilan "yasalgan" kichik "janrlar" va jang sahnalari badiiy hunarmandchilik namunasiga aylanadi.

XIX-asr tasviriy san'atining mustaqil sohasi sifatida rus akvarellari moyli rasm yoki bosma grafikaga qaraganda ancha kam o'rganilgan. Biroq, uni o'rganish tasviriy san'atni taqdim etish imkoniyatini beradi. Bu davrdagi Rossiya o'z rivojlanishining umumiy tendentsiyalarini to'liqroq tavsiflash uchun turli xil

¹⁴ Repin I.E. Uzoq yaqin. - JL: RSFSR rassomi, 1986. - B. 319

Shternin G.Yu. XIX-XX asr boshlarida Rossiyaning badiiy hayoti. - M.: San'at, 1970. -S. 105

shakllarda akvarel uchun, yog'li bo'yashga qaraganda ko'proq kamerali, kam mehnat talab qiladigan texnikasi bo'lganligi sababli, bu tendentsiyalarga tezroq va faolroq javob beradi. Kamera akvarel portreti XIX-asrning birinchi uchdan birida rus maktabining haqiqiy g'ururi edi P. Sokolov, A. va K. Bryullov, V. Gau va boshqalar. Rassomlarning e'tiborini nafaqat yuzlari, balki tasvirlanganlarning liboslari ham jalb qildi. Tafsilotlar sevgi bilan chizilgan. Portretlar uzoq safarlarda o'zlari bilan olib ketilishi uchun ko'pincha burmalar yoki o'tish joyiga joylashtirilar edi P.F.Sokolov "E.T.Razumovskaya portreti".

"Buyuk Karl" Bryullov o'z iste'dodida rasm chizishning mohirligi va rassomning fundamental mahoratini uyg'unlashtirdi "Uzum yig'im bayrami", "Figaliyadagi Epikurchi Apollon ibodatxonasi", "G.N. va V.A. Oleninlar portreti". K.Bryullovning akvarellari hissiyotlarning kuchayishi, she'riyat, rassomning moy rasmda yetkaza olmagan o'ziga xos yaqinligi bilan ajralib turadi. San'atning bosh hususiyati sifatida badiiylik voqelikni betakror obrazlar asosida aks ettirishini, tor ma'noda esa "badiiylik" san'at asarining estetik mohiyatini belgilovchi mezonni anglatadi. Ish jarayonida rassom hayotiy kuzatishlaridan, xotiradan, o'ziga keraklilarini olib bo'lg'usi asarga zamin yaratadi. Haqqoniy san'atda asosiy badiiy qiyofa, bu qalam tasvirdir. U jism shaklini qayta ishlab chiqadi, voqea va insonlar haqida ma'lumot beradi. Musavvir borliq hodisalarini dab durustan sezish, payqash mushkul bo'lgan qirralarni ta'sirchan, bo'yoq bilan huddi jonliday, harakatlanayotganday namoyon etishga harakat qiladi. Badiiylik musavvirni asar yaratishida asosiy qurol hisoblanadi. Rassomlar o'z asarlarida hayotni qanday ko'rsalar, o'shanday emas, balki undagi xarakterli ko'rinishlarni tanlar oladilar. Ikkinchi darajali ko'rinishlarni tushurib qoldiradilar, muhimlarini bo'rttirib ko'rsatadilar. Tanishish va borttirish orqali rassomlar voqea va hodisalarni kishilarning tafakkuri va hissiyotlariga samarali ta'sir ko'rsatadilar. Rassom

borliqni shunchaki biladigon shaxs emas, balki u boy tasavvur va tafakkur qilish qobiliyatiga ega bo'lgan kishilardir.¹⁵ U o'z ijodida borliqni shunchaki aks ettiribgina qolmay, unga asoslangan holda nimalarnidir o'ylab topadi, tasavvur etadi va to'qiydi. Eng muhimi san'at asarlari borliqni aks ettiribgina qolmasdan u rassomning g'oyalarini ifodalaydi, uni boyitadi, shu bilan birga bunday asarlar tomoshbinga emotsional ta'sir ko'rsarish kuchiga ega bo'ladi. Manzara janridagi asarlarning ayrimlari bevosita tabiat manzarasini haqiqiy ko'rinishini tasvirlasa boshqalari badiiy va ijodiy tarzda hayolan ifodalangan bo'ladi. Ba'zan badiiylik va ijodiylik bir asarda bo'lishi ham mumkin. Rangtasvir fanini o'qitish davomida bo'lg'usi rassomni tirik tabiatning shakl tuzilishini to'g'ri tushungan holda shaklning fazodagi holatini ongli ravishda tasvirlashni rivojlantirish ko'zda tutilgan. Ushbu muammolarni hal etish maqsadida talabalarni manzara janrida perspektiva va rangtasvir texnikasi bilan tanishtirmoq lozim. Badiiy bilim va ko'nikmalariga ega bo'lish uchun talabalar kerakli bilim malakalariga ega bo'lishlari shart.

¹⁵ 1878 yilda akvarelistlar; 1879 yilda frantsuz akvarelistlari jamiyati; Amerika akvarel jamiyati 1866 yilda Nyu-Yorkda tashkil etilgan

AKVARELIST MANZARACHI RASSOMLAR

Obidjon Bakirov

O‘zbekiston xalq rassomi.

Obidjon Bakirov 1941-yilda Andijon shahrida tug‘ilgan. Obidjon Bakirovning san‘atga kirib kelishida amakisi sababchi bo‘lgan. O.Bakirov 1958-yilda Andijon viloyati musiqali drama va komediya teatriga ijrochi rassom bo‘lib ishga kiradi. Ma‘lum muddat Andijon tibbiyot institutida bezakchi rassom bo‘lib ishlagan. Keyinchalik Benkov nomidagi rassomlik bilim yurtida o‘qiydi. Uni tamomlagach Toshkent teatr va rassomlik san‘ati institutida o‘qishini davom ettiradi. Institutda Rahim Ahmedov, Ne‘mat Azizboyev singari bir qator taniqli rassomlardan rangtasvir sirlarini o‘rgangan. Rassomlik sohasida ma‘lum bilim va malakaga ega bo‘lgach, Andijonga qaytib, ijod bilan shug‘ullangan. Shohimardonda bahor,

Tumanlikda, Cho‘lda oqshom, Jala, Bog‘ishamolda bahor, O‘rik gullaganda suratlarida Farg‘ona vodiysining go‘zal tabiatini tasvirlagan. Rassomning O‘rik guli, Qulupnaylar, Nastarin kabi asarlari natyurmort janrida. Musavvir tomonidan Abu Ali ibn Sino tavalludining 1000 yilligi munosabati bilan yaratilgan buyuk allomaning siymosi tasviriy san’atda etalon sifatida qabul qilingan. Obidjon Bakirov 1997-yili Shuhrat medali, 2001-yilda O‘zbekiston Badiiy akademiasining Yuksak san‘at asarlari uchun kumush medali bilan mukofotlangan. Obidjon Bakirov 2008-yilda Ozbekiston xalq rassomi deganyuksak nomga sazovor bo‘lga

RAXIM AXMEDOV

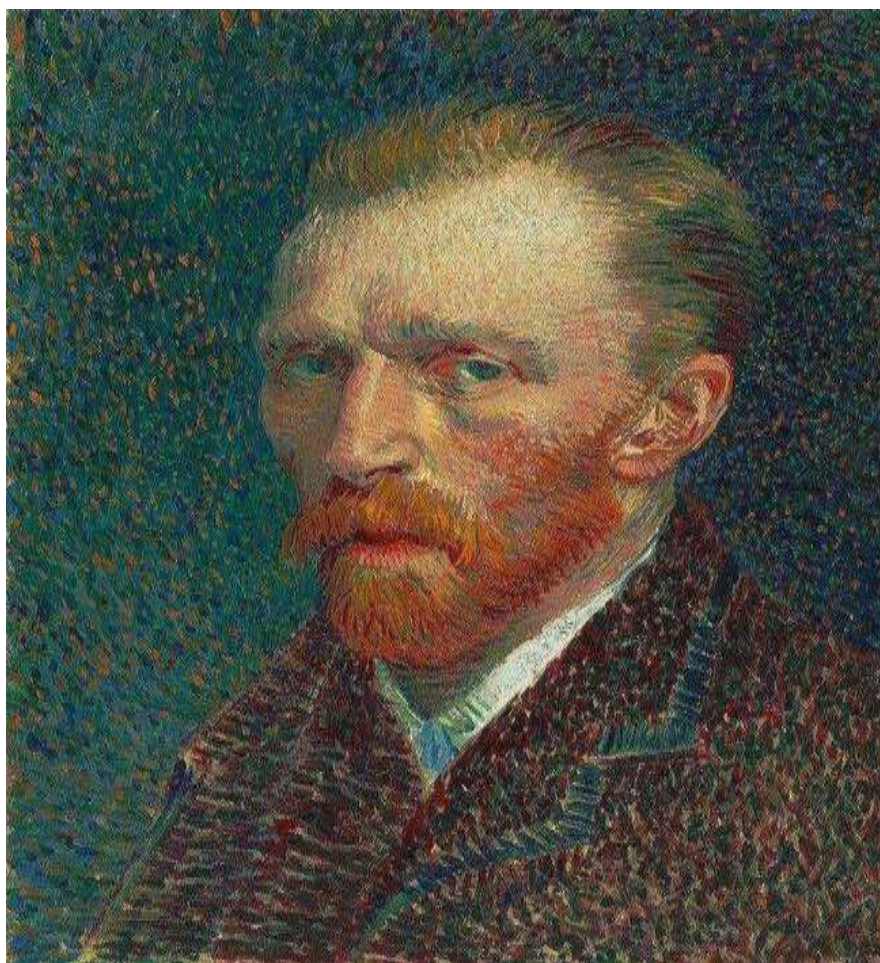
Raxim Ahmedovich Ahmedov 1924-yil 26-iyulda (ba'zi manbalarga ko'ra 1921-yil 28-iyulda) Toshkent shahrida hunarmand oilasida tug'ilgan. Rassom 1937–1941-yillarda Toshkent rassomlik bilim yurtida (hozirgi P. Benkov nomidagi Respublika ixtisoslashtirilgan rassomlik bilim yurti) ta'lim olgan. Uning ustozlari A. N. Volkov, N. G. Qoraxon va B.

Hamdamiylar bo'lgan. 1947–1953-yillarda esa I. E. Repin nomidagi Leningrad rassomlik, haykaltaroshlik va arxitektura institutida Y. M. Neprintsev, V. M. Oreshnikov va I. A. Serebryaniy kabi mashhur ustozlardan saboq olgan. Raxim Ahmedov 1938-yildan boshlab ko'rgazmalarda ishtirok eta boshlagan. Uning asarlari Hindiston, Chexoslovakiya va boshqa mamlakatlarda o'tkazilgan xalqaro

ko'rgazmalarda namoyish etilgan. 1962-yilda Moskvada rassomning shaxsiy ko'rgazmasi bo'lib o'tgan. 1941-yilda u Qizil Armiya safiga chaqirilgan va Shimoliy Kavkaz frontida xizmat qilgan urush faxriysi hisoblanadi. Rassom 1953-yildan Toshkent teatr va rassomlik san'ati institutida o'qituvchi bo'lib ishlagan. 1976-yilda professor unvoniga ega bo'lgan. U O'zbekiston Rassomlar uyushmasi boshqaruvi raisi lavozimida 1965–1984-yillar va 1992–1994-yillarda faoliyat yuritgan. Raxim Ahmedovning asarlari chuqur psixologik ifodaliligi bilan ajralib turadi. Ular orqali insonning ichki kechinmalari va his-tuyg'ulari mahorat bilan aks ettirilgan. U ijodining dastlabki yillarida portret janriga e'tibor qaratgan ("Qahramon ona", 1949; "Cho'pon", 1952; "Student qiz portreti", 1954 va boshqalar). Rassom yaratgan portretlar ("Ona o'ylari", "Keksa kolxozchi portreti", 1956; "O'zbek qizi portreti", 1958), shuningdek manzaralari ("Bahor", 1964; "Nahor. Oqtosh bahori", 1971 va boshqalar) va natyurmortlari ("Natyurmort", 1954; "Natyurmort", 1965 va boshqalar) bilan mashhurdir. Uning asarlari O'zbekiston san'at muzeyi, Badiiy ko'rgazmalar direksiyasi, Sharq xalqlari san'ati muzeyi va boshqa to'plamlarda saqlanadi. Asarlari 1948-yildan boshlab respublika va xalqaro ko'rgazmalarda namoyish etib kelinadi.

Raxim Ahmedov 2008-yil 9-iyulda Toshkent shahrida vafot etgan va Toshkentdagi Minor qabristoniga dafn etilgan.

Vinsent Van Gog (1853-1890)

Tugʻilgan joyi: Groot-Zundert, Niderlandiya. Sanʼat harakati: realizm, impressionizm, punktillizm, post-impressionizm. Diqqatga sazovor xususiyatlari: hissiyotga boy uslub, ranglardan jonli va dadil Foydalanish. Mashhur asarlari: Yulduzli tun, Kungaboqarlar Vinsent Van Gog — sanʼat tarixidagi eng mashhur peyzaj rassomlaridan biri boʻlib, oʻzining post-impressionistik uslubi, kuchli hissiyotlar bilan toʻyingan tasvirlari va ranglardan oʻta jonli foydalanishi bilan tanilgan. U hayoti davomida koʻplab ruhiy va shaxsiy qiyinchiliklarga duch kelganiga qaramay, ulkan ijodiy meros qoldirishga muvaffaq boʻlgan. Uning ijodi peyzajlar, natyurmortlar, portretlar va figurativ kompozitsiyalarni oʻz ichiga oladi. Van Gogning peyzaj janridagi mahoratini yoritib beruvchi yorqin namunalaridan biri — “Azoblangan manzara” (baʼzan “Qoʻrquvli manzara” deb ham ataladi).

Ushbu asar dadil choʻtkasi zarbalari, dramatik rang tuslari va kuchli hissiy ifodasi bilan ajralib turadi. Ana shu xususiyatlar Van Gog ijodining asosiy belgilaridan hisoblanadi. Vinsent Van Gogning tabiat manzaralariga boʻlgan oʻzgacha yondashuvi va rang tasavvurining betakrorligi sanʼat dunyosiga ulkan taʼsir koʻrsatgan hamda bugungi kundaham rassomlar uchun ilhom manbai boʻlib qolmoqda.

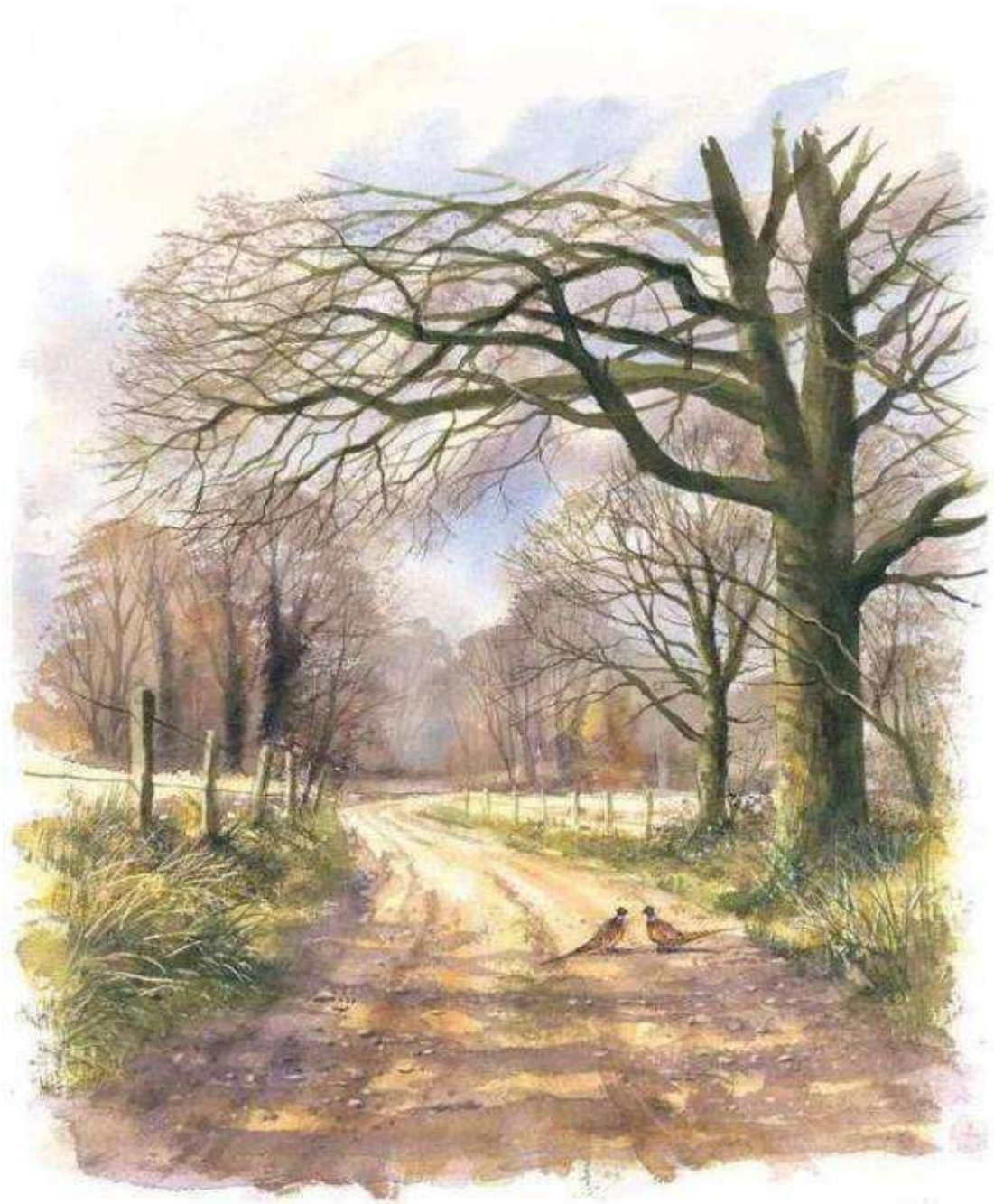
Jon Konsteb (1776-1837)

Tugʻilgan shahari. Sharqiy Bergholt, Suffolk, Angliya. Sanʼat harakati: impressionizm, romantizm. Diqqatga sazovor xususiyatlar/mavzu: Peyzaj rasmi, ayniqsa ingliz qishloqlari Eʼtiborli sanʼat asari: Hay Wain, Dedham Vale Jon Konsteb, 1776 yilda tugʻilgan ingliz rassomi, tarixning eng yaxshi peyzaj rassomlaridan biri hisoblanadi. Konstebning u oʻsib-ulgʻaygan ingliz qishloqlari bilan chuqur aloqasi uning rasmlarida yaqqol koʻrinadi, ular odatda qishloq

manzaralari va yam- yashil dalalar, sokin daryolar va o'zgaruvchan osmon kabi elementlarni namoyish etadi. Konstebning eng mashhur asarlaridan biri bu «Peyni vayni» bo'lib, sokin qishloq manzarasida daryoni kesib o'tayotgan pichan aravasi tasvirlangan rasm. 1824 yilda Parij salonida namoyish etilgan bu asar yangi paydo bo'lgan frantsuz romantik va realist rassomlariga, jumladan Evgeniy Delakruaga katta ta'sir ko'rsatdi. Ko'pincha tabiatni ideallashtirgan zamondoshlaridan farqli o'laroq, Konstebel landshaftlarni ob-havo va yorug'likdagi o'zgarishlar bilan ko'rganidek tasvirlashga harakat qildi. Uning hayoti davomida o'z mamlakatida dastlabki tanqidlarga va tan olinmaganiga qaramay, uning ishi Frantsiyada Barbizon maktabiga va keyingi impressionistlar harakatiga ta'sir ko'rsatgan holda juda qadrlangan.

AKVARELDA MANZARA ISHLASH QUROLLARI

MATERIALLAR

Akvarel landshaftlarini yaratish uchun sizga maxsus cho'tkalar to'plami kerak bo'ladi. Ushbu kitobda keltirilgan materiallar akvarel bilan ishlashda sizga hamrohlik qiladi.

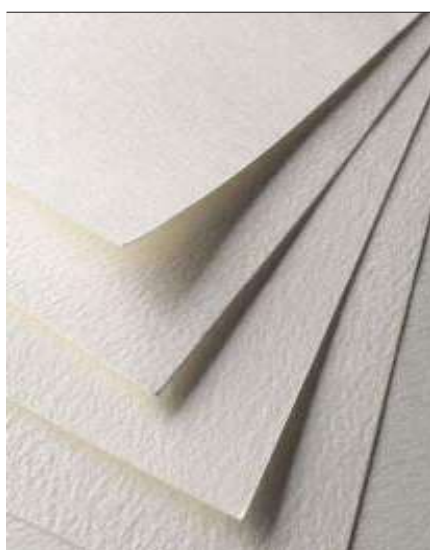
Bo'yoqlar

Professional bo'yoqlardan foydalanish asarni sifatli bo'lishi garovidir, chunki ular silliqroq va yahshiroq aralashadi. Iloji bo'lsa har doim sifatli bo'yoqlarni sotib olish tavsiya qilinadi, chunki siz faqat asosiy ranglar va cheklangan palitra bilan uziq vaqt chizishingiz mumkin lekin tajriba orttirganingizdan so'ng siz kengroq diapazonda tajriba o'tkazishni hohlaysiz

Cho'tkalar

Bazi rassomlar ma'lum bir cho'tkalar bilan ishlashga moslashadi. Bu kitobda esa siz maxsus ishlangan cho'tkalar to'plami bilan tanishasiz. Siz ushbu cho'tkalarni qanday qo'llash va har xil turdagi yerlarni bo'yash orqali turli effektlarni yaratishingiz mumkin.

Qog'oz

Akvarel qog'ozi har xil og'irlikda va uch xil sirt bilan ishlab chiqariladi: silliq(issiq bosilgan qog'oz yoki HP deb ham ataladi, yarim silliq(tekstura deb ataladi) va bu turdagi qog'ozlar qo'pol deb ham aytiladi. Nozik ish uchun silliqroq sirt kerak bo'lsa, siz bir xil og'irlikdagi teksturali qog'ozdan foydalanishingiz mumkin.

Agar rasm quriganida silliq bo'lsa, uni toza, silliq, yuzaga pastga qaratib butun uzunlig bo'ylab nam mato bilan tekkislang. Rasmni ustiga bosing va bir kechada qog'oz qurib burmalari yuqoladi.

Boshqa materiallar va jihozlar

Fen

Vaqt kam bo'lgan vaqtda ishlatilishi va quritish uchun yordam berishi mumkin.

Maskalovchi suyuqlik

Qog'ozning oq rangini dengiz manzaralarida to'lqinlar yoki kopik kabi effektlarga erishmoqchi bo'lgan joyda saqlashda foydalaniladi.

Sovun

Bir bo'lak sovun cho'tkalarni niqobli suyuqlikdan himoya qilishga yordam beradi. Cho'tkani namlang va niqoblash suyuqligiga botirishdan oldin unga sovun surting. Zarur bo'lganda u sovun bilan birga chiqib ketadi.

Chizma qalam

Yupqa, tekis chiziqlar hosil qilish uchun niqoblash suyuqligi bilan foydalanish mumkin.

Maskalanuvchi lenta

Undan rasmlarni tuzatish va ufq chiziqlarini yaratish uchun foydalaniladi.

Qalam va archgich

2 B qalami belgilash va eskiz uchun eng yahshisidir. Shuni unutmaslik kerakki ular har doim o'tkir bo'lishi lozim.

O'chirg'ich

Qattiq o'chirg'ich xatolarni tuzatish va niqobli suyuqlikni olib tashlash uchun kerak

Plastik kartasi

Toshlar va qoyalarni boyashda to'qimalarni qirish uchun plastik kartasi kerak bo'ladi

Qog'oz salfetkalari

Osmon va bulutlarni chizayotgan vaqtdagi xatolarni ochirishda ko'maklashadi.

Molbert

Siz uni oldida turishingiz yoki oyoqlarini yoyib uni stol usti sifatida ishlatishingiz mumkin. U palitrani qo'llab-quvvatlaydigan tortib olinadigan tokchaga ega.

Akvarel bilan daraxtlar manzarasi

Daraxtlar barchaning sevimli ob'ektlari hisoblanadi va ularni chizishni yoqtirmaydigan rassom bo'lmasa kerak.

Ular landshaftning muhim bir qismi va qiziqarli daraxtlar sezilarli darajada diversifikatsiya qilishi mumkin. Sarg'ish, shamolda eman yoki ridescant kulrang–yashil olxa kayfiyatni berishi va oddiy ko'rinishga hayot berishi mumkin, shuning uchun tez–tez rassomning erkinligini olib, bir oz yog'och qo'shish ham zarar qilmaydi. Turli shakllarni va yil davomida barglarning qanday o'zgarishini o'rganish muhimdir. Agar siz ishonchli narsalarni yaratmoqchi bo'lsangiz, mavzu bo'yicha yangi bilim juda muhimdir.

Rassomlikka qiziqqan har bir kishiga asarga qarash tavsiya qilinadisiz boshqa rassomlar va ularning texnikasini o'rganing va keyin ijodga o'ting. Bular sizga juda ham katta yordam berishi aniq chunki boshqalar ishini o'rganish kishida yanada ko'proq motivatsiya va yangi idealar uyg'otadi.

Palitra

Bu palitradagi barcha ranglarni ishlatish va ularni stakanlarga siqish ayni muddao. Chunki bo'yoqlar bo'yash vaqtida yomonlashmaydi va aralashmaydi.

Barg va maysalar

Ushbu elementlar ko'p ranglarga ega bo'lishi mumkin, ammo ular asosan yashil rangga ega va bunday ranglar lanshaftlar va daraxtlarni bo'yashda keng qollaniladi. Buyerda naychalardan bo'yoqlar to'plami yaratilgan. Jumladan: uchta ko'kat: quyoshli yashil, qishloq zaytun, va yarim tungi yashil. Quyidagi yashil rangning soyalari alohida sariq kadmiy bilan birgalikda shuningdek, ko'k kobalt bilan ham birgalikda ko'rsatiladi.

Quyoshli yashil

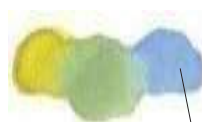
Bu issiq och yashil rangni to'g'ridan-to'g'ri ishlatish yoki och yashil qilish uchun kadmiy sariq bilan aralashtirish mumkin. Yana zaharli rang uchun limon sarig'idan foydalanish tavsiya etiladi. Sovuq yashil rang uchun quyoshli yashilni kobalt ko'k bilan aralashtiriladi.

Quyoshli yashil

+ kadmiy sariq

Quyoshli yashil

Quyoshli yashil
Ko'k kobalt

Mamlakat zaytun

Bu yarim tungi yashil rangining issiq soyasi. Kadmiy sariq bilan aralashgan mamlakat zaytun sizga iliq yashil rangni beradi. Sovuq yashil uchun uni kobalt ko'k bilan aralashtiring.

mamlakat zaytun

mamlakat zaytun
+sariqkadmiy

Ko'k kobalt
mamlakat zaytun

Yarim tun yashil

Bu quyuq yashil rang ko'k rangga tortiladi va shuning uchun o'rta to'nlarda sovuqroq. Issiqroq rang uchun esa uni sariq kadmiy bilan aralashtiring yoki sovuqroq rang uchun kobalt ko'k bilan aralashtiring.

yarim tun yashil

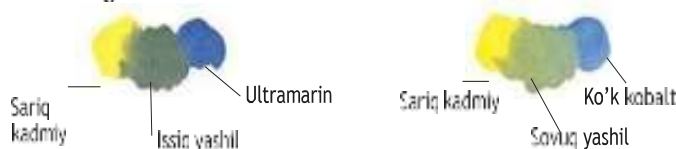

yarim tun yashil
+ sariq kadmiy

Yarim tun
yashil
Ko'k
kobalt

Yashil rang aralashmasi varianti

Ko'p xolatlarda ishlatiladigan ranglar

Qizil kadmiy

Qizil alizarin

Ultramarin

Sariq oxra

Tabiiy siena

Kuygan siena

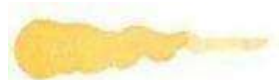
Kuygan umber

Kuz ranglari

Bu ranglar kuzning soylarini tasvirlash uchun maxsus yaratilgan. Ularni asosiy palitrada aralashtirish qiyin yahshisi tubiklardan foydalangan maqul. Shaffof hususiyatlari tufayli ular kuzgi barglarni bo'yash uchun ideal.

quyoshli oltin rang

kuzgi oltin

Soya ranglari

Bu ranglar soylarni bo'yash uchun juda mos keladi.

Soya

Kuygan soya

Palitra chalkashdek tuyulishi mumkin, lekin buyerdagi ranglarni joylashuvini ko'rish qiyin emas. Bu sizga kerakli vaqtda kerakli rangni tezda topishga yordam beradi. har bir asar seansida bir xil rang tartibini saqlash yahshi fikr bu ish jarayonini osonlashtiradi.

Albatta bu yerdagi ranglar bo'limlarga ajratilgan.

1-bo'lim: yarim tunda yashil, mamlakat zaytun, quyoshli yashil.

2-bo'lim: tuproq palitrasi ranglari: shu jumladan kuygan soyabon, kuygan sienna, tabiiy sienna, sariq oxra .

3-bo'lim: qizil va sariq ranglar.

4-bo'lim: ko'k soylalar

Kuz soylari

Ushbu eman va oq qayin rasmida quyoshli oltin va kuzgi oltin ranglar yangi kuz kunining go'zalligini ifodalaydi. Daraxt tanasi va quyosh nuri ostidagi tiniqlikdagi yorqin ranglar bilan kontrast yaratish uchun soya ranglari oldingi planga qo'shiladi.

Fotosuratlarni qo'llash

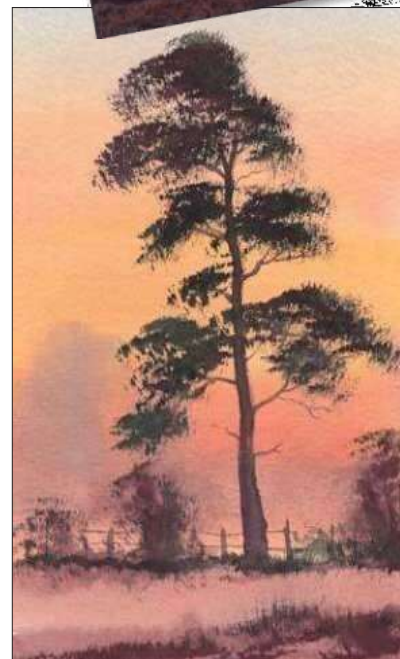
Nazariy jihatdan; molbertlarimiz va rasm to'plamlarimizni o'rnatib rasm to'plamlarimizni o'rnatib, tabiat qo'ynida maftunkor manzarani bo'yash bilan yoqili kun o'tkazish ruhiyatni ko'taradi albatta. Siz biror joyga borganingizda go'zallikni his qilasiz va chizishga vaqtingiz yoki kerakli narsalaringiz bo'lmasligi mumkin shunday vaqtda siz kamerangizni qandayin bebaholigini anglab yetasiz

Fotosurat– bu daraxt siluetlarini suratga olishning ajoyib usuli. Bu o'ngdagi qarag'ay rasmida aniq ko'rinadi. agar siz yahshi fotosuratlar to'plami bilan qurollangan bo'lsangiz osmon ochiladimi, yorug'lik o'zgaradimi yoki boshqa narsa sodir bo'ladimi muhim emas.

Sizni rasingizni to'ldirishingizga hech narsa to'sqinlik qilolmaydi. Eng muhimi shundaki sizning suratlar kutubhonangiz yilning istalgan vaqtida istalgan daraxtni chizishingizga yordam beradi

O'zining tuzilishi va chuqur soyalari bilan bu eman ajoyib obyektidir. Fotosurat barcha kerakli ma'lumotlarni taqdim etadi. Ijoderkinligiga qaytganingizda siz suv va ajoyib kuz ranglarini qo'sha olasiz.

Quyosh botganidagi qarag'ay

Suratdagi shotland qarag'ayining silueti ajoyib misol bo'lib hizmat qiladi. Unda daraxtning egri chiziq-lari yorqin osmon fonida aniq ko'rinadi. Ho'l– ho'l texnikasidan foydalanib, yumshoq fonda qarag'ay daraxtini bo'yab tumanli va atmosferaga to'la manzara yaratish mumkin.

Qishki eman

Rasmga tushgandan so'ng bu daraxtning tuzilishi tufayli birinchi navbatda eskizini chizish qarori yahshi bo'ladi. Chunki eskizini chizib olish eng katta yordamchilardan biridir.

Tushdagi quyosh nurida suratga olingan bu rustik ombor rasm uchun ajoyib mavzudur. Barcha elementlar deyarli to'liq nusxa kochirilgan, shu bilan birga bazi joylarda oldingi fonni yoritib, orqa fonda daraxtlar yaratilgan.

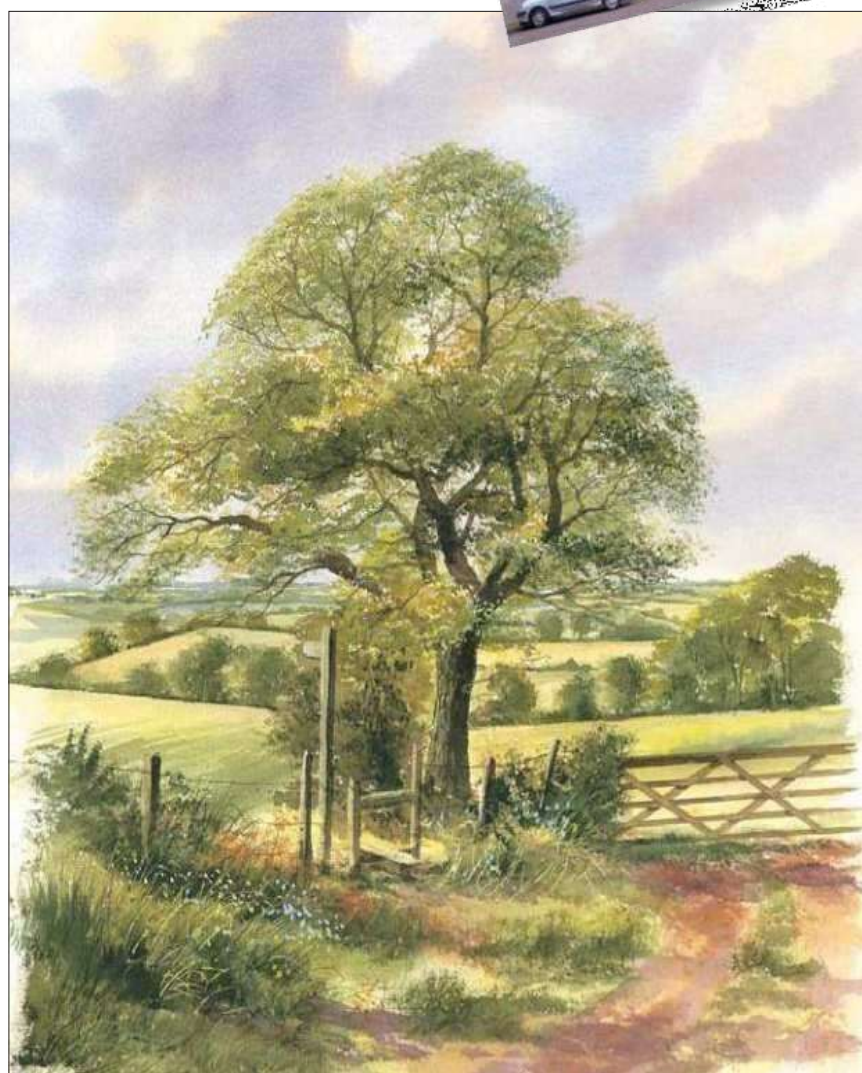
Fotosuratlarni birlashtirish

Bazida birgina zarba yetarli emas, shuning uchun ikki yoki uchtasini birlashtiraman. Ushbu rasmni yaratish uchun ikkita fotosuratning elementlari birlashtirildi: daraxt (rasm ustidagi rasm) va yo'l ko'rsatkichi, panjara va darvoza (quyidagi fotosurat)

Qisqa yo'l

Darvoza bilan fotosuratdan olingan elementlarning tarkibi unchalik o'zgarmadi. Oldingi planda daraxt qo'shilishi va tasvir hajmini o'zgartirilishi bundan mustasno. Biroq rasm asosan yog'och bilan yanada qiziqarli ko'rinadi.

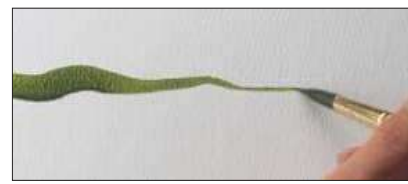
Texnikalar

Cho'tkalar ni qo'llash

Daraxtlarni bo'yashda sizga katta cho'tkalar to'plami kerak emas. Quyidagi vositalar yordamida hayratlanarli darajada real effektlarni yaratishingiz mumkin.

Katta cho'tka

Ushbu cho'tka juda ko'p bo'yoqlarni oladi, lekin nozik chiziqlar uchun yaxshi. Daraxt tanasini bo'yash va nozik bir akvarel qatlamini qo'llash uchun ideal.

Ushbu harakatni daraxt tanasi yoki shoxlarini chizish uchun o'rgatish kerak. Cho'tkani bo'yoqqa botirib, qog'ozga mahkam bosib so'ngra cho'tka nozik chiziq chiza boshlaguncha, asta-sekin bosimni pasaytirib sekin harakatlzning.

Yanada oqlangan magistral va novdalarni chizish uchun ideal

Detallar uchun kichik cho'tka

O'rtacha kattalikdagi cho'tka

Yupqa daraxtlar va novdalarni chizishda yordam beradi.

Qisqa layner

U juda nozik chiziqlar uchun ishlatiladi, shuning uchun u juda nozik novdalarni chizish uchun idealdir. Ushbu cho'tka juda ko'p bo'yoqlarni olib uni yarmigacha bo'yoqqa botirish zaruriyatidan qutqaradi

Oltin barg

ushbu cho'tka barglarni nuqtalash, shuningdek, o'tlarni chizish uchun ishlatiladi. Bu qattiq cho'tkalarni nozik sochlar bilan birlashtirgan cho'tka. Sochlari ho'l bo'lganda ular tuklaridan ajralib turadi. Bu cho'tka to'qimalarni bo'yash uchun idealdir.

Barglar

Bu oltin bargning eng kichik versiyasi bo'lib, barglarni nuqtalash va tekstura yaratish uchun kerak .

Nuqtalash uchun fan cho'tkasi

Bu fo'lga cho'tkasining fan versiyasidir. Uning jingalak uchlari daraxtlarning shakliga mos keladi. Va ub har qanday daraxt o'zgarishi uchun idealdir.

cho'tkaning yon tomonini yorug'lik bilan bo'yash uchun suvga botiring. Nuqtali bo'yoq uchun quyuc yashil rangni boshqa ranglar bilan aralashiring.

Ho'l effekt zich barglarni bo'yash uchun mos keladi.

Sehrgar

Ushbu cho'tkadagi sochlarning yigirma foizi boshqalariga qaraganda uzunroqdir. Bo'yoq cho'tkaning tanasidan ushlab turiladi. Va uzunroq sochlar bilan qo'llaniladi, bu esa bir qator qiziqarli effektlarni yaratadi.

Bu yerda daraxt shaklini yaratishga nambo'yoq ishlatiladi

Tol novdalari va o'tlarini juda nam cho'tka bilan oson bo'yash mumkin.

Fangog

Ushbu cho'tka boshqa fan cho'tkalariga qaraganda qalinroq. U juda ko'p bo'yoqni ushlab turadi va ko'plab turdagi daraxtlarni, jumladan archa va tollarni bo'yash uchun ishlatiladi.

Perspex tutqichli fangog

Bu fangogning biroz kattaroq versiyasi bo'lib, unda daraxt tanasini qirib tashlash uchun juda mos keladigan burchakli butunlay akril plastik tutqich

Har xil effektlar

taqdim etilgan misollar turli xil texnikalardan foydalangan holda bir xil daraxtni bo'yash natijalarini beradi.

Nam bo'lganda: quyosh buri ostida yashil rang, keyin esa qishloq zaytun bir oz loyqa effekt yaratish uchun nam yuzaga fo'lga bilan surtiladi.

Barglarning shakli birinchi navbatda quyosh nuri bilan yashil rangga bo'yalgan. Quritgandan so'ng, qattiq yog'och massasini takidlash uchun nuqta bilan qo'shimcha zaytun qo'llaniladi. Daraxtning tanasi va shoxlari qisqartirilgan astar bilan qo'shiladi.

Plastik kartasining qo'llanilishi

oq qayin tanasini bo'yash uchun ushbu ajoyib texnika qoshildi. Eski pilastik kartasiga quyuc kulrang bo'yoq aralashmasini qo'llang.

1. Poya yaratish uchun qog'ozni qayta-qayta qirg'ish uchun kartadan foydalaning.

2. Kartani ag'daring va qirib tashlash vazifasini bajaring. Boshqa tomondan bu harakat notekis to'qimalar va qobiq effektini olib tashlash harakatidir.

3. Tavsilotlar uchun kichik cho'tka va soyalarni yaratish uchun kobalt ko'k va tabiiy sienna aralashmasidan foydalaning.

4. Kuygan soyabon va ultramarin aralashmasidan foydalanib, o'simalardan o'sadigan novdalardan foydalaning.

Gubkani ishlatish jarayoni

Bo'yoq rasmga gubka bilan qo'llanilishi mumkin. Bu esa barglarning tasvirini yaratadi. Gubkani magistrallarni, shoxlarni va quyosh nurlarini bo'yashda niqoblash suyuqligini qo'llash uchun ham foydalanish mumkin.

Quruq gubkani niqobli suyuqlik bilan muloyimlik bilan egib oling, Bo'yoqqa nam gubkani botiri ishanni to'lgan shisha ustiga yoping, sh barglarni chizish uchun nuqtalar bilan ishlang

Tavsiya

Rangli niqobli suyuqlikni oq qog'ozda ko'rish osonroq. Siz bir necha tomchi bo'yoq qo'shishingiz mumkin. U quritilgan niqobli suyuqlik bilan birgalikda chiqadi.

Maskalovchi suyuqlikni qo'llash

Ushbu vosita oq qog'ozning barglari uchun joylarini ajratib ko'rsatish yoki yorug'lik effektini yaratish uchun juda mos keladi. Bu yerda u magistral va shoxlarni yaratish uchun ishlatiladi. Siz niqobli suyuqlikni qo'llash uchun maxsus ishlab chiqarilgan cho'tkadan yoki sovun bilan qoplangan cho'tkadan foydalanishingiz mumkin. (7- betga qarang)

Niqobli suyuqlik uchun cho'tka

1. Daraxtning konturini 2 B qalam bilan chizing. Magistral va shoxlarni yashiring.

2. Fangog va quyoshli yashil va rustik zaytun aralashmasi bilan fonda barglarni bo'yash.

3. Daraxtning barglarini rustik zaytun bilan uring.

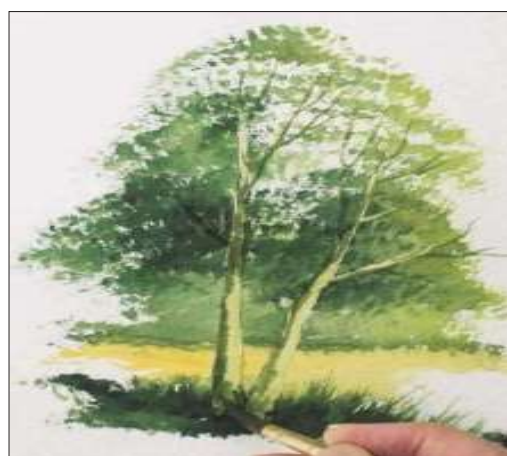
4. Daraxt orqasidagi o'tlarni kadmiy sariq bilan bo'yash, songra fangog va yarim tunda yashil rang yordamida daraxt ostidagi qorong'u o'tlarni uuring.

5. Barmoq uchi bilan niqoblovchi suyuqlikni artib oling.

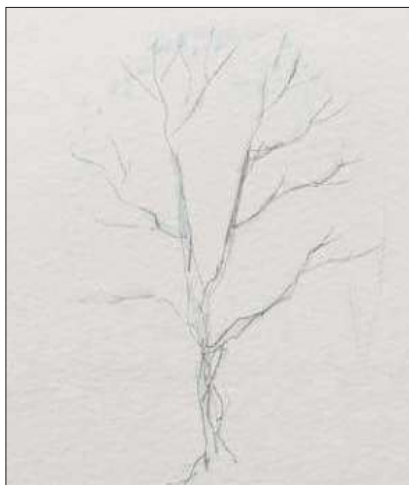

6. O'rta detalli cho'tkaniolning va quyoshli yashil va tabiiy sienna bilan shoxlarni bo'yang.

Qor bilan qoplangan shoxlarni bo'yash

Niqobli suyuqlik qishki daraxtlarda haqiqiy qor yaratish uchun ishlatiladi. Magistral qorong'u joylari keyinroq bo'yaladi.

1. 2 B qalam bilan konturlang qor bilan qoplangan joylarni gubka yordamida niqoblash suyuqligi bilan yoping.

2. Oltin barg va ko'k kobalt yordamida osmonni chizing.

3. Xira fonni fangog va soya bilan yakunlang.

4. o'rta detalli cho'tkani oling va qorga yorug'lik effektini yaratish uchun kobalt ko'k rangidan foydalaning.

5. Qisqartirilgan astar va ultramarin aralashmasidan foydalanib, magistralning soyalarini va shoxlarning pastki qismlarini yashirin joylar(qor) ostida chizish.

6. Barcha shoxlari ustida yana bir qator ishlang

7. Endi qorli joylarni ochish uchun niqobli ssuyuqlikni olib tashlang.

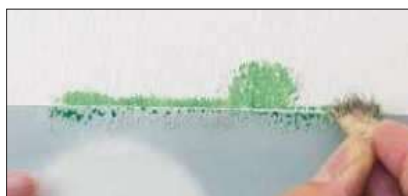

Qish kuni

Niqobli suyuqlik osillgan daraxt shoxlari va o'tlar ustida yotgan qorni oldingi planda tasvirlashda ajoyib effekt beradi. Suyuqlikni olib tashlashdan keyin bazi joylarda kobalt ko'k va soya qo'shiladi.

Qog'oz niqobini qo'llash

Ushbu niqoblash usuli dalalar va daraxtlarning yamoqlari effektini yaratadi. Agar siz turli xil yashil ranglardan foydalansangiz va tomoshabinga yaqinlashganda ularni iliq qilsangiz siz masofani his qilasiz.

1. qog'ozning to'g'ri qirradi bo'lab nuqta texnikasini folga va kobalt ko'k va quyoshli ko'katlardan tayyorlangan sovuq ko'katlar aralashmasi yordamida bajaring.

2. Qog'oz burchagini yuqori qatordan pastroq bo'lishi uchun o'zgartiring. Aralashmaga qo'shimcha zaytun qo'shing va oldingidek chetiga chekka nuqta qo'ying.

3. Qog'ozni qayta joylashtiring. Yashil aralashmani rustik zaytun bilan issiqlik qo'shing va texniani oldingi qatordagi daraxtlar bilan belgilang.

4. Nihoyat, quyoshli yashil, rustik zaytun, va tabii sienaning nozik bir qatlamini qo'llash orqali dalalarni bo'yash. Ushbu usul oddiy, ammo juda samarali usul sizga landshaftni tasvirlashga yordam beradi.

Daraxt tanasi va shoxlarning tasviri

Magistral va novdalarni chizishda siz turli xil usullardan foydalanishingiz mumkin. Albatta daraxt turiga, mavsumga va foydalanilishi kerak bo'lgan effektga qarab. Ular deyarli hechqachon jigarrang emasligini unutmang. Deyarli har doim jigarrang uchun yashil va quyuqroq soylar ishlatiladi.

Mamlakat zaytun kuygan soyabon

Mamlakat zaytun kuygan soyabon ultramarin

Agar siz bu yerda ko'rsatilgan rang kombinatsiyalaridan foydalansangiz, daraxtlaringiz yanada real ko'rinadi. Jigarrang mat yog'ochni xiralashtiradi va u juda g'ayritabiiy. Uni yashil rang bilan aralashtiring va daraxt darhol ancha yaxshi ko'rinadi.

Kuygan soyabon

Kuygan soyabon va rustik zaytun.

Ushbu aralashmalar novdalar va magistrallar uchun idealdir.

ho'l ustida nam texnikasi. Mamlakat zaytun kuygan qoraqo'tir

bo'yoq quriguncha soya tomoniga ultramarin qo'shib, rustik zaytun va kuygan soya aralashmasida ho'l ustida nam texnikasi.

mamlakat zaytun va kuygan amber. Qorong'u joylarida ultramarin qo'shiladi. <ho'l ustida nam= texnikasi.

Mamlakat zaytun kuygan amber aralashmasi. Qurigandan so'ng kichik cho'tka bilan tavsilotlar ishlatiladi. ho'l ustida nam

Quruq ustida nam texnikasi mamlakat zaytun= kuygan amber aralashmasi yordamida. Qurigandan so'ng rustik zaytun va kuygan soyaning qalinroq aralashmasidan ishlatiladi.

Rustik zaytun va kuygan soya aralashmasidan, Oq fonda quruq cho'tka texnikasi.

Mamlakat zaytun moyi fonida Quruq cho'tka texnikasi. Mamlakat zaytun va kuygan amber Aralashmas.

Barglar tasviri

Bir qator cho'tkalar yoki gubka bilan yaratilgan turli effektlar barglarni bo'yashga yordam beradi. Kuygan soyabon va mamlakat zaytun quruq fonga bo'yalgan bargi uchun qo'shimcha mamlakat zaytun ishlatiladi. Nam quruq texnikasi.

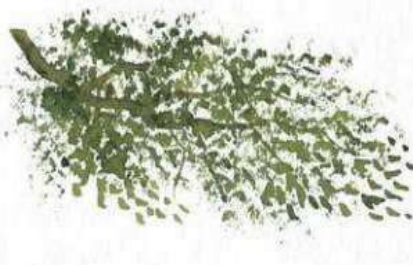
(a) Quruq poydevorga ega bo'lgan mamlakat zaytun, undankeyin yarim tunda yashil rang.

(b) kichik miqdorda suyultirilgan mamlakat zaytun folga orqali nuqta bilan qo'llaniladi. Rang (a) bo'limga qaraganda biroz namroq.

(c) oltin barg: barglar uchun juda yaxshi. Shoxlardagi barglarni tinish uchun juda quruq cho'tka ishlatiladi.

(d) bu (c) dagi kabi oltin barg yordamida texnika. Keyin alohida barglar tavsilotlar uchun kattaroq cho'tka ishlatiladi.

(e) Sehrgar cho'tkasi juda ko'p qirralarga ega bo'lib, yumshoq tekstura yaratish uchun idealdir. Ushbu effektga erishish uchun quruq cho'tkadan foydalaning.

(f) barglar nam tabiiy gubka yordamida yengil teginishlar bilan qo'llanadi. Agar gubka juda nam bo'lsa tuzilish yo'qoladi, shuning uchun uning yetarlicha quruqligiga ishonch hosil qiling.

(g) barglar yaqin bo'lganda, tafsilotlar uchun o'rtacha kattalikdagi cho'tka ishlatiladi. Aniqroq tuzilishga ega bo'lish uchun har bir barg cho'tkaning yengil teginishi bilan chiziladi.

(h) qalinroq effektga erishish uchun katta detalli cho'tka ishlatiladi. Cho'tkasi zarbasi kattaroq va qattiqroq bo'lib, barglarda bo'shliq qoldiradi.

Oddiy daraxtlar

Daraxtlarni haqiqiy tascirlash uchun ular haqida ko'p narsalarni bilish kerak, deb ishoniladi. Biroq bu fikr sizga tegishli emas va bu yahshi yangilik. Bazi rassomlar ko'p yillar davomida daraxtlarni chizganidan keyin ham daftaridagi yozuvga yana murojat qilishga qaramay, eng keng tarqalgan turlaridan boshqalarini aytishga o'zgiradilar. Keyingi sahifada siz oddiyligi bilan tanilgan daraxtlarni topasiz. Va shuni bilinki, bu sahifada daraxtlar tasvirlashga harakat qilingan, lekin ular haqida botanik tushunchalar berilmaydi.

Osmon tasviri

Bir nechta foydali texnikalarni o'rganish sizning chizmalaringizda katta farq qiladi. Ushbu bob faqat daraxtlar haqida bo'lganligi uchun bu yerda osmonga chuqur ta'tif berilmaydi. Ammo quyidagi kabi osmonni qanday qilib chizish albatta siz uchun foydali bo'ladi.

Akvarelni qo'llash

Agar siz daraxtlar bilan rasmga nuqta qo'yimoqchi bo'lsangiz ko'k asosiy fon uchun juda ham mos keladi. Agar siz osmonda bo'shliq hissi yaratmoqchi bo'lsangiz, ufqqa yaqinlashganda rang o'chib ketishi uchun bosqichma– bosqich yuvishdan foydalaning.

Bosh joy hosil qilish uchun gradusli yuvish qo'llanilishi mumkin. Avval qog'ozni namlang keyin cho'tkani ultramarina botiring. Yuqoridan boshlang va qog'ozni gorizontall chiziqlar bilan pastga tushing.

Qog'ozdagi suv cho'tkadagi bo'yoqni xiralashtiradi, u ufq yaqinida yengilroq bo'ladi.

Oddiy osmonni oltin barg yordamida quruq akvarel qog'oziga mot akvarel bilan bo'yash mumkin.

Nam ho'l texnikasi bilan bo'yalgan daraxtlar

1. Fangogni bir tomondan yashil rangga ikkinchisidan yarim tunda yashilga botirib oling. Daraxtni chizishni boshlang....

2. quyosh nuri va soya hissini yaratish uchun pastga harakatlanayotganda cho'tkaning burchagini yonma– yon o'zgartirish.

3. Huddi shu texnikadan foydalanib, ikkinchi daraxtni qo'shing. Bo'yoq qurishidan oldin bug'lanadi va yuviladi. Bu esa yumshoq tuman effektini yaratadi.

4. Cho'tkani rustik zaytunga botirib, gorizontol holatda ushlab turing va daraxtlar ostida chiziqni bo'yab qo'ying.

5. Tuklarning uchlari bilan magistrallarning siluetini yarating.

Texnika bilan chizilgan oddiy daraxt tanasini qirib tashlash.
"Ho'l ustida nam" cho'tka tutqichi yoki barmoq uchi bilan qirib tashlash mumkin. Bu hayratlanarli darajada samarali texnika. Bo'yoq quriganida konturlar xiralashadi shuning uchun hech qanday qo'shimchalar kiritishingiz shart emas.

6. Barmoq uchi yoki plastik kartaning burchagi bilan konturni qirib tashlang.

7. Kattaroq daraxtning tanasini qirib tashlash uchun butunlay akril plasstmassasidan tayyorlangan cho'tka tutqichidan foydalaning.

Tugallangan daraxt.

Ko'rinmas tanali daraxtlar

Ehtimol, bu mumkin bo'lgan daraxt tasvirining eng oddiy veiyasidir. Magistralsiz, keraksiz, muammosiz – barglarni nuqta qo'yish uchun faqat ikkita bo'yoqqa botirilgan nuqta uchun fan cho'tkasi ishlatiladi. Effekt daraxtlar ostidagi o'tlarning tasviri bilan yakunlanadi.

1. Doting fan cho'tkasining o'ng tomonini quyoshli yashilga botirib oling, keyin cho'tkani chap tomonini rustik zaytunga botiring. U ikki marta urish deyiladi. Bu usul barglarga quyosh nuri va soya qo'shadi. Cho'tkani yon tomondan burish orqali qog'ozga nuqta qo'ying.

2. Cho'kaning o'ng tomonini quyoshli rangga botirib va yarmini yarim tunda yashil rangga botiring va ikkinchi daraxtni avvalgidek torting, uning quyuqroq qirradi birinchi daraxtning quyoshli tomoni bilan qoplangan.

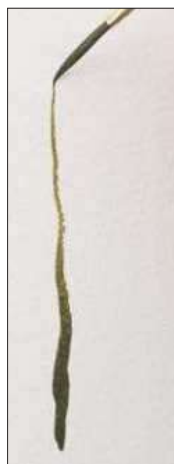
Tugallangan daraxt

huddi shu cho'tka oldingi o'tlarni o'tkirlash uchun ishlatiladi.

Oddiylik printsiptida ishlangan daraxt.

Ushbu asosiy daraxtni yaratish uchun magistral va novdalar avval qisqartirilgan astar bilan chiziladi. So'nga nuqta bilan barglar 'shiladi. Esda turuish kerak bo'lgan eng muhim narsalar shundan iboratki ko'pchilik magistrallar jigarrang emas, to'q yashil va bir oz kuygan qoraqo'tir aralashmasidan foydalaning.

1. Cho'tkaning yuqoriga harakatlanishi bilan magistralni chizish

2. Huddi shu cho'tka bilan filiallarni chizing.

3. Daraxt ramkasini tugating.

Nuqtali fan cho'tkasini oling, quyoshli yashil rangga botiring va yurug'lik effektini saqlab, barglar qo'shishni boshlang

4. yaproqlarni rustik zaytunning quyuuq ohanglari bilan tugating.

Tayyor daraxt Magistral ostidagi o'tlar fangog yordamida yuqoriga qarab yengil zarbalar bilan yashillsoyalar yaratilgan.

Zichroq barglar

Bu daraxt oldingi daraxtga o'xshash tarzda chizilgan, daraxt tanasi va shoxlari barglar oldida chizilgan. Bu safar barglar qalinroq— oldingidek, nuqta uchun fan cho'tkasidan foydalaning, lekin rang taksturali qog'ozga qorishishi uchun unga ko'proq bo'yoq qo'shing.

1. yashil va kuygan soyabonni aralastirib, magistralni qisqartirilgan astar bilan bo'yashni boshlang.

2. Shoxlarni qo'shing, ularni uchlarida ingichka qilib qo'ying.

3. Magistrallar va novdalar hali ho'l bo'lsada, quyosh nuri ostida yashil va bir oz qishloq zaytuniga botirilgan fan cho'tkasi bilan nuqtalanadi. Ranglar bir-biriga aralashadi, shoxlari esa barglarga cho'kib ketadi.

4. barglar ostida va daraxtning soyali tomonida yarim tunda yashil rangdan foydalaning.

Tugallangan daraxt
Magistral ostidagi o'tlar
fangog yordamida yaratilgan.

Oldingi o'rindagi barglar

ushbu daraxtning barglari juda zich, shuning uchun u birinchi navbatda nuqta qo'yish uchun fancho'tkasi va ikki marta urish texnikasi bilan chizilgan. Effektdan qoniqsangiz, barg tutamallari orasiga magistral va novdalarni qo'shing. Ehtiyotkor bo'ling: daraxt tasvirini yaratayotganingizni unutmang.

1. Cho'tkangizni botirib oling, quyoshli yashil va mamlakat zaytuniga. Bo'shliqlarni qoldirib barglarning joylariga nuqta qo'ying.

2. Yorug'lik va qorong'u joylarni bajarish uchun cho'tkaning burchagini o'zgartirib, pastga yo'nalishda ishlang.

3. Cho'tkani gorizontol holda ushlab turing va daraxt tagiga chiziq torting.

4. Qisqartirilgan astar bilan kuygan soyabon yordamida magistralni barglardan chiqadigan joyga torting.

5. qisqartirilgan chiziq bilan bir nechta ingichka novdalarni torting..

Tugallangan daraxt.

Bahor daraxtlari

Yorqin yosh barglari bilan bahor barglarini chizish oson. Bu oddiy daraxt tazelik timsolidir.

1. Kuygan soyabon va rustik zaytundan foydalanish, tafsilotlar uchun daraxtni eskiz qling, so'ngra qisqa chiziq bilan ingichka novdalarni qo'shing.

2. Chiqib ketish uchun fan cho'tkasi va quyoshli yashildan foydalaning, barglarni stippling bilan yengil bo'yashni boshlang. Cho'tka juda nam bo'lmasligi

3. Yorug'lik ta'sirini saqlab, pastga yo'nalishga ishlang.

Bir qataor yashil soyalar uyg'unlik bilan birlashtirilgan kompozitsiya bahorning tasviri va kayfiyatni mukammal tarzda yetkazadi..

Yozgi daraxtlar

Yozning eng yuqori cho'qqisida, daraxt barglar bilan to'la bo'lsa uning qaysi turga tegishli ekanligini aniqlash har doim ham osom emas. Ushbu daraxt tasvirini yaratish juda oson va turli xil daraxtlarni chizish uchun ishlatilishi mumkin, aniqsa ular yonma-yon joylashganda.

1. Qisqartirilgan astar va rustik zaytun yordamida daraxtni eskiz qiling. Rustik zaytun va kuygan soyabon bilan soyalar qoshing. Yaproq barglari uchun old tomondan bo'sh joy qoldiring.

2. Fangogni bo'yoqqa botiring. Quyoshli yashil va rustik zaytungga. Va nuqta texnikasidan foydalangan holda, barglarni bo'yashni boshlang.

3. Cho'tkaning burchagini o'zgartiring va barglarning yorug'lik va qorong'u joylarga qoying, quyosh nuri va soyalarningta'sirini yarating.

4. daraxt oldidagi bo'sh joyni yorug'lik bilan toldiring. Magistral bo'ylab nuqta qo'yib barglarni chizing.

Bu 28-betdagi bilan bir xil manzara. Yozgi barglar quyucroq va to'yinganroq, issiqlik yanada kuchliroq seziladi. Endi

Kuzgi daraxtlar

Kuzning boy qizil va sariq ranglari har qanday o'rmon landshaftida ajoyibdir. Yilning shu vaqtini chizni yoqtirmaydigan kishi bo'lmas kerak. Bu yerda yaproqlar daraxtning tana go'shti, rustik zaytun va kuygan qoraqo'tirning kombinatsiyasiga qo'yilgan.

1. magistralni o'rtacha cho'tkada bo'yab, bo'sh joy qoldiring. Katta novdalarni qo'shing so'ngra qisqartirilgan chiziqni oling va ingichka shoxlarni torting.

2. Oltin kuz rangiga nuqta cho'tkasini botirib oling, chap tomoniga bo'lsin va quyosh oltin o'ng tomonida bo'lsin.

3. Daraxtdan pastga magidtraldagi bo'shliqqa o'ting. Ushbu sohada cho'tkani egib, nuqta qo'yish orqali yon tomonidan oltin kuzning soyalarini yaratish uchun barglarni bo'yang.

4. Bir oz kuygan soya rangini oling va chap tomoni bo'ylab quyuqroq ohanglarni qo'shishni boshlang.

Daraxtkuzgi gullar bilan o'zgaradi. Oltin va qizil jigarrang ranglar ulug'vor tuval yaratishga yordam beradi.

Qishki daraxtlar

Bargsiz daraxt bir zumda qishki tuyg'usini uyg'otishi mumkin. Bu yerda magistrat va shoxlarni rustik zaytun va kuygan soyabon kombinatsiyasi bilan bo'yab, shoxlarning chodiri qo'shilgan.

1. Magistrat va katta shoxlarni o'rta detalli cho'tka bilan bo'yab, so'ngra qisqa astar bilan ingichka novdalarni qo'shing.

2. Nuqtalash uchun fan ch'tkasi va juda quruq soya aralashmasidan foydalanib, daraxtning yuqori qismidan shoxlarga yengil harakatlaning.

2. Pastga nuqta qo'yishni davom ettirib, shoxlarning chodirini tugating.

Ushbu qishki landshaftda magistrat va novdalar aniq va tiniq ko'rinadi. Ular quyruq ranglardagi shoxlarning nuqtali tasvirlari bilan yumshatiladi, va bu qishki atmosferani yaratishga yordam beradi.

Lavyu bilan qishki daraxt

vaqti vaqti bilan siz qishki daraxtlarni ko'rishingiz mumkin, ularning tanasi pechak bilan zich o'ralgan. Bu butani chizish ko'pchilik rassomlarga yoqadi va shu jumladan, sizga ham yoqadi degan umiddamiz. Bu yerda tafsilotlarga berilib ketmaslik kerak. Ushbu oddiy texnika yordamida siz ppechak ko'rinishini osongina yaratishingiz mumkin. Nuqta va yarim tunda yashil uchun fan cho'tkasidan foydalaning.

1. cho'tkani to'g'ri burchak ostida ushlab, magistralni qog'ozga chizing.

2. Ho'tkani aylantiring, va zarbalar bilan magistral ostidagi o'tlarni qo'shing

3. Cho'tkangizni botirib oling, rangdagi soya va zarbalardan chodir yarating.

4. Qisqartirilgan chiziq yordamida fonda filiallarni chizish va kobalt ko'k va Soyaning yengil aralashmasi

5. Daraxtning old qismidagi tanasi va shoxlari soya va kuygan soyaning quyuproq aralashmasi bilan chizing. Daraxtning uch o'lchami borligini unutmang. Chuqurlik effektini yaratish uchun siz fonnda yengilroq shoxlarni, daraxtning old tomonida esa quyuproqlarini chizishingiz ker

Tugallangan daraxt

Qishki bog'

Bu landschaft yumshatilishiga erishish uchun dastlab <ho'l-ho'l= texnikasi bilan bo'yalgan. Magistral va novdalar tarmog'i keyin fon quriganidan keyin bo'yalgan. Texnikalarning kombinatsiyasi sovuq qish kunining atmosferasini yetkazadi. Tumanli landshaftlarni yaratish uchun shunga o'xshash usullar qo'llaniladi.

1. osmonni oltin barg va kobalt ko'k bilan bo'yang.

2. qog'oz hali nam bo'lsa-da, cho'tka va soya rangidan foydalanib, daraxtlarning shakllarini qo'shing.

3. tabiiy sienana bilan qog'oz hali ham nam bo'lganda daraxt shakllarini qo'shing.

4. qog'oz hali nam bo'lsa-da, yarim tunda yashil rangdan foydalanib, markaziy daraxtni pechak bilan belgilang.

5. tirniq yoki plastik kartaning burchagi bilan kichikroq daraxtlarning tanasini qirib tashlang. Kuygan amber bilan o'ngga bir oz barglar qoshing.

6. Qisqartirilgan astar va soya rangini ishlatib, qirib tashlang joylarning bir tomoniga rang bering. Bu quyosh nuri va soya hissi yaratadi. Buning yordamida barcha magistrallar va shoxlarni bir xil bo'yang.

7. qisqa chiziq bilan ingichka novdalar chizing.

Tugallangan ish
Bu kichik bog' nam-
ho'l akvarel va mot
ranglar bilan yanada
atmosferalashtiradi

Davomiy harakatlanish

Keyingi sahifalarda turli xil taniqli daraxtlarni chizish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan oddiy usullar tasvirlangan. Hozir oddiy sarv daraxtidan boshlanadi, keyinroq esa murakkabroqlari ham korib chiqiladi.

Sarv

Tasvirlash eng oson bolgan daraxtlardan biri sarvdir. Magistral yo'q, shoxlari yo'q faqat quyoshli va soyali tomonlar mavjud holos. Shuning uchun ham u juda oddiy daraxt deyiladi.

1. fangogni quyoshli yashil rangga botiring. Tashqi tomondan boshlab, va sarv shakliga rioya qilib, daraxtning o'rtasiga qarab chizing.

2. rustik zaytunni ishlatib, chizilgan yashil rangning yengil soyasi quriguncha daraxtning boshqa tomoniga ikki rangni uklang.

3. Cho'tkani burchak ostida ushlang va ko'katlarni aralashtiring.

4. Xuddi shu ranglardan foydalanib, o'tlarni ranglang.

Maslahat ..Agar chizishda ba'zi burchaklar qiyin bo'lsa, shunchaki qog'ozni aylantiring

5. Daraxt tagiga zarbalar bilan chizing, tayyor sarv daraxti

Sarv daraxti quyoshga botgan barglari tufayli uch o'lchamli ko'rinadi. Ular sezilarli darajada farqli.

Yoyiq archa

Fangog ignabargli daraxtlarni chizish uchun ideal. Cho'tkani shakli shoxlarning egri chizig'iga mos keladi. Cho'tkani bo'yoqqa yaxshilab botirib oling, chunki barglar qalin bo'lib, ta'sir yetarlicha qalin bo'lishi kerak.

1. Cho'tkani qog'ozga to'g'ri burchak ostida ushlab turing va yarim tunda yashil rangdan foydalanib, vertikal chiziqni yengil torting.

2. Cho'tkani aylantiring va daraxtning tepasida kichik shoxlarni chizish uchun burchagidan foydalaning.

2. Kuchsiz va erkinlik effektini saqlagan holda ko'proq novdalarni torting.

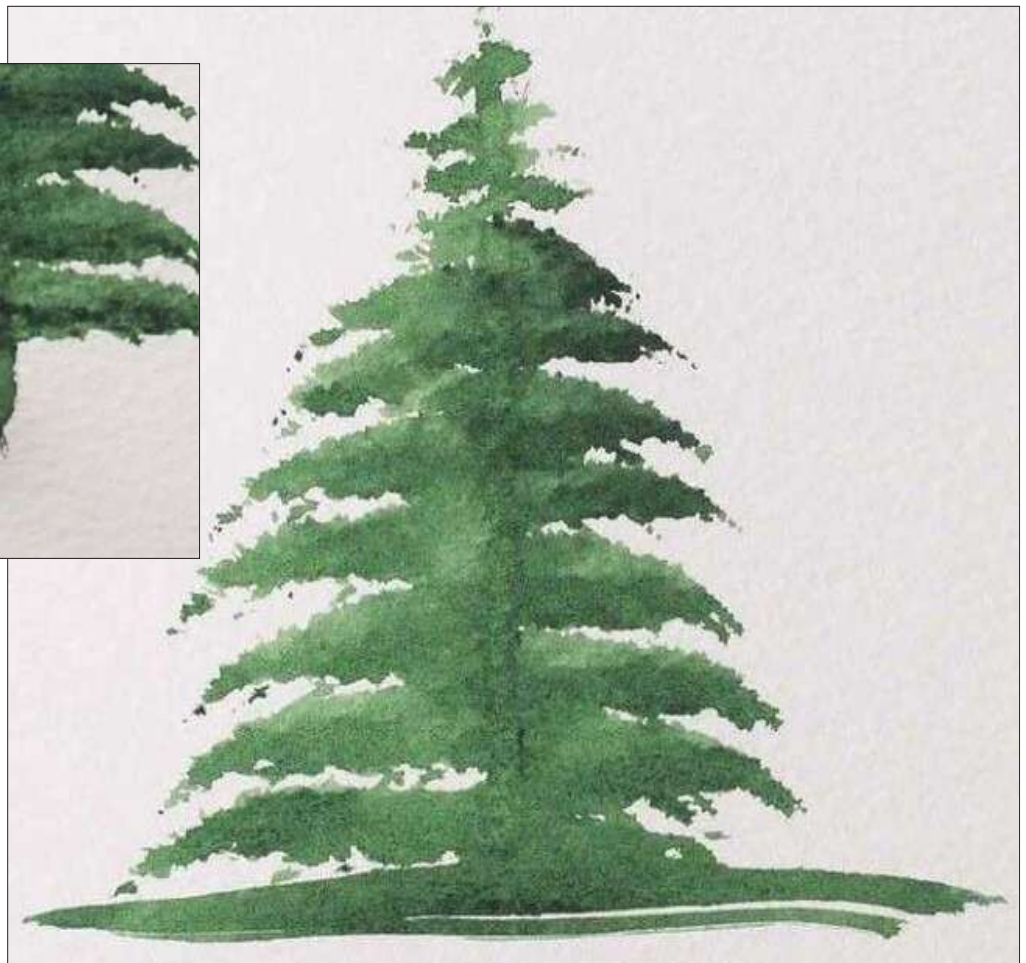

3. Pastga siljiganingizda asta-sekin ko'proq bosim o'tkazing. Bagaj bo'ylab zig zag usuli.

5. ...daraxtning tagiga vani asosiga yetguncha.

6. Xuddi shu yashil rangdan foydalanib, kenglik bilan cho'tkani zarbalantirib daraxt ostidagi o't ta'sirini

Gullar bilan akvarel manzarasi

Taqdimotlar va rasm bo'yicha mahorat darslarida men ko'pincha o'quvchilarga hazil bilan aytamanki, agar rasm noto'g'ri yo'ldan ketayotgan bo'lsa, ular shunchaki qo'ng'iroq yoki ko'knori qo'shish orqali uni saqlab qolishlari mumkin!

Ko'k qo'ng'iroqlar va ko'knori barcha holatlarda mos kelmasa—da, g'oya shundan iboratki, gullarni rasimga yordam sifatida ishlatish bilan siz nafaqat umumiy taassurotni kuchaytirasiz, balki tayyor rasmni yanada esda qolarli qilasiz.

Misol uchun, ko'plab rasmlarda odamlarni rasimga olib boradigan yo'l bor. Yo'lning o'zi ajoyib ko'rinmaydi: ammo, ko'knori bilan landshaftni bezatib, siz rasmning tabiatini butunlay o'zgartirishingiz mumkin.

Siz kompozitsiyaning tabiatini ko'rsatish uchun turli ob—havo sharoitlariga va qishki kayfiyatlarga tayaning. Men yozgi landshaftlarni topdim, ularning asosiy ranglari ko'katlarga qarab, ancha cheklangan edi, toki men oldingi fonga bir nechta rang qo'shish orqali rasmning fokusini butunlay o'zgartirishim mumkinligini, ba'zan esa rang va hayotni odatiy holga keltirish mumkinligi aniqlandi.

Qadimgi ishimni ko'zdan kechirar ekanman, tabiat manzaralari, shahar landshaftlari va daryo landshaftlari kabi turli xil landshaftlarda gullar bilan qanchalik ko'p tafsilotlardan foydalanganimni ko'rib hayronman; Terri Xarrissoning an'anaviy uslubdagi landshaftlarning ba'zi namunalari keyingi sahifalarda muhokama qilinadi. Umid qilamanki, ushbu bo'lim sizga rasmlaringizga yorqinlik qo'shishga ma'lum darajada yordam beradi.

Muvaffaqiyatli kombinatsiyalar

Bu bir qator mashhur ranglarni bo'yash uchun ishlatiladigan ba'zi bo'yoqlarni aralashtirish bo'yicha oddiy qo'llanma.

kobalt
ko'k

doimiy pushti

qong'iroqchalar uchun
aralashma

Qo'ng'iroqchalar

Bu gullarni chizish hayratlanarli darajada qiyin, chunki ko'k rangli o'rmonlarning ranglari yorug'likka qarab ozgina o'zgaradi. Shamol qo'ng'irog'i uchun foydalanishingiz mumkin bo'lgan oddiy aralash – kobalt ko'k va doimiy pushti. Turli xillik uchun siz doimiy pushtini alizarin qizil bilan almashtirishingiz mumkin.

Kadmiy qizil
(suyultirilgan
aralash)

Kadmiy qizil
(qalin aralash)

duoton effekti

Lola qizg'aldoq

Qo'ng'iroqlardan farqli o'laroq, lolaqizg'aldoqlarni chizish oson! Asosiy yorug'lik sifatida kadmiy qizil rang ishlatiladi, uni qalin, yorqin qizil rang yaratish, libosni ikki qirrali effekt bilan bezash, quyosh nuri, yomg'ir va gulbarglarni yaxshilaydigan kompozitsiyani yaratish uchun qo'llash mumkin. Lolaqizg'aldoq markazi oddiygina soya nuqtalari bilan to'ldirilgan.

Doimiy pushti (engil soya)

Doimiy magenta (quyuq
soya)

Soya ho'l ustiga nam qo'shilganda

Eslatma

Mening akvarel palitram qulflanadigan qopqoq bilan birga keladi. Ishlatilmayotganda, bu qopqoq quvurlarni quritishdan himoya qiladi. Afzallik shundaki rasmga qaytganingizda faqat qopqoqni ochishingiz mumkin va bo'yoqlar ishlashga tayyor bo'ladi. Yana bir afzalligi shundaki, siz bo'yashni tugatganingizdan so'ng, palitraning qolgan qismini tozalash paytida bo'yoqlaringizni himoya qilish uchun qopqoqni yopishingiz mumkin.

Sovuq ranglar

Ranglar ikki guruhga bo'linadi – sovuq va issiq. Birinchisi, masalan, kobalt ko'k va quyuq yashil, qish va bahor landshaftlari bilan bog'liq, shuning uchun bahor rasmlari ko'pincha yozga qaraganda sovuqroq ranglar palitrasidan foydalanadi..

Ushbu bahor manzara rasmidagi sovuq ranglarning ajoyib namunasi. Bu erda ko'kning sovuq soyalari to'plami tumanli fon va sokin suvni tasvirlash uchun ishlatiladi. Bu osoyishtalik ta'sirini yaratadi va ko'k qo'ng'iroqlarga e'tibor bahor tuyg'usini kuchaytiradi.

Men oldingi gullar uchun issiq ranglardan foydalandim. Bu ko'k qo'ng'iroqlarning rangi bilan kontrastni ta'minlaydi va fonning salqinligini oshiradi. Sariq gullarning rasmga qanday kuchli ta'siri borligiga e'tibor bering. Buning sababi, issiq ranglar rasmning oldingi qismiga tortiladi.

va darhol diqqat markaziga tushadi, sovuq ranglar esa uzoqlashadi. Bu shuningdek, nima uchun fondagi ob'ektlar yaqinroq bo'lgan narsalarga qaraganda xiraroq ko'rinishini tushuntiradi.

Ushbu rasmni 1–sahifadagi shunga o'xshash manzara bilan solishtiring va e'tibor bering, men bir xil ranglardan ko'p foydalangan bo'lsam ham, men o'zgartirgan ranglar ushbu rasmlarning har birida butunlay boshqacha tuyg'u yaratadi.

Bell qirg'oqlari

Yoz vaqti

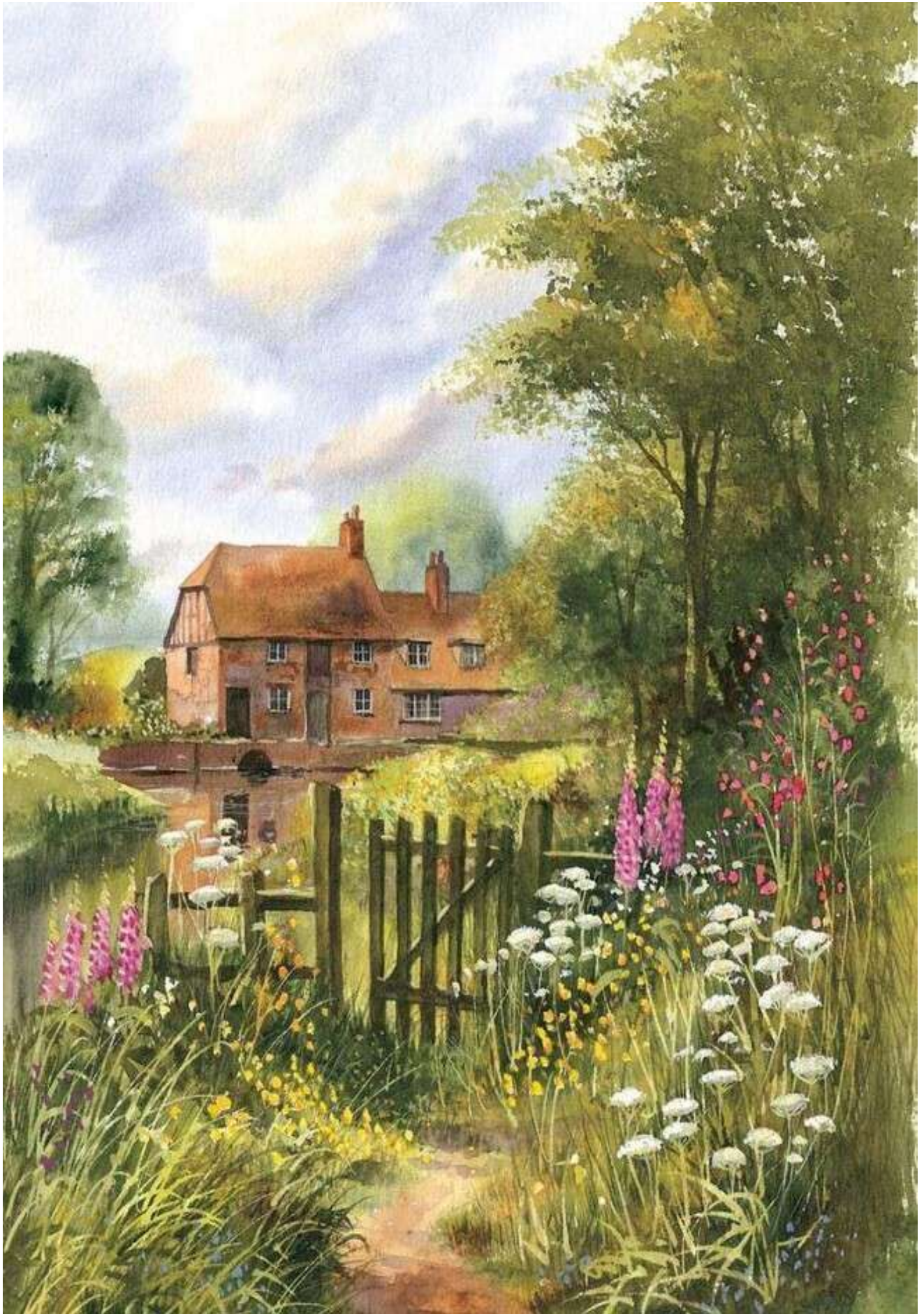
Issiq ranglar

Kadmiy qizil, kadmiy sariq va quyoshli yashil kabi issiq ranglar yozgi landshaftlar va quyoshli iqlim bilan ko'proq bog'liq, shuning uchun issiq ranglar palitrasidan foydalanish bunday rasmning ta'sirini kuchaytiradi. Kuygan sienna va kuygan soyabon kabi tuproq ranglari issiq: bu erda ochiq so'z

"kuygan"!

Ushbu rasm Bell Shoresga juda o'xshash kompozitsiyaga ega. Rasm fonida masofa ta'sirini kuchaytirish uchun asosan issiq ranglar – quyoshli yashil, qishloq zaytun va kadmiy sariq – bir oz sovuq kobalt ko'k bilan fon ho'l ustiga bo'yalgan. Bu ranglar suvda ham aks etadi.

Oldinda men tabiiy sienna va kuygan soyabon va kuygan sienna aralashmasidan suv qirg'og'idagi issiq yoz ranglarini qayta tiklash uchun foydalandim. Ikkinchisi qizil chayqalishlar bilan yoritilgan, bu rasmda issiq jigarrang ranglarning ustun bo'lishiga yo'l qo'ymaydi va ularni xira qiladi. Bu gullar rasmni bir kechada jonlantirishiga yaxshi misol.

Maskalovchi suyuqlikni olib tashlash

Niqoblash suyuqligi qog'oz joylarini akvarel bo'yoqlaridan himoya qilish uchun ishlatiladigan suv o'tkazmaydigan lateksdir. Bo'yoq quriganidan so'ng, niqobli suyuqlikni barmoq bilan ishqalab olib tashlash mumkin. Keyin rangning tozaligi va yangiligini saqlab qolgan holda, bunday joylarga bo'yoq qo'shilishi yoki ularni oq qoldirishi mumkin.

Ushbu vosita turli xil texnikalar bilan qo'llanilishi mumkin. Ushbu namoyish niqoblash suyuqligining sirlarini ochib beradi.

1. HB qalami bilan landshaftni chizing, so'ngra chizilgan qalam yordamida gullarning poyalarini va bir nechta o'tlarni oldingi planda yashiring.

2. Tish cho'tkasini niqobli suyuqlikka botiring va bosh barmog'ingizni cho'tkalar ustiga o'tkazing, niqobli suyuqlikni don maydoniga seping.

3. Hali ham cho'tkani niqoblash suyuqligi bilan ishlatib, tulkilarni yashiring, barglari, panjara va ko'rsatkich old planda, va o'rtada ko'knori

4. Barcha niqobli suyuqlikni quritib qo'ying, so'ngra oltin barg yordamida osmon bo'lgan joyni toza suv bilan namlang, keyin ho'l ustiga ultramarinni qo'llang. uchun joy qoldiring bulutlar va ularni yupqa tabiiy sienna qatlami bilan bo'yash.

Tavsiya Maskalovchi suyuqlikni qo'llash uchun cho'tkadan foydalanganda, avval cho'tka boshini sovun bilan ishqalang. Sovun tuklar orasidagi to'siq vazifasini bajaradi va cho'tkangizni buzmaslik uchun niqobli suyuqlik. Bundan tashqari, niqoblash suyuqligi toza suv bilan osongina olib tashlanishini ta'minlaydi.

Bulutlarning pastki qismiga ultramarin va kuygan soyaning nozik aralashmasi bilan soya qo'shing.

7. Tafsilotlar uchun kichik cho'tka va ultramarin va yarim tun aralashmasi bilan ufqdagi uzoq tepaliklarni bo'yang. yashil.

Xuddi shu ranglarning qalinroq aralashmasidan foydalanib, masofadagi daraxtlar qatorlarini torting.

8. Tabiiy s ienna, quyoshli yashil va kuygan turli xil aralashmalar yordami da uzoqdagi dal al arni s ienna bo'yash

7. Fangogni quyoshli yashil rangga botirib oling

va ikki marta cho'tka bilan urish texnikasida yarim tungi yashil va qishloq zaytun aralashmasi (61–betga qarang). Yuqori chapdagi daraxtlarni chizing. Bo'yoqlarning etarli zichligini saqlash

bu maydon keyingi qo'shiladigan ko'rsatgich uchun qorong'i fonni ta'minlaydi.

8. Fangog va tabiiy sienna yordamida don maydonini chizish. Ohangni diversifikatsiya qilish uchun chapdagi rangga kuygan sienna qo'shing.

9. Stipling fan cho'tkasiga qayting, tabiiy sienna va rustik zaytun aralashmasi bilan o'ni belgilang. Yarim tungi ko'katlarni qo'shish orqali ohanglarni

10. Quritilgan o't tasviri uchun kuygan siennadan foydalaning, so'ngra uning ostida quyoshli yashil rangning nozik bir qatlamini qo'shing. Ramka yasang natijada olingan tasvir uchun yarim tunda yashil tasmadan o'zgartiring

11. . O'ngtomondaquyuqyashil, och yashil va quyuqyashilranglardan foydalangan holda birxil naqsh tuzilishidan foydalaning.

Rhonerasmlari.

12. Tabiiy siennaning etarlicha qalin aralashmasi bilan yo'lni torting.

13. Rasmni quritib qo'ying, keyin butalar orqasidagi don maydonini fangog va tabiiy va kuygan sienna aralashmasi bilan qoraytiring.

14. Maysaga biroz tekstura qo'shish uchun yarim tunda yashil rangdan foydalaning, so'ngra qisqartirilgan astarni oling va o'ngdagi quyuq poya va o'tlarni bo'yang..

Tavsiya O't yoki daraxtlarni chizayotganda, harakatlaning o'simliklarning o'sishi yo'nalishi bo'yicha. Odatda u pastdan yuqoriga o'tadi, lekin shoxlari yon tomonga, hatto pastga qarab o'sishi

15. Maskalovchi suyuqlik quruqligiga ishonch hosil qiling va uni barmoqlaringiz bilan ishqalab olib tashlang. Tafsilotlar uchun katta cho'tka oling. rasm

tabiiy sienna va quyoshli yashil aralashmasi yordamida panjara va darvoza. Soyali joylarga kuygan soya qo'shing. Quritib turing va keyin kuygan soyabon va rustik aralashmasi yordamida tafsilotlarni qo'shing

16. Ehtiyotkorlik bilan uchta ko'kat va quyosh nuri ostidagi yashil va tabiiy sienna aralashmasidan foydalanib, poya va barglarni oldingi planda bo'yash. Inflorescences ustiga bo'yamaslikka harakat qiling.

17. Qisqartirilgan astar bilan papatyalar barglarini tegizing, so'ngra har bir gulning o'rtasiga bir tomchi kadmiy sariqini engil surting. Papatyalar toza oq gouache bilan bezang.

18. Tafsilotlar uchun ko'knorilarni o'rta cho'tka yordamida bo'yash va qizil kadmiyning suyultirilgan aralashmasi.

19. Yengil teginishlar bilan, ho'l ustida nam, ikki rangli effekt uchun qalinroq aralashmani qo'shing.

20. Ko'knorilarni to'ldirish uchun, qisqartirilgan astar bilan soyaning dog'ini yarating.

21. Tulkilarni bo'yash uchun yana o'rta detalli cho'tka va doimiy pushti va doimiy lilak aralashmasidan foydalaning. Tulkilarning soyali joylarini chiqarish uchun qalinroq aralashmani ishlatib, nam ustida nam ishlang. Har bir gulning tepasida quyoshli yashil rang qo'shing.

22. Kobalt ko'k va oz miqdorda tabiiy aralashmasi yordamida o'rmon butalarini soya qiling haqiqiy sienna.

Tugallangan surat

380 x 560 mm

Men bir nechta tafsilotlarni qo'shdim, masalan, panjara ustidagi qo'shimcha qorayish va oldingi o'tlar orasidagi kichik sariq gullar, kadmiy sariqidan foydalangan holda.

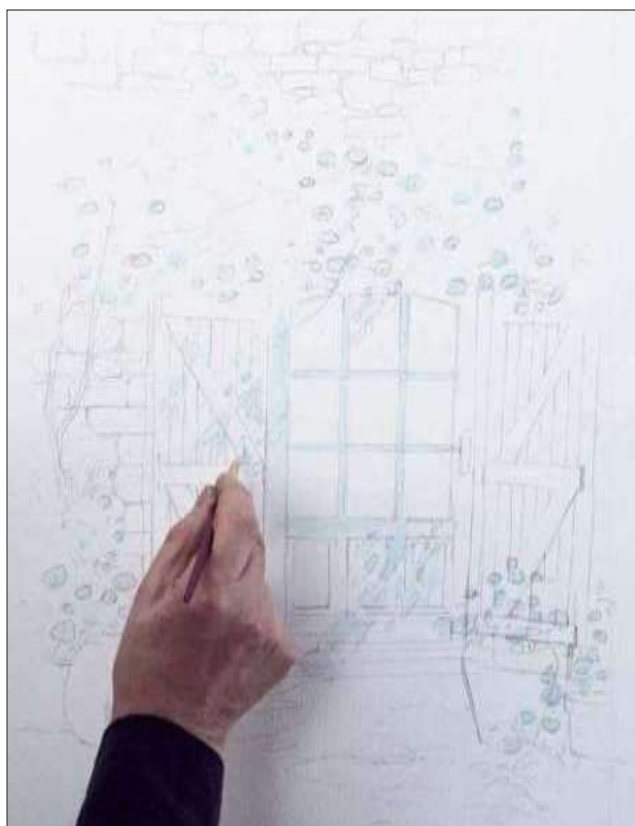

Atirgullar bilan o'ralgan eshik

Bu O'rta yer dengizining odatiy hovlisi bo'lishi mumkin, ular eshik atrofida atirgullar va quyosh nuri ostida cho'milgan o'simliklar bilan qoplangan.

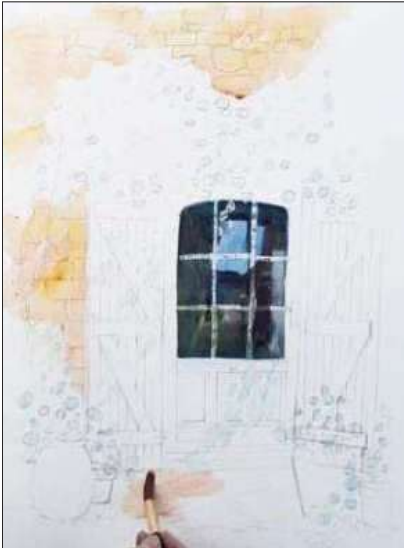
Men foydalangan fotosuratlar ma'lum vaqt davomida to'plangan. Moviy panjurlarning asosiy suratlari qiziqarli tasvirni yaratishi mumkin, ammo ularda rang yo'q.

Rasmning yuqori qismida yorqin atirgullar va oldingi planda qo'shimcha idishlar qo'shilishi bilan landshaft yanada pastoral tuyg'uga ega bo'ladi.

1. Tok va qozonlarga gullarni, deraza romlariga, lekeli quyosh nurlarini eshik va panjurlarga yashiring.

2. Eshik oynasiga ultramarinning quyuc qatlamini, kuygan soyabonni va ozgina yarim tunda yashil rangni qo'llash uchun katta detalli cho'tkadan foydalaning.

3. Katta detalli cho'tka bilan ishlashni davom eting. Devorni bo'yash uchun, uni biroz issiqroq qilish uchun ozgina doimiy pushti bilan tabiiy siennadan foydalaning. Zamin uchun yengilroq akvareldan foydalanish lozim

4. Kobalt ko'k doimiy aralashmasidan foydalanib eshiklarni biro z soya bilan tasvirlang. O'ngdagi eshik uchun qalinroq akvareldan foydalaning va tafsilotlarni qo'shing

5. Deraza ramkasidan niqobli suyuqlikni olib tashlang. Eshik va deraza romiga tabiiy sienna va kobalt ko'k aralashmasini qo'llang. Ko'proq kobalt ko'k qo'shib, eshik atrofidagi soyalarni qalinlashtiring.

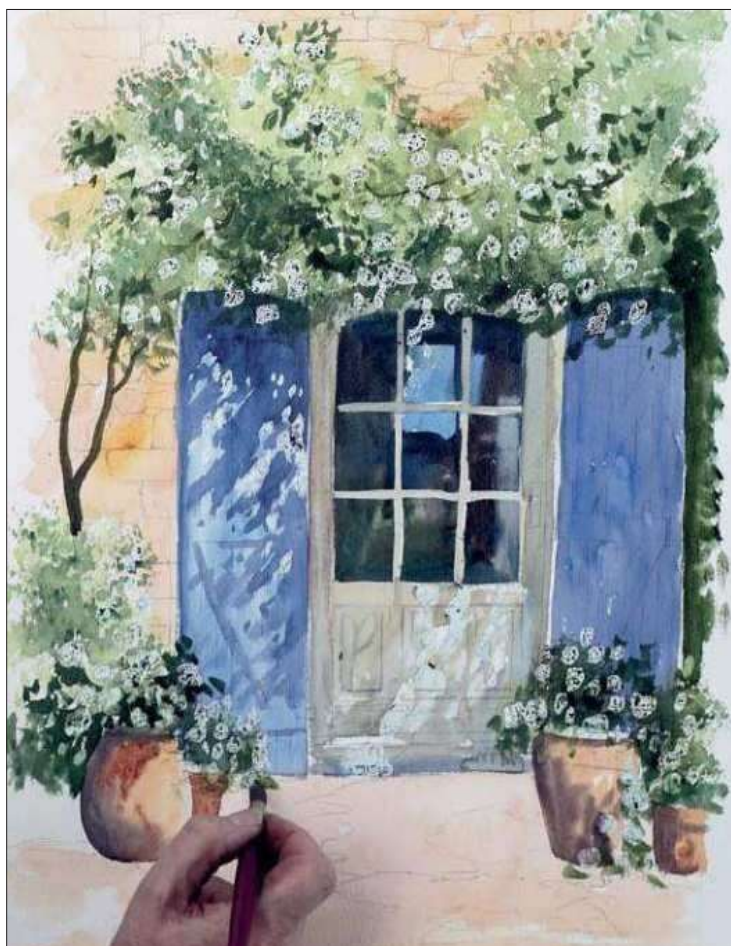
6. Idishlarni kuygan soyabonning yupqa qatlami bilan bo'yab, keyin ho'l bo'lgan soyaga soya qo'shing. Nihoyat, to'qimalarni yaratish uchun kuygan soyaning qalinroq aralashmasidan foydalaning.

7. Orqa fonda barglarni tinish uchun oltin barg va quyosh nuri yashil rangdan foydalaning.

2. Barglarning quyuproqohanglarini qo'shish uchun Midnight Greendan foydalaning.

3. Katta detalli cho'tka, yarim tunda yashil va rustik zaytun bilan barglarni ta'kidlang. Chap tarafdagi tokni kuygan soyabon va yarim tun yashil aralashmasi bilan qo'shing.

4. Eshik va panjurlardan niqobli suyuqlikni olib tashlang.

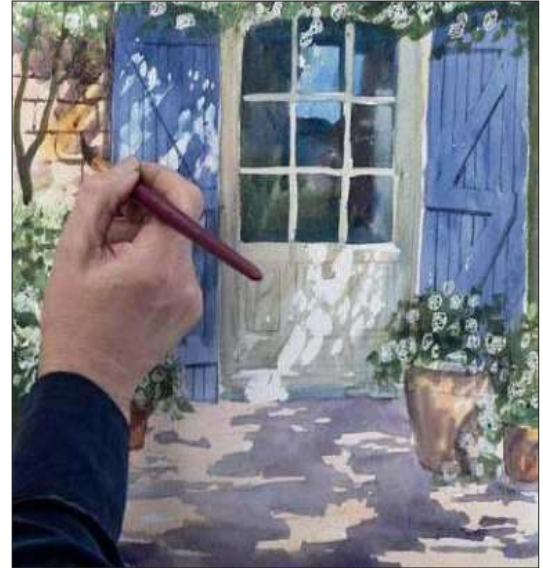
5. O'rta detalli cho'tka bilan panjurlarga yupqa kobalt ko'k qatlamini qo'llang.

6. 11. Qisqartirilgan astar va soya va ultramarin aralashmasi bilan panjurlarga nozik tafsilotlarni qo'shing..

7. Tafsilotlar uchun o'rtacha cho'tkadan foydalaning va toshbo'ron qilish uchun kuygan soyabon va ultramarin aralashmasidan foydalaning..

8. Katta detalli cho'tka yordamida piebald zaminini soya va kobalt ko'k aralashmasi bilan soya qiling. Sahifaning pastki qismidagi quyuq rang rasmni og'irlashtiradi va ko'zning tuvaldan uzilishiga yo'l qo'ymaydi. Panjurlar orqasida soyalarni qo'shish uchun bir xil aralashmani ishlatning.

9. Bo'yoqdan qolgan niqobli suyuqlikni olib tashlang. Eshik tepasidagi gullarga yupqa qatlamli doimiy pushti rangni qo'llash uchun o'rtacha detalli cho'tkadan foydalaning, so'ngra namga nam tafsilotlarni qo'shish uchun qalinroq aralashmadan foydalaning. Kadmiyni qizil rangda suyultiring va pastki chap tomonda qozonli atirgullarni bo'yang

10. Doimiy lilak bilan akvarelni suyultirib, keyingi idishdagi begoniaslarni bo'yash. Markazdagi quyuqroq aralashmaga bir nuqta qo'shing

12. Pastki o'ng tomonda joylashgan gullarni chizish uchun doimiy pushti rangdan foydalaning. Bu qismni quritib oling, so'ng tekstura hosil qilish uchun nuqtalash usulida doimiy pushti va doimiy binafsha ranglar aralashmasini qo'shing.

13. Qizil rangli aralashmani oling va oxirgi idishdagi gullarni chizish uchun kadmiy sariq. Ohangni o'zgartirish va tekstura qo'shish uchun ko'proq qizil rang qo'shing.

Tugallangan surat

1. Eng yaqin daraxtlar qatorlarini quyoshli yashil va yarim tunda yashil aralashmasi bilan bo'yash. Bo'yoq ultramarin va yarim tunda yashil rang bilan quritilganidan so'ng, eng uzoq maydonni bo'yash. Yaqin dalalar uchun aralashga rustik zaytun va eng yaqin dala uchun tabiiy sienna qo'shing.

2. O'rta yerdagi dalalarni tasvirlash uchun tabiiy siennadan foydalaning. Juda qalin aralashmani qo'llamang: ko'z uni to'siq sifatida qabul qiladi. Oldingi maydonni to'ldirishda davom eting.

3. Chapdagi daraxt tanasini katta detalli cho'tka va kuygan soyabon va rustik zaytun aralashmasi yordamida bo'yash.

4. Chapdagi daraxt tanasini katta detalli cho'tka va kuygan soyabon va rustik zaytun aralashmasi yordamida bo'yash.

5. O'ngdagi daraxt va barglar uchun bir xil usuldan foydalaning.

5. Fangog yordamida rasmning pastki qismiga o'zgaruvchan sariq oxra/quyoshli yashil va yarim tunda yashil/kuygan soyabon chiziqlarini qo'shing. To'q rangli chiziqlar gullarning ko'p qismini ramkalashiga ishonch hosil qiling.

6. Oqim qirg'oqlari bo'ylab kuygan sienna va rustik zaytun aralashmasini qo'shish uchun katta detalli cho'tkadan foydalaning. Qamish va quruq o'tlarni bo'yash uchun bir xil rangdan foydalaning.

7. Tabiiy siennaning quruq aralashmalaridan foydalanib, qirg'oq yaqinidagi toshlarni eng uzoqqa, so'ngra o'rtalari uchun quyoshli yashil rangga torting;

8. va bundan keyin, bizga eng yaqinlar uchun kuydirilgan.

12. Sohil yaqinidagi barcha toshlarni bo'yash uchun sehrigar va ultramarindan foydalaning. Avvalgidek, etarlicha quruq aralashmalarni oling.

13. 61-betdagi ko'rsatmalarga amal qilgan holda toshlarni qirib tashlang. Agar shunday bo'lsa, 11-bosqichdan boshlab takrorlang. oqimdagi toshlar.

14. Oqim tomoshabiniga yaqinlashganda, quyuqroq aralashmani ishlatib, oqimni ultramarin bilan bo'yash. Yaratish uchun bo'yoqni toshlar ostidan daryoga o'tkazish uchun sehgarni oling

16. Bo'yoqdan barcha niqobli suyuqlikni olib tashlang. Tafsilotlar uchun barcha novdalarni o'rtacha cho'tka bilan bo'yab, quyosh nuri ostidagi ko'katlar aralashmasidan foydalaning.

Doimiy pushti yordamida oqimning har ikki tomonida pushti gullarni torting. Yaqinroq bo'lgan gullar uchun qalinroq aralashmani qo'llang.

17. Sariq gullarni bo'yash uchun qalin sariq kadmiy aralashmasini oling, shuningdek, soya qo'shish uchun aralashmaga bir oz qizil kadmiy qo'shing..

18. Papatyalar markazini bo'yash uchun bir xil apelsin aralashmasidan foydalaning.

19. Kobalt ko'k va tabiiy siennaning suyultirilgan o'rmon aralashmasi bilan butani soya qiling..

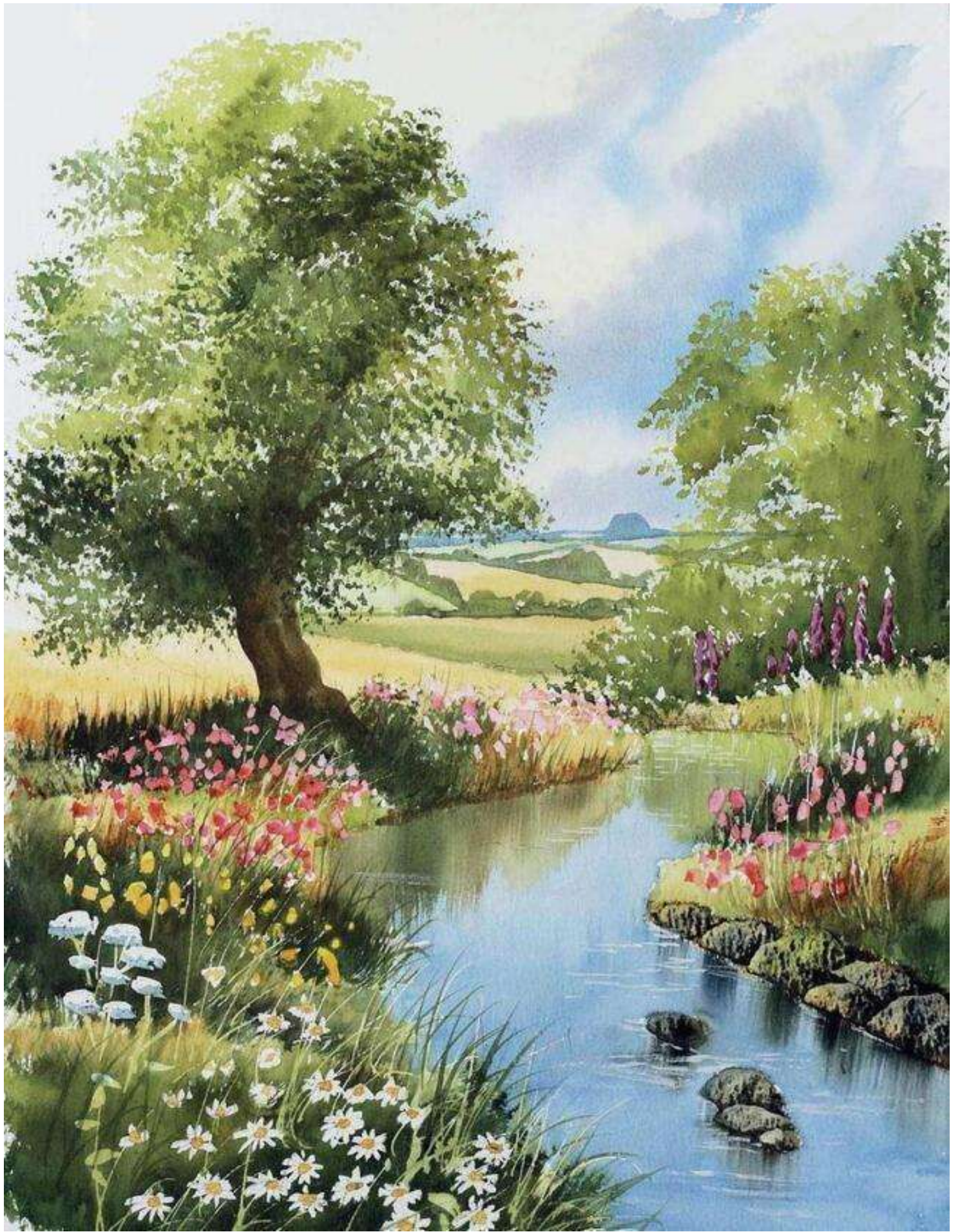

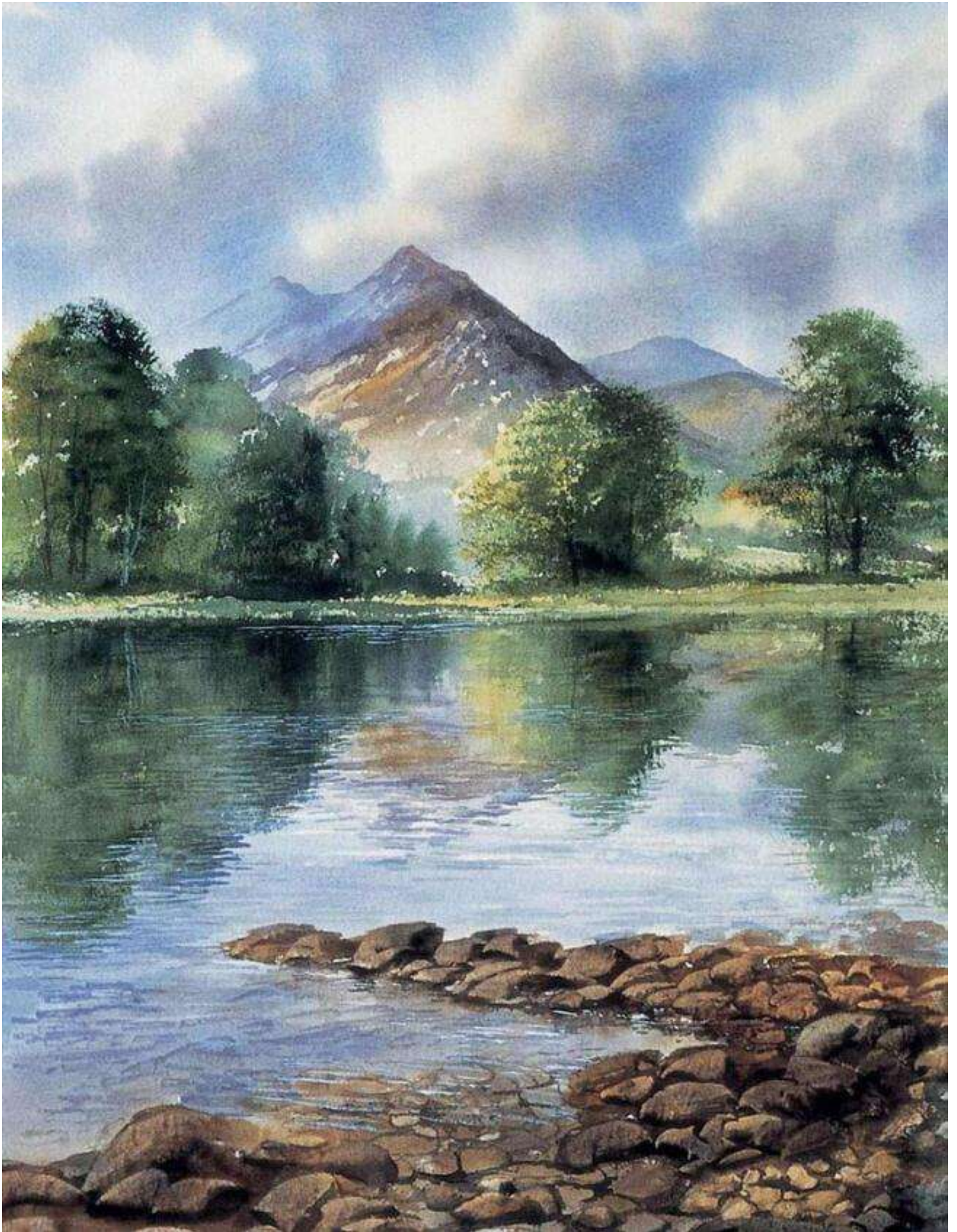
20. Doimiy pushti va doimiy lilak aralashmasi yordamida tulkiklarni bo'yash. Quritgandan so'ng, bir xil ranglarning qalinroq aralashmasini olib, tafsilotlarni qo'shing.

21. Qisqartirilgan astar va yarim tunda yashil rangdan foydalanib, o'tlarning bir nechta uzun pichoqlarini torting

22. Tafsilotlar va doimiy oq gouache uchun kichik cho'tka olish bir oz kobalt ko'k bilan, nozik to'lqinlar qo'shing.

Bo'yoqlar

Ranglarni tez– tez qo'llash kerak, lekin bu shoshilish kerak degani emas. Shuning uchun vahima qilmang. Akvarel siz o'ylagandek tez qurimaydi. Chizmadagi keraksiz chiziqlarni oldinni olish uchun fonni oz miqdorda toza suv bilan namlang va bo'yoqni ho'l ustiga qo'llang. Tez – tez suvga botirmaslik uchun yetarlicha suyuqlikni ushlab turadigan katta cho'tkadan foydalanishingizga arziydi.

Osmon

Oltin barg bilan ultramarinni qo'llang, qog'ozni pastga silljitganda ko'proq suv qo'shing. Keyin suyultirilgan ultramarin aralashmasini tayyorlang va bulutni ho'l ustiga bo'yang. Bir nrchtasini oling. Nam ustida ishlashni davom ettirgan holda bulut ostida soya hosil qilish uchun qalinroq aralashma qiling.

Tog'lar

Moviy akvarelni ultramarin va oz miqdorda kuygan soyabon bilan aralashiring. Tog'ni masofadan bo'yash uchun katta cho'tkadan foydalaning.. keyin bu aralashmaning quyuqroq versiyasini yarating va oldingi planda tog'ning konturini chizing. Shaklni rang bilan to'ldiring.

Suv

Osmon rangini takrorlash uchun ultramarinning nozik aralashmasini tayyorlang va suvni bo'yash uchun esa 19 mm naydan foydalaning. Gorizonttal cho'tka zarbasi bilan, fotosuratda ko'rsatilganidek, cho'tkani yon tomondan boshqa tomonga silljitib, to'lqinli effekt yarating.

Ushbu rasm ho'l ustida ho'l texnikasi yordamida bo'yalgan, ammo rasmning keyingi qismiga o'tish avvalgisi quriganidan keyin amalga oshiriladi. Osmon avval issiq tabiiy sienna bilan bo'yallgan, keyin buluutlarning quyuc ranglari ho'l ustiga qo'shilgan. Shundan keyin osmon qurib qoldi. Keyinchalik tog'lar chizilgan. Agar ular ho'l fonda tasvirlangan bo'lsa ular ho'k bo'yoqqa eriydi. Bo'yoqkar qishki daraxtlar uchun binolarning qorong'u siluetini yaratgan qalinroq o'rta zamin aralashmasi ham ishlatilgan. Keyinchalik, tosh shakllanishini yaratish uchun qirqish texnikasi yorrdamida oldingi fon bo'yalgan.

Nihoyat quritganda so'ng, suv osmon ranglarini aks ettiruvchi tasvirlangan.

Plastik karta bilan qirib tashlash

Ushbu texnikadan ajoyib to'qimalarni yaratish uchun foydalanish mumkin. Tog'lar qoyalar va daraxt tanasini tasvirlash uchun ishlatilgan ushbu kitobda taqdim etilgan effektlar qo'pol sirtli qog'ozni talab qiladi. Qog'ozning bo'rtirma tomonidagi bo'yoqni qirib tashlash orqali siz tosh yoki tog'larning yengilroq soyalarini yaratishingiz mumkin. Ushbu texnikada ishlashning kaliti plastik kartaga notekis bosim o'tkazish, shu bilan siz yengilroq soyani xohlagan sirtidan ko'proq bo'yoqni olib tashlashdir. Agar yorug'lik tosh yoki tog'ning chap tomonidan kelayotgan bo'lsa, kartani chap chetiga qo'ying, bu sizga eng ko'p bosim o'tkazishingiz kerak bo'lgan joy bo'ladi. Bo'yoq juda qalin qatlamda qo'llanilishi kerak, chunki u juda nam bo'lsa u qog'oz ustidan oqadi. Ushbu texnikani rasmga qo'llashdan oldin mashq qiling.

Tog'lar

Ushbu texnikaning siri tez, o'tkir zarbalar bilan bo'yoqni qirib tashlashdir.

1. Oltin barg yordamida akvarelni qo'llang. Keyin, tog' hosil qilib, plastik karta bilan diagonal

2. Birinchisining yonidagi ikkinchi tog'ni qirib tashlang. Rasmni quritib qo'ying.

3. Tafsilotlar uchun katta cho'tkadan foydalaning va tog' jinslarini chizish uchun soya rangidan foydalaning.

Toshlar

1. Yorug'likdan qorong'ugacha qalin, quruq tosh hosil qiluvchi bo'yoq qatlamlarini qo'llash uchun nuqtalar fan cho'tkasidan foydalaning. Avval tabiiy sienna bilan bo'yash, keyin kuygan sienna, keyin ultramarin bilan aralashtirilgan kuygan soyabon. Nihoyat, ko'zni qamashtiradigan ko'rinish uchun yarim tunda yashil rang qo'shing.

2. Tog' jinslarining orqa qismidan boshlab, plastik karta bilan jinslarning konturini qirib tashlang. Qo'shimcha qo'pol qog'ozdan foydalanish toshli to'qimalarni yaratishni osonlashtiradi.

3. Huddi shu tarzda tosh shakllanishining pastki qismida ishlashni davom eting, sirtidan bo'yoqni qirib tashlang va yoriq effektini yaratish uchun tosh konturlari orasida quyuq rang qoldiring.

Daraxt tanasi

1. Magistrlni tabiiy sienna va quyosh nuri tushgan yashil aralashmasidan och yashil akvarelda bo'yang.

2. Yuqoriga rustikk zaytun, keyin kuygan soyabon va ultramarin bo'yoq hali ho'l bo'lsa—da kartani to'g'ridan—to'g'ri barreldan pastga siljiting..

3. Tafsilotlar uchun katta cho' tkadan foydalaning, novdalar va ildizlarni qo'shib, daraxtning tanasini

Cho'tkaning tutqichi bilan qirib tashlash

Devorning asosiy rangi, masalan, issiq qumtosh rangi yoki qo'pol granit rangidan qat'i nazar, avval uni chizishingiz kerak. Ko'rsatilgan misolada yumshoq yorug'likda shox bilan bilan qoplangan devor yaratish uchun tabiiy siennadan, keyin esa yashil rangidan foydalandim. Ushbu bo'yoqni qo'llaganingizdan so'ng uning ustida quyuq rang qo'shing. Ikkinchisiga qadar, uni qirib tashlang. Bu har bir tosh atrofida qorong'u kontur effektini yaratadi.

Tosh devorlar

1. To'qimalarni yaratish uchun folga va qalin tabiiy sienna qatlamidan foydalaning keyin quyosh nurida yashil rangga surting.

2. Ultramarin va kuygan Soyaning quyuqroq aralashmasi ustiga sirlang. U juda nam emasligiga ishinch hosil qiling.

3. Bo'yoq quriganidan oldin, toshlarning konturlarini qirib tashlash devorda perspex tutqichi bilan fangoning qirg'ich uchi yordamida.

Maskalovchi suyuqlikni qo'llash

Ko'pgina rassomlar niqobli suyuqlikdan foydalanishni yoqtirmaydilar, chunki u cho'tkalarini buzadi (maslahatga qarang!). Maskalovchi suyuqlikdan foydalanish san'atini o'rganganingizdan so'ng, u sizga ko'plab effektlarni yaratish qobiliyatini beradi. Masalan, tog'larni chizishda qorli cho'qqilarni tasvirlash, quyosh nurlarining suvga yoki sharsharaning oq ko'pikiga ta'sirini yaratish. Buning uchun niqobli suyuqlik yordamida siz eng engil joylarni yashirishingiz kerak.

Tavsiya Niqoblovchi suyuqlikni qo'llashdan oldin cho'tkani namlang va sovun bilan ishqalang. Shundan so'ng siz niqobni yuvishingiz mumkin

Qorli tog'lar

1. Avval tog'larni chizing, keyin qorni bo'yang nozik cho'tkaga qo'llaniladigan niqobli suyuqlik bilan yamoqlarni bo'yang.

1. Suyuqlik to'liq quriganidan so'ng, oltin barg yordamida osmonni bo'yash. Tog'larning tepalarini chizing.

3. Ultramarindan foydalanish
1. va kuygan soyabon quyuc kulrang aralashiriladi va tog'larni bo'yash uchun katta detalli cho'tkadan foydalaning.

2. Bo'yoq quruq bo'lsa, niqobli suyuqlikni barmoqlaringiz bilan artib oling, ostidagi oq qog'ozni oching.

3. Tafsilotlar uchun kobalt ko'k va o'rta cho'tkadan foydalanib, qorga soyalarni bo'yash.

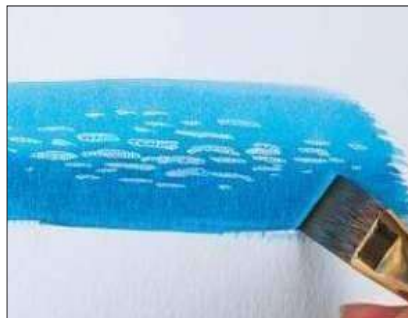
Tavsiya

Agar cho'tkaning sochlari niqobli suyuqlik bilan chigal bo'lib qolsa, uni engilroq suyuqlik bilan olib tashlashingiz mumkin, lekin bug'larni nafas olmaslik uchun ehtiyotbo'ling!

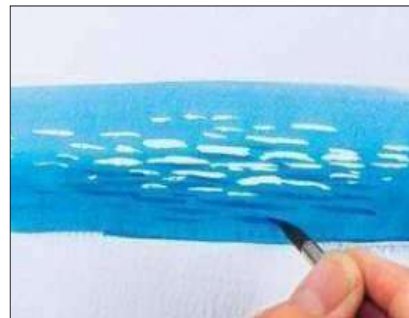
Suvdagi to'lqinlar

1. Maskalovchi suyuqlik va yupqa cho'tka bilan bir nechta to'lqinlarni torting.

2. Suvni gorizontaal zarbalar bilan ifodalash uchun 19 mm nayni oling.

3. Bo'yoq quriganidan so'ng, niqobli suyuqlikni o'chiring. O'rta detalli cho'tka va qalin ultramarin aralashmasidan foydalanib, oldingi fonga quyuproq to'lqinlarni qo'shing.

Sharshara

1. Toshlarining eskizini chizing va suv. Cho'tkani suv yo'li bo'ylab harakatlantirib, niqoblash suyuqligini qo'llang. Hovuzda dog'lar, chayqalishlar va to'lqinlar qo'shing.

2. Tabiiy sienna, kuygan soyabon va ultramarin yordamida toshlarni bo'yash. Toshning qoraygan qismini ultramarin va kuygan soyaning quyuproq aralashmasi bilan bo'yash. Quritib qo'ying – keyin fangogni oling va palapartishlikni ultramarinning ko'k aralashmasi bilan bezang va kuygan soyabon.

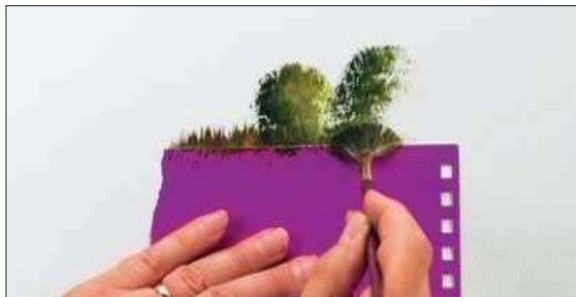
3. Oldingi plandagi suvni bir xil rang bilan bo'yash. U quriganida, niqobli suyuqlikni olib tashlash uchun barmoqlaringizdan foydalaning

4. Ochiq ko'k rang bilan, tafsilotlar uchun o'rta cho'tka yordamida to'lqinlar qo'shing.

Qog'onzi ishlatish tartibi

Bu ajoyib natijalarga erishishning juda oson usuli. Broshyura yoki reklamadan qoplangan qog'ozni oling (ofset qog'oz juda ko'p suvni o'ziga singdiradi) va uning chetidan to'g'ri chiziq chizmoqchi bo'lgan joyni, masalan, bino devori yoki suv chetini yashirish uchun foydalaning. Siz xohlagan qog'oz shaklini kesishingiz mumkin..

1. Qog'oz niqobini suvning chekkasi bo'lishini xohlagan joyga qo'ying va o't va daraxtlar uchun nuqta va yashil rangning turli ranglarini chizish uchun fan cho'tkasidan foydalaning.

2. Niqobni echib oling va suvni pastga qaragan zarbalar bilan ifodalash uchun 19mm fleytadan foydalaning. Bir oz yashil rang qo'shing va ho'l ko'k rangga cho'tkalang.

Tosh devorlar

Devor qismining pastki qismini yashiring va folga, shuningdek, ultramarin va kuygan foydalaning umber, uning ustiga tekstura chizish.

Devorning yuqori qismini yashiring va nuqta qo'yishni davom eting.

Tafsilotlar uchun o'rta cho'tka va bir xil ranglarning quyuoq aralashmasini oling.

Qorong'ilikni ta'kidlang

Va bitmapdagi diqqatga sazovor joylarni va toshlarni ifodalash uchun ularni silang

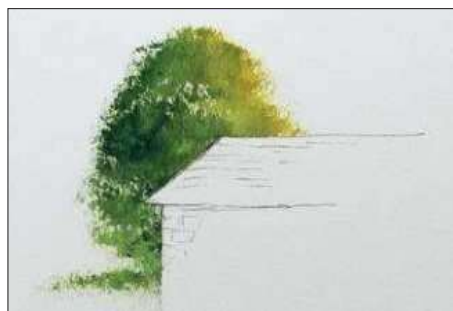
Tog' yonbag'ridagi Ombor

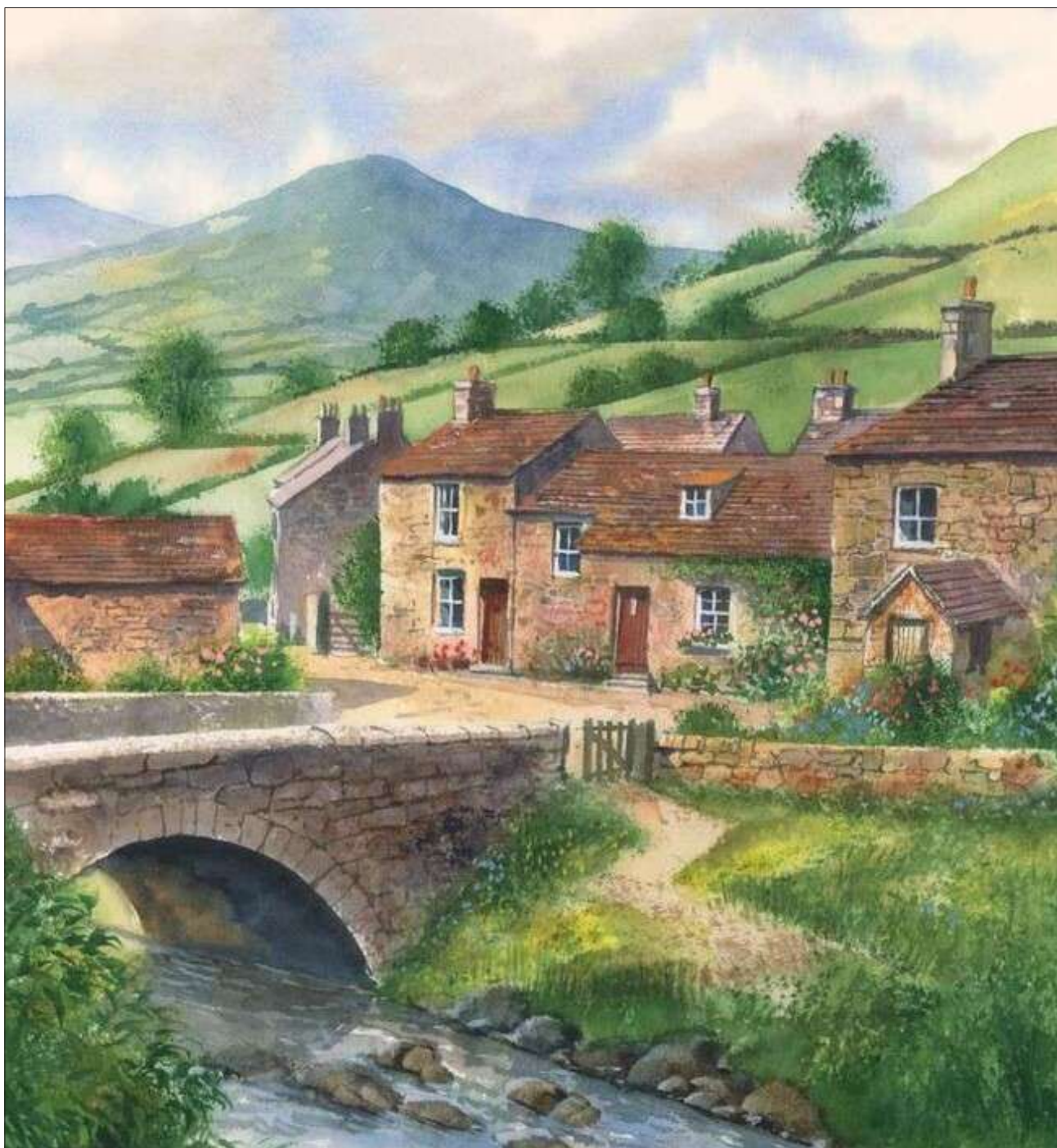
1. Avval omborning eskizini chizing va tomning yuqori qismini yashiring ombor orqasidagi barglarni bo'yash uchun scatter fan cho'tkasidan foydalaning.

Ombor devorini
yashiring va uning
orqasiga ishora
qilishni davom
eting.

Tayyor ombor shakli

Osmon tasviri

Peyzaj yaratishda siz osmonsiz qilolmaysiz. Agar siz oddiy osmonni qanday chizishni o'rgansangiz, o'rganilgan usullarni ko'pchilik landshaftlarga qo'llashingiz mumkin bo'ladi..

Yozgi osmon

1. Ultramarin va kuygan soyaning quyuq aralashmasidan foydalanib, bulutlarni ho'l ustiga bo'yash.

2. Qog'oz sochiq bilan bulutlarning yuqori qismini engillashtiring.

1. Avval osmonni toza suv bilan namlang. Moviy akvarelni qo'llash uchun oltin bargli va ultramarindan foydalaning. Cho'tka qog'oz bo'ylab pastga siljiganida, uning yuzasida joylashgan suv cho'tkadagi bo'yoq rangini suyultiradi va u ufq chizig'iga yaqinlashganda engilroq bo'ladi.

Qishki osmon

1. Osmonni toza suv bilan namlang, so'ngra rasmning pastki yarmiga suyultirilgan tabiiy siennani qo'llash uchun oltin bargdan foydalaning.

2. Ho'l bo'lgandan boshlab, ultramarin va kuygan qora rangning ikkinchi rangini qo'llang. Bulutlar uchun oq dog'larni qoldiring.

3. Xuddi shu ranglarning qalinroq aralashmasidan foydalanib, qora bulutlarni chizish uchun Oltin barg tuklarining uchlariga nuqta qo'ying..

Bo'ronli osmon

1. 1. Osmonni namlang. Bulut shakllanishini bo'yash uchun oltin barg va ultramarindan ozgina kuygan soyabondan foydalaning..

2. Qalinroq aralashdan foydalanib, ho'l bo'lgan qora bulutlarning eskizini chizing.

Quyosh botishi

1. Qog'ozni ho'llang, so'ngra "Oltin barg" dan foydalanib, rasmning o'rtasiga kadmiy sariq, yuqori va pastki qismiga Crimson surting. Xo'l ustida nam ishlagan holda, qip-qizil chiziqlar va sariq ranglarning chegaralarini xiralashtiring.

1. Yuqoridan boshlab va asta-sekin hali ham ho'l qip-qizil rangga aylanib, kobalt ko'k rangini qo'llang. Binafsha rangdan foydalanish ko'k va sariq ranglarning yashil rangga aylanishini oldini oladi.

2. Markazdagi bulut shakllanishini nam va nam bo'yash uchun soya va oltin bargni oling.

Tog'lar tasviri

Tog'larni turli xil kayfiyatda yaratish mumkin: uzoq tumanli tog'lar, qo'pol granit cho'qqilari va ulug'vorlikka to'la ulug'vor cho'qqilar.

Turli xil oddiy texnikalardan foydalanib, kerakli rasmni osongina yaratishingiz mumkin.

Qor bilan qoplangan tog'lar

1. Tog'ni eskiz qiling va qorli joylarga niqobli suyuqlik surting.

2. Osmonning bir qismini namlang va oltin barg va ultramarin yordamida bulutlarning konturlarini chizing. Qalinroq ho'l-ho'l aralashmasi bilan quyuuq konturlarni qo'shing.

3. Ultramarindan sovuq ko'k-jigarrangni aralashiring va kuygan soyabon. Katta detalli cho'tka bilan, texnikadan foydalanib, soyali maydonni bo'yash "quruq cho'tka"

3. Bir oz ultramarin bilan kuygan soyabonni iliqroq aralashtirib, tog'ning quyoshi tomonini bo'yash.

4. Bo'yoq quriganidan so'ng, niqobli suyuqlikni olib tashlang.

Qorning soyali joylarini belgilash uchun kobalt ko'k kabi sovuq ko'k rangdan va katta detalli cho'tkadan foydalaning. Quritib turing.

5. Tosh shakllanishining nozik detallarini bo'yash uchun o'rta detalli cho'tka va mavimsi kulrang aralashmani ishlatning.

Uzoqdagi tog'lar

1. Osmon maydonini toza suv bilan namlang. Oltin bargli va tabiiy siennadan foydalanib, tepaliklar orqasidagi osmonni bo'yashadi. Keyin yuqoridan boshlab va nam tabiiy siennaga o'tib, ultramarinni qo'llang. Rasmni quritib qo'ying.

2. Xira ultramaringa botirilgan katta detalli cho'tka yordamida uzoqdagi tog'ni bo'yash. Har bir tog'ni kesib o'tishdan oldin quriting

keyingisiga. Soyadan foydalanib, yaqin atrofdagi tog'ni chizing. Keyin soya va tabiiy sienna yordamida chap tomonda tog'larni torting. O'ngdagi tog'ni bo'yash uchun qalinroq aralashmani ishlatting.

3. 19 mm fleytani oling va ultramarin yordamida suv torting

va bir oz soya. Tafsilotlar uchun o'rta cho'tka va kuygan soya bilan aralashirilgan soya bilan, quruq cho'tka texnikasidan foydalangan holda, qirg'oq chizig'idagi toshlarni oldingi fonda bo'yash. Uzoq qirg'oqda qorong'u toshlar va o'ng tomonda qorong'u ko'tarilish qo'shing.

4. Daisdagi daraxtlarni ko'rsatish uchun qisqartirilgan astar va bir xil qorong'i aralashmani ishlatting..

5. Doting fan cho'tkasi oling va daraxtlarni nuqta qilish uchun yana bir xil aralashmani ishlang.

6. Daraxtlarostida ko'zgularni chizish va suvdagi to'lqinlarni simulyatsiya qilish uchun singan chiziqlar yaratish uchun qisqartirilgan chiziqdan foydalaning.

Tumanli tog'lar

1. Osmon va tog'lar maydonini namlang. Oltin bargni oling va ultramarinni qo'llang. Bulutlarni ultramarin va kuygan soyabon bilan bo'yash va tepalarni qog'oz sochiq bilan yoritib turing.

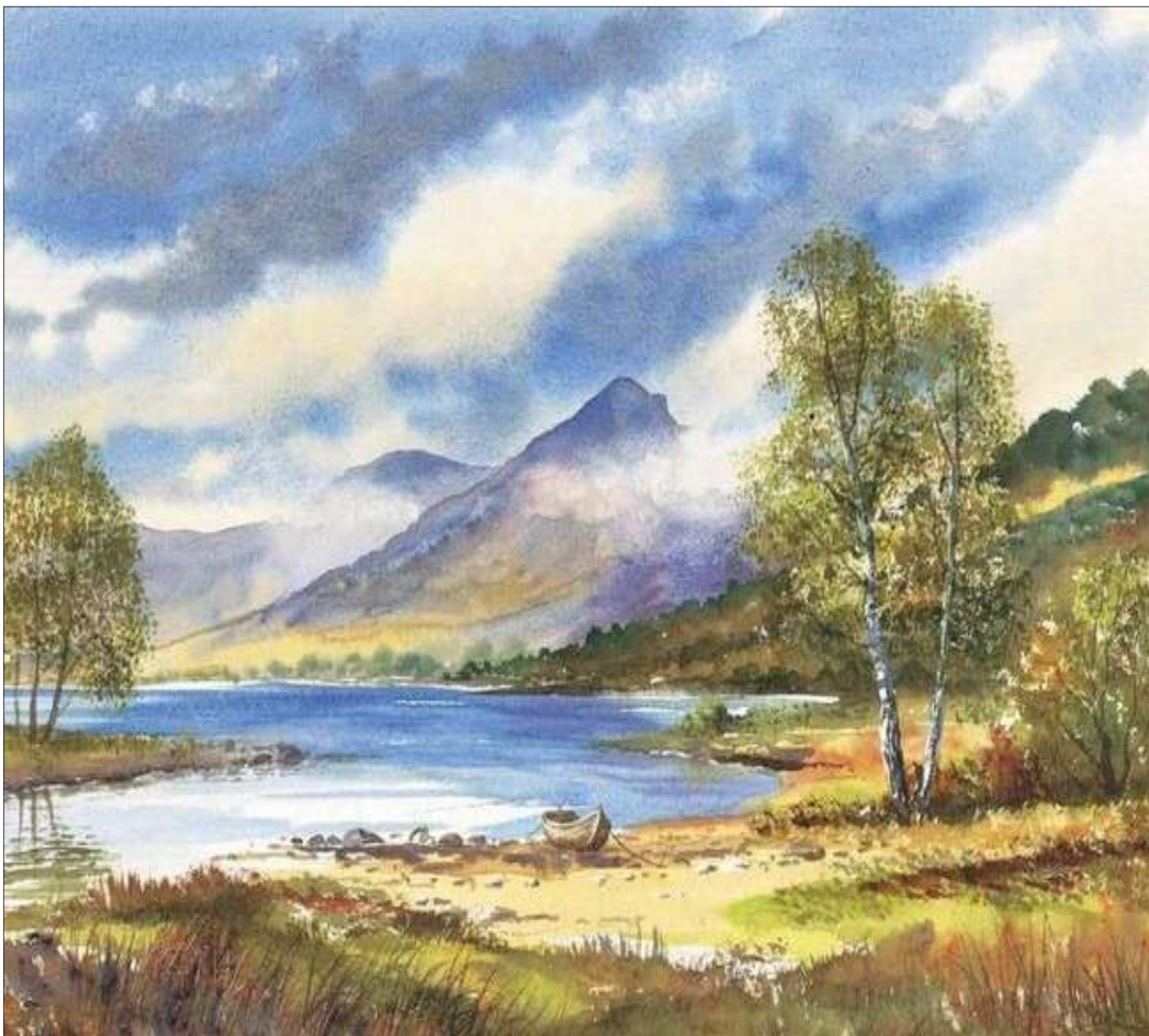

2. Tafsilotlar uchun katta cho'tka yordamida uzoqdagi tog'ni soya va bir oz ultramarin bilan bo'yash. Tabiiy sienna ho'l ustiga qo'shing. Tabiiy sienna bilan kattaroq tog'ni chizing. Quritishdan oldin, bulutlarni qog'oz sochiq yoki peçete bilan qayta yoritib turing.

2. Soya o'ng tomonda tog'ni chizadi. Tabiiy sienna ho'l ustiga qo'shing. Oldinda tabiiy sienna va quyoshli yashil qatlamni qo'llang, keyin kuygan soyabon va mamlakat zaytun. Soya va rustik zaytun bilan o'ng tomonga chiziq torting, so'ngra tabiiy sienna qo'shing ho'l ustida nam.

3. Ultramarin va oz miqdorda kuygan soyabonni aralashiring, so'ngra o'n to'qqiz millimetrli nay bilan suv torting..

Tumanli vodi

Ushbu rasmdagi bulutlar asta-sekin tuval bo'ylab harakatlanadi va tog'larning qismlarini qoplaydi, masofani his qiladi va tinch atmosfera landshaftini yaratadi..

Vodiylarning tasviri

Vodiylar, xuddi tog'lar kabi, tinch va osoyishta yoki bezovta va ma'yus bo'lishi mumkin.

Tepaliklar qatori

1. Osmon maydonini namlang. Ultramarin qatlamini qo'llang, bulutlarni yaratish uchun ultramarin va kuygan soyabondan foydalaning va qog'oz sochiq bilan rangni ta'kidlang.

2. Tabiiy sienna va soyadan foydalanib, chap tomonda uzoq tepalikni va o'rtada yana ikkitasini soya qiling. O'ng tarafdagi tepalik uchun tabiiy sienna va bir oz issiq kuygan soyabondan foydalaning. Eng o'ng tomonda yarim tunda yashil va qishloq zaytunini qo'shing.

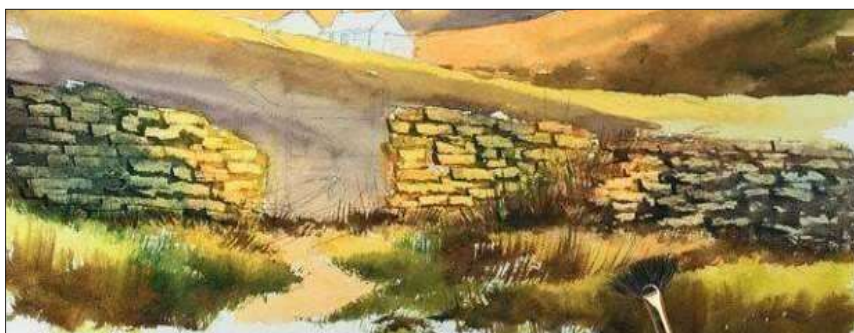

3. Katta detalli cho'tka va tabiiy siennadan foydalanish.

Bir chimdim quyoshli yashil rang bilan, o'rta zarbani torting. Yo'l uchun soya va yo'l uchun tabiiy sienna qo'shing.

4. Tosh devorga tabiiy sienna qo'shish uchun folga oling, so'ngra quyoshli yashil rangda, so'ngra devorning yuqori qismiga kuygan soyabon va ultramarin qo'shing. Toshlarning konturlarini qirib tashlash uchun cho'tkaning qirg'ich uchidan foydalaning.

5. Kuygan soyabon bilan fangog va rustik zaytun yordamida oldingi o'tlarni bo'yash. O'ng tarafdagi devorda tabiiy sienna, keyin ultramarin va kuygan soyabonni qo'yning, so'ngra toshlarni qirib tashlang. Kuygan soyabon va qishloq zaytunidan foydalanib, oldingi fonda qora dog'larni torting.

Darvozani katta detalli cho'tka va kuygan soyabon yordamida rustik zaytun bilan bo'yash. Quritish uchun Keyin quyoshli tomni kobalt ko'k va kuygan soyabon bilan kichik detalli cho'tka bilan bo'yash. Boshqa tomlar va arxitektura tafsilotlari uchun iliqroq aralashmani oling, shuningdek, darvozani xiralashtirish uchun.

Qoyali vodi

1. Osmonni toza suv bilan namlang, so'ngra oltin bargli tabiiy sienna qatlamini qo'llang. Ultramarine va Burnt Umber bilan bulut konturlarini ho'l ustiga qo'shing. Quritib turing.

2. Xuddi shu cho'tkadan foydalanish va kuygan soyabon bilan ko'k kobalt aralashmalari tog'larni tortadi. Tabiiy sienna ho'l ustiga qo'shing. Toshning konturini plastik karta bilan ehtiyotkorlik bilan qirib tashlang.

3. Qorong'i chap tomonda bir xil ranglarning quyuuqroq aralashmasidan foydalaning va plastik karta bilan yana qirib tashlang.

1. Tabiiy siennani o'z ichiga olgan iliqroq aralashmani ishlatib, chap tomondagi toshlarni bo'yang. O'tkir diagonal zarbalar bilan jinlarning konturlarini qirib tashlang.

2. Eng chapda, eng o'ngda va oldingi planda 19 mm nay va ultramarin va kuygan soya aralashmasi yordamida toshlarni bo'yash. Bu joylarni quritishdan oldin qirib tashlang.

3. Katta detalli cho'tka va tabiiy siennadan foydalaning oldingi plandagi qoyalar orasidagi bo'shliqlarni to'ldirish uchun quyoshli yashil rang bilan. Uzoq tepaliklarni ultramarin va kuygan soyabon bilan aralashirilgan mavimsi kul rang bilan bo'yash.

4. Tafsilotlarni qo'shishdan oldin rasmni quriting. Ultramarin va kuygan soyaning deyarli qora aralashmasini yarating va katta detalli cho'tka yordamida diagonal chiziqlarni bo'yash o'rta tog'da, qoyalarning sinishi va oldingi tafsilotlar.

Yashil vodiy

1. Osmon maydonini toza suv bilan namlang va bulutlarning konturlarini tasvirlaydigan konturlarini tasvirlaydigan oltin bargli ultramarinni qo'llang. Qorong'i bulutlar uchun ho'l ustiga ultramarin va kuygan soyabon qo'shing.

2. Katta tafsilotlar cho'tkasi, kobalt ko'k va yarim tunda yashil rangdan foydalanib, eng uzoq tepaliklarni bo'yang. Rivojlanayotganda, tabiiy sienna qo'shilgan engilroq aralashmani ishlatib. Tepalik qatorlarining konturlarini chizing.

3. Yana tabiiy sienna bilan engilroq aralashmani tayyorlang va qishloqqa o'rta o'qni torting.

4. Oldingi maydonni tasvirlash uchun issiq yashil rustik zaytun va bir oz tabiiy sienani aralashiring. Yo'l uchun joy qoldiring. Qishloq atrofidagi

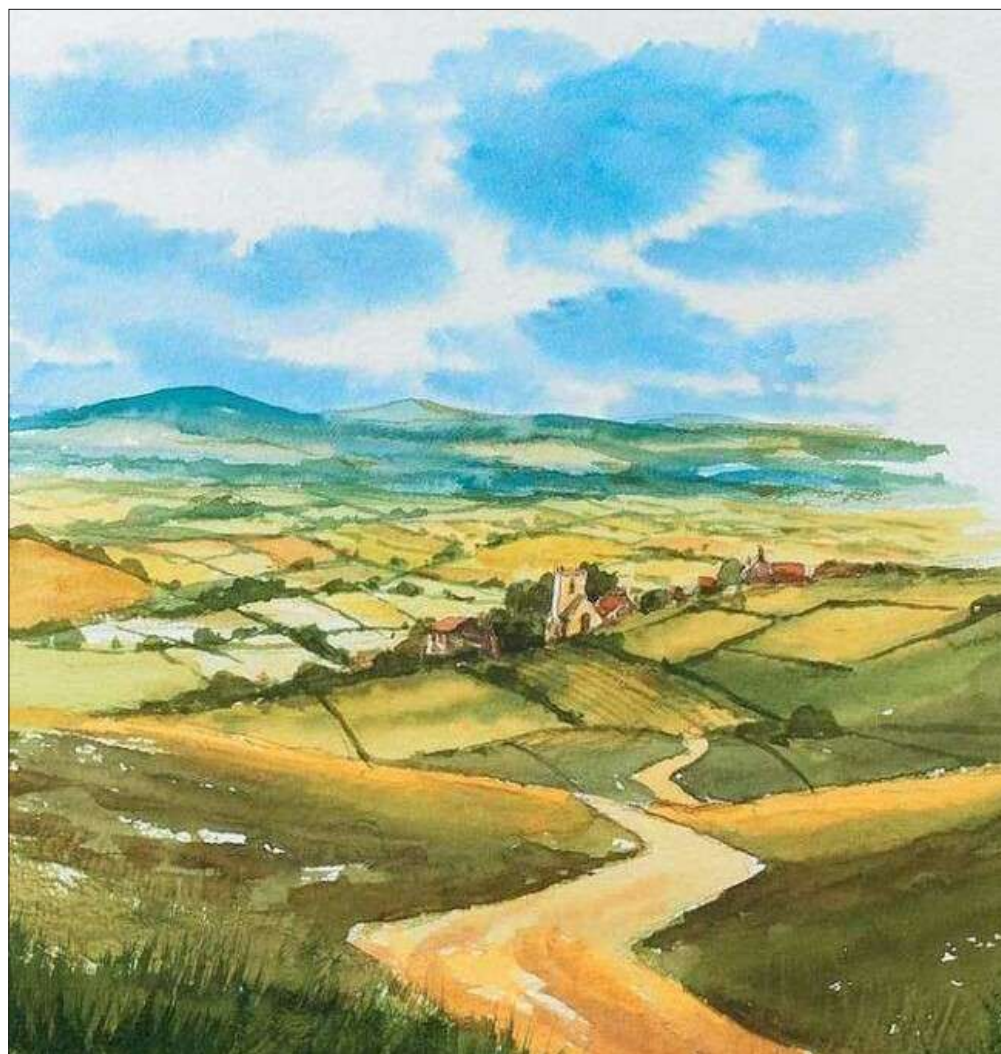

5. Oldinda bir oz rustik zaytun bilan tabiiy sienna yashilining biroz qalinroq aralashmasini qiling. Oldingi tomonning chap tomonida, bir oz kuygan soyabon bilan rustik zaytun foydalaning.

O'rtacha detalli cho'tka oling va yo'lni tasvirlashda kuygan soyaning ozgina qo'shilishi bilan tabiiy sienna. Ultramarine va biroz qo'shimcha zaytun bilan o'rta yerdagi daraxtlar qatorlarini bo'yash. To'siq bo'ylab bir nechta daraxtlar qo'shing.

O'rta yerdagi dalalarning ayrim qismlarida yashil rangni qalinlashtiring. Bir oz kuygan soya qo'shib, dalalarning soyalarini o'zgartiring. Rasmni quritib qo'ying.

2. Quruq ustiga ho'l bo'yash orqali qishloqqa tafsilotlarni qo'shing. Issiq toshdan yasalgan tuyg'uni yaratish uchun kichik detallar cho'tkasi va tabiiy siennadan foydalaning. Arxitektura tafsilotlari uchun kuygan soyabon va ultramarinni aralashtiring, lekin juda qalin emas. O'rta yerdagi ba'zi maydonlar bo'ylab chiziqlar qo'shing.

Suvlar tasviri

Tog' etagida deyarli har doim suv bor, u ko'l, daryo yoki daryo bo'ladimi, shuning uchun tog'larni tasvirlashda siz ozgina suv olishingiz kerak bo'ladi. Bu juda murakkab ko'rinadigan mavzuni chizishni o'rganishga yordam beradigan bir necha oddiy usullar.

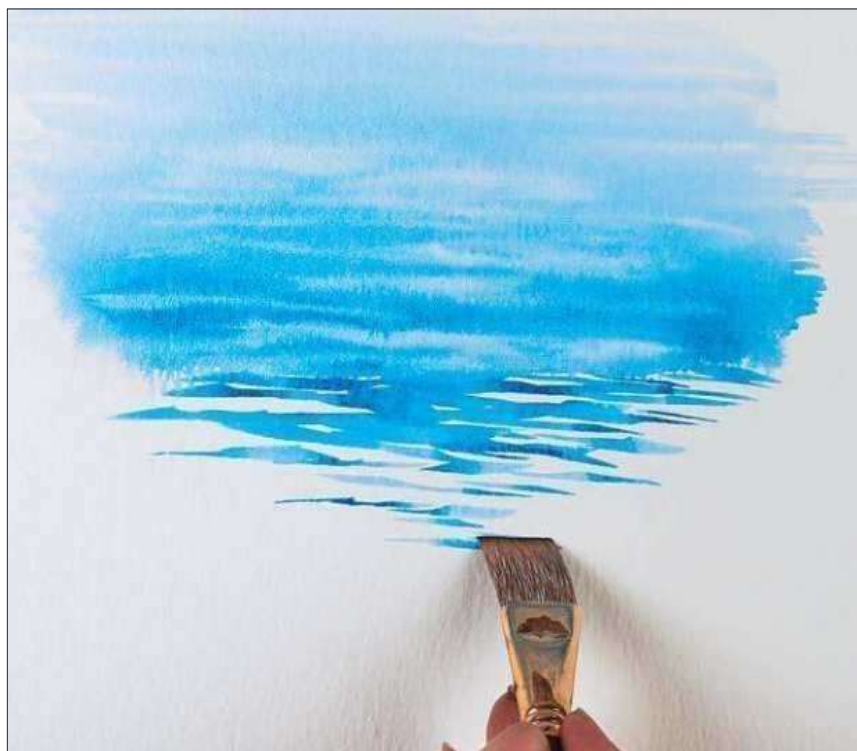
Ko'tarilmagan suv

19 mm nay yordamida qog'ozni toza suv bilan namlang. Ultramarinning qalin aralashmasini tayyorlang. Oldinda gabsiz suv quyugroq, shuning uchun pastdan yuqoriga bo'yoq qiling. Sahifani yuqoriga zigzag qiling va akvarel asta - sekin qog'ozdagi suv bilan ko'proq suyultiriladi.

1. Dalgalarni qo'shish uchun cho'tkadan suvni siqib oling va uni notekis gorizontalar bilan rangni ochish uchun foydalaning. Bundan tashqari, ostidagi har qanday bo'yoq granulyatsiyasini engillashtiring.

To'lqinsiz suvni aks ettirish

1. Folgadan foydalanib, quruq bo'yoq qatlamlarini qo'llang: birinchi navbatda tabiiy sienna, keyin kuygan soyabon, keyin esa ultramarin va kuygan qoraqo'tir aralashmasi.

3. Toshlarining konturlarini plastik karta bilan qirib tashlang. boshlash eng uzoqdan. Olib tashlashda kartani gorizontol holatda saqlang.

4. Sehgardan foydalanib, ko'k rangli akvarelni qo'llang, amalda qoyalar ustidan o'ting.

5. Ho'l ustida nam ishlang, sehgarni toshlarning ranglariga botirib, cho'tkani toshlardan suvga o'tkazing,

6. Oldingi fonda toshlarni chizib oling va ularni avvalgidek qirib tashlang. Toshlar ustida oqayotgan to'lqinlar va suvni chizish uchun 19 mm nay va tosh rangidan foydalaning.

Ochroq ko'k rang qo'shing va ko'proq to'lqinlar chizib, ko'proq kesishuvchi yo'llarni yarating. Yashil soyalarni unutman

Dengiz bilan Akvarel manzarasi

Men tom ma'noda boshini bulutlar orasida o'tkazishga moyil rassomlardan emasman, lekin shunday kunlar bo'ladiki, bunga qarshilik ko'rsatishning iloji bo'lmaydi – men o'zimni balandliklarga qoyil qolaman va uni qanday tasvirlashim haqida o'ylayman.

Osmon landshaftning muhim qismidir. Atmosfera osmonini dengiz bilan doimo o'zgaruvchan kayfiyat bilan birlashtirib, siz ulug'vor tuval yaratishingiz mumkin.

Men dengizdan juda uzoqda yashashimga qaramay, nega dengiz manzaralarini tasvirlashga jalb qilinganimni bilmayman.

Ushbu bo'lim sizga dengiz manzarasi yoki osmonning ayrim elementlarini tasvirlash uchun bir nechta oddiy asosiy chizish texnikasini ko'rsatishga qaratilgan. Umid qilamanki, ushbu asosiy elementlarni qanday yaratishni o'rganib, siz keyinchalik vayron qiluvchi to'lqinlar va jingalak toshlar bilan notinch, ma'yus, ulug'vor dengizlarni yaratib, bunday rasmlar uchun o'zingizning texnikangizni ixtiro qila olasiz!

XULOSA

Ushbu kitobda akvarel texnikasida manzara ishlashning asosiy qoidalari va amaliy bosqichlari yoritildi. Tabiat qo‘ynida — pleynyer sharoitida ishlash orqali talabalar yorug‘lik va rang o‘zgarishini kuzatish, masofani havodor ifodalash, ranglarni uyg‘un tanlash hamda kompozitsiyani to‘g‘ri qurish kabi muhim ko‘nikmalarni egallaydilar.

Kitobdagi bosqichma-bosqich mashqlar talabalarga avval sodda shakllar va rang yechimlaridan boshlash, keyin esa murakkab manzara kompozitsiyalariga o‘tish imkonini beradi. Shu jarayon davomida ularning rang sezgirliigi, kuzatuvchanligi, tezkor etyud yozish malakasi va badiiy fikrlashi rivojlanadi.

Pleynyer mashg‘ulotlari talabalarning tabiatga bo‘lgan qiziqishini oshiradi, real holatni to‘g‘ri ko‘rib ifodalashga o‘rgatadi hamda akvarel bo‘yoqlarining imkoniyatlarini chuqurroq anglashga yordam beradi.

Umuman olganda, mazkur kitob rangtasvirni o‘rganayotgan talabalar uchun amaliy qo‘llanma bo‘lib, manzara janrini puxta o‘zlashtirishga, ijodiy tafakkurni rivojlantirishga va akvarel bo‘yoqlari bilan ishonchli ishlash malakasini shakllantirishga xizmat qiladi.

Mustahkamlash uchun savollar.

Nazariy savollar

1. Akvarel bo‘yoqlarining asosiy xususiyatlari nimalardan iborat?
2. Manzara janrida yorug‘lik va soyaning ahamiyati nimada?
3. Masofaviy perspektiva nima va akvarelda qanday ifodalanadi?
4. “Havodorlik” tushunchasi akvarel texnikasida qanday yaratiladi?
5. Pleynyer mashg‘ulotlari rangtasvir o‘rganishda nima uchun muhim?
6. Akvarelda oq qog‘ozning roli nimada? Nima uchun oq rang qo‘shilmaydi?
7. Manzara kompozitsiyasini tuzishda asosiy tamoyillar nimalar?
8. Rang harorati (issiq-sovuq ranglar) manzara tasvirida qanday ahamiyatga ega?

9. Lavirovka va lazur (lesirovka) texnikasi orasidagi farqlar nimalar?

10. Tabiatdagi rang o'zgarishini kuzatish nima uchun muhim?

Amaliy savollar

1. Dastlabki etyudni qanday bosqichda boshlash kerak?

2. Osmon rangini berishda qaysi akvarel texnikasidan foydalanish qulay?

3. Dala, o'tloq yoki maysaliklarni tasvirlashda qaysi rang uyg'unligi qo'llanadi?

4. Daraxtlarni tasvirlashda avval siluetimi, barg fakturasimi belgilanadi?

5. Tog' manzarasini chizishda masofa sezilishini qanday berasiz?

6. Suv yuzasida aksni ko'rsatishning eng oson akvarel usuli qaysi?

7. Manzara old plani (birinchi plan) qanday ranglarda bo'lishi kerak?

8. Ish jarayonida qaysi bosqichda detallarga o'tiladi?

9. Tez quriydigan akvarel bilan xatoni qanday to'g'rilash mumkin?

10. Etyudni 20–30 daqiqada tugatish uchun qanday ishlash tartibi qo'llaniladi?

3. Ijodiy savollar

1. Ertalabki tabiat holatini tasvirlash uchun qanday ranglar tanlaysiz?

2. Yomg'irli havoni ifodalash uchun qanday usul qulay?

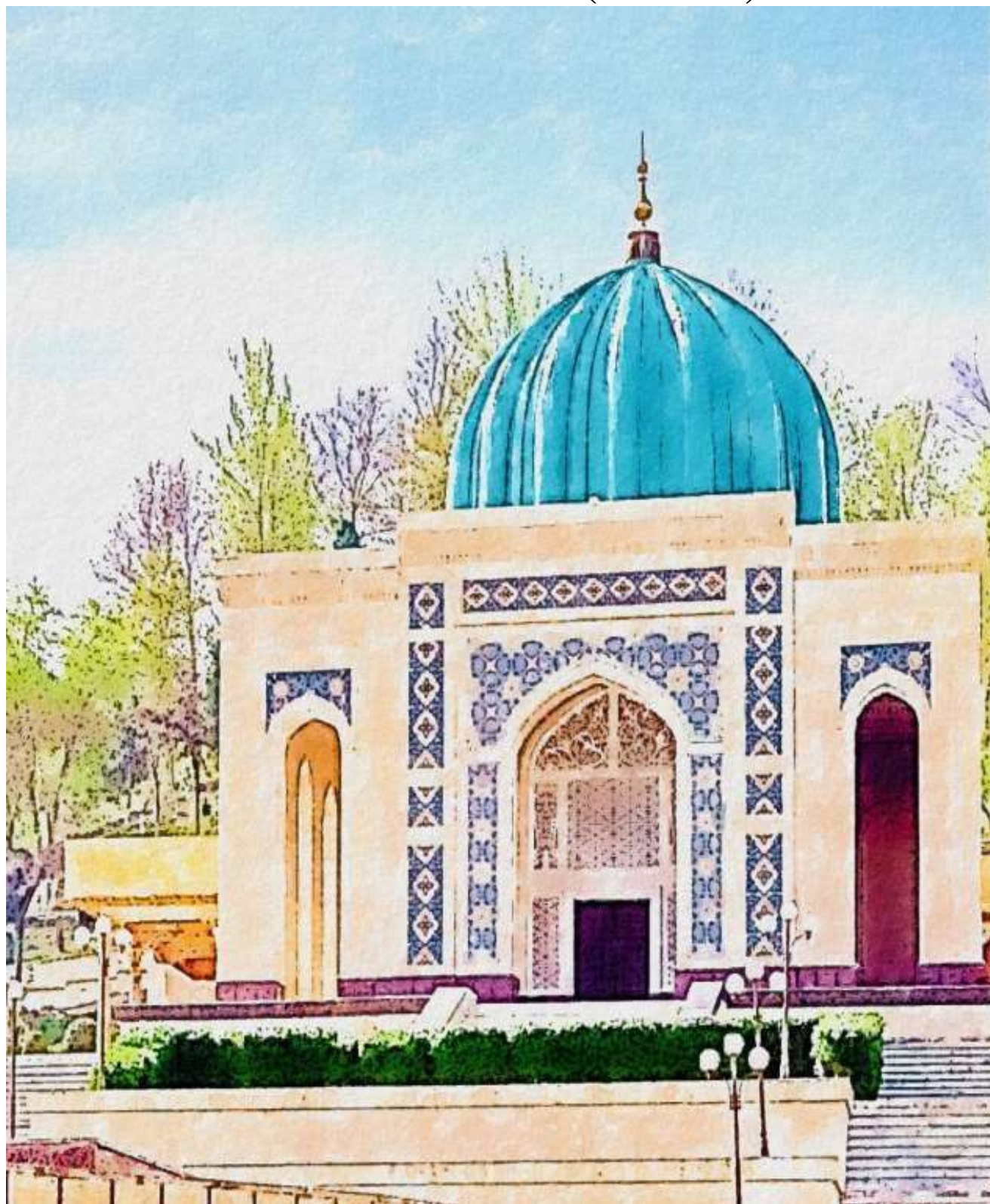
3. Quyosh botishi manzarasida issiq va sovuq ranglar muvozanatini qanday topasiz?

4. Shaxsiy kuzatuvlaringizga asoslanib, pleynyerda eng qiyin bo'lgan jarayon qaysi?

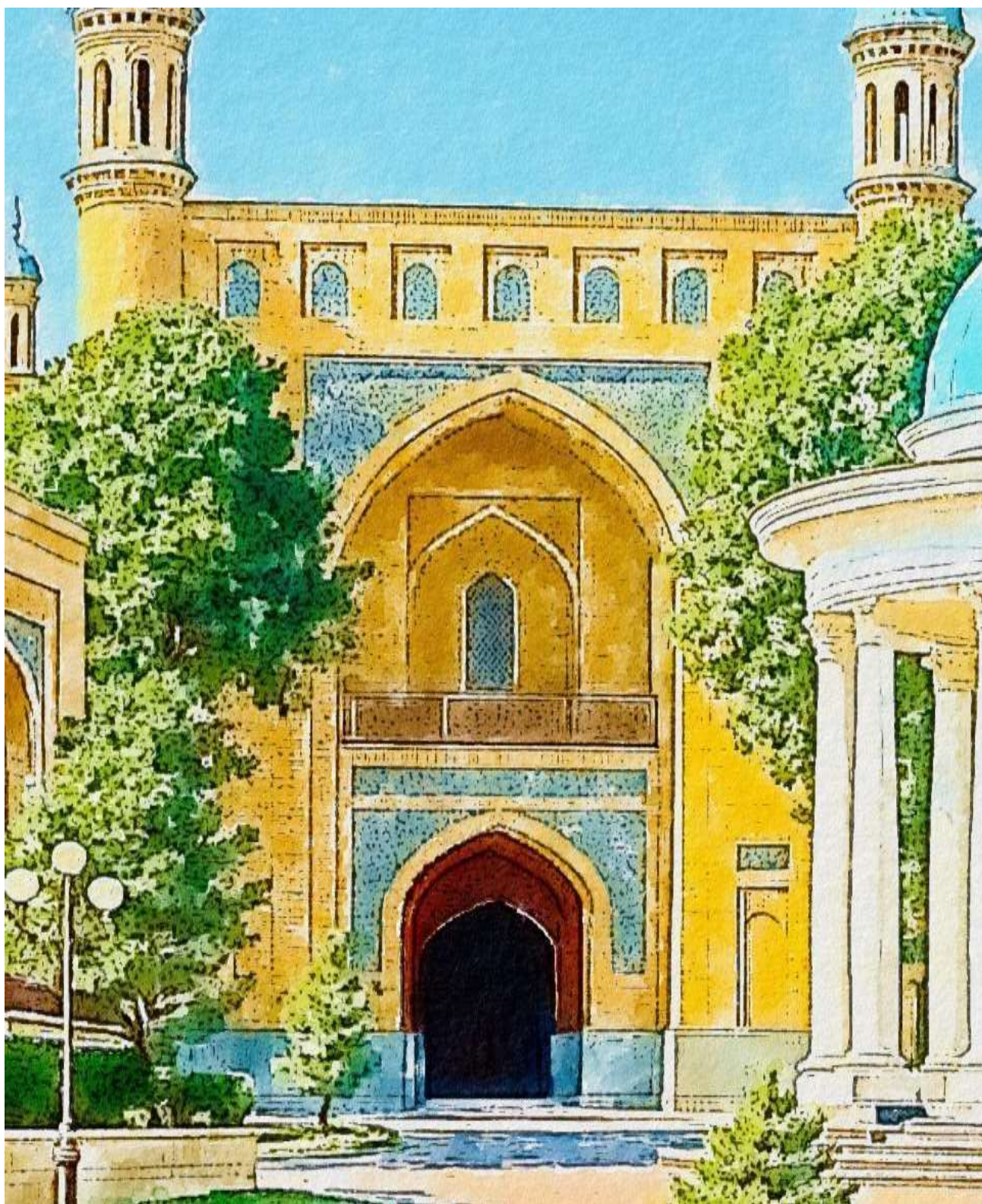
5. Manzara orqali qanday kayfiyat yoki holatni yetkazishni xohlaysiz?

ILOVALAR

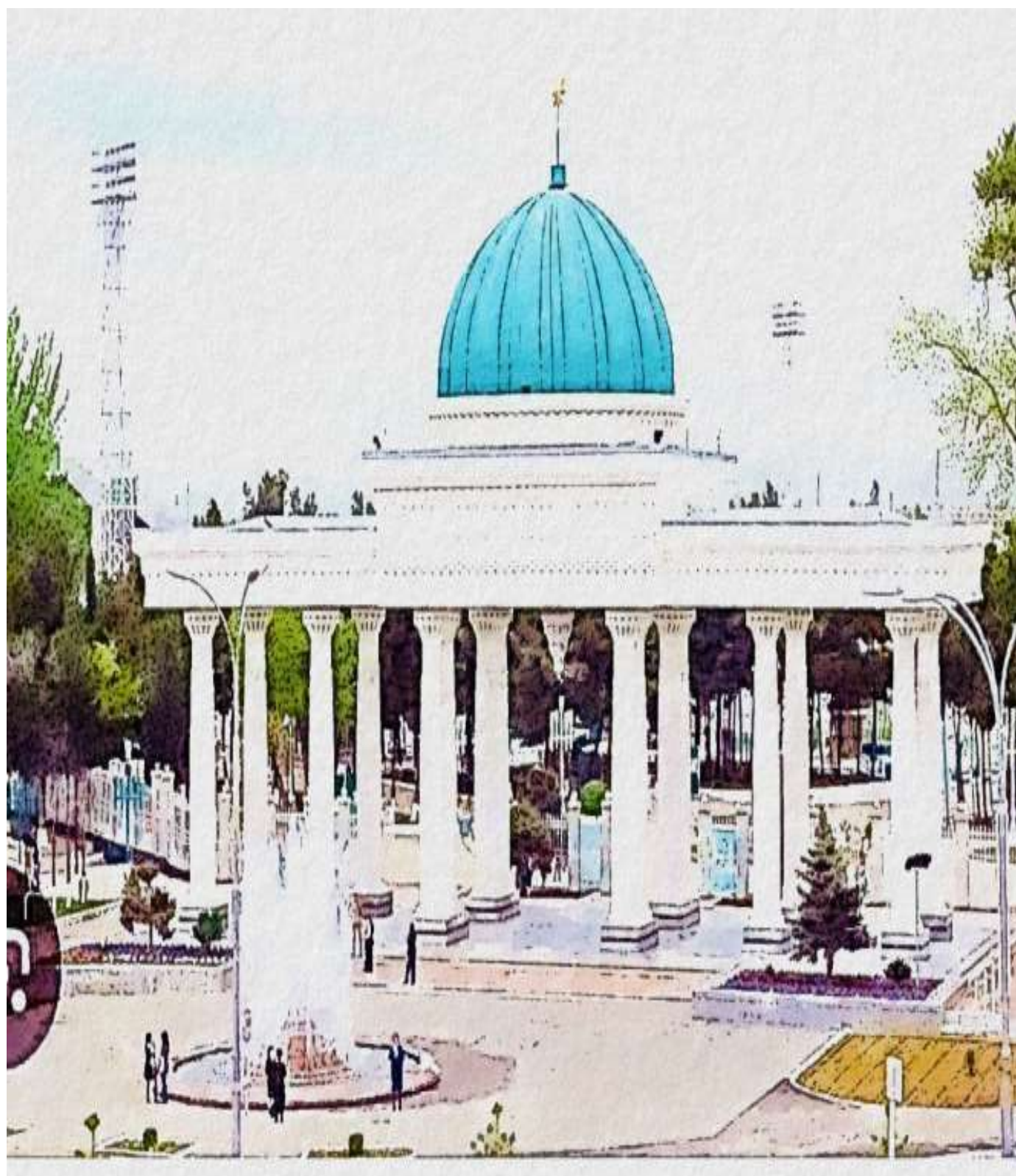
BOG‘I BOBUR (akvarel)

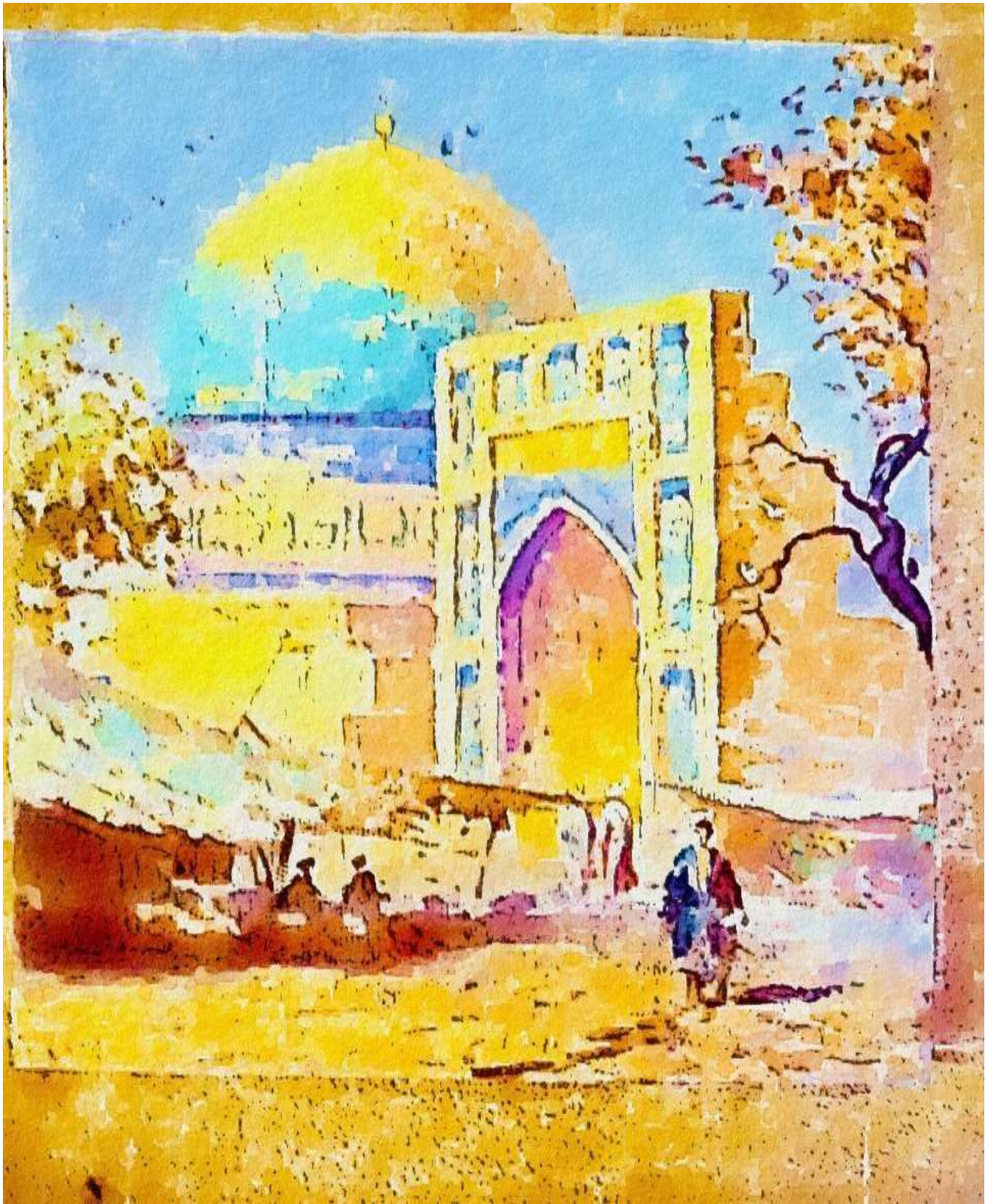

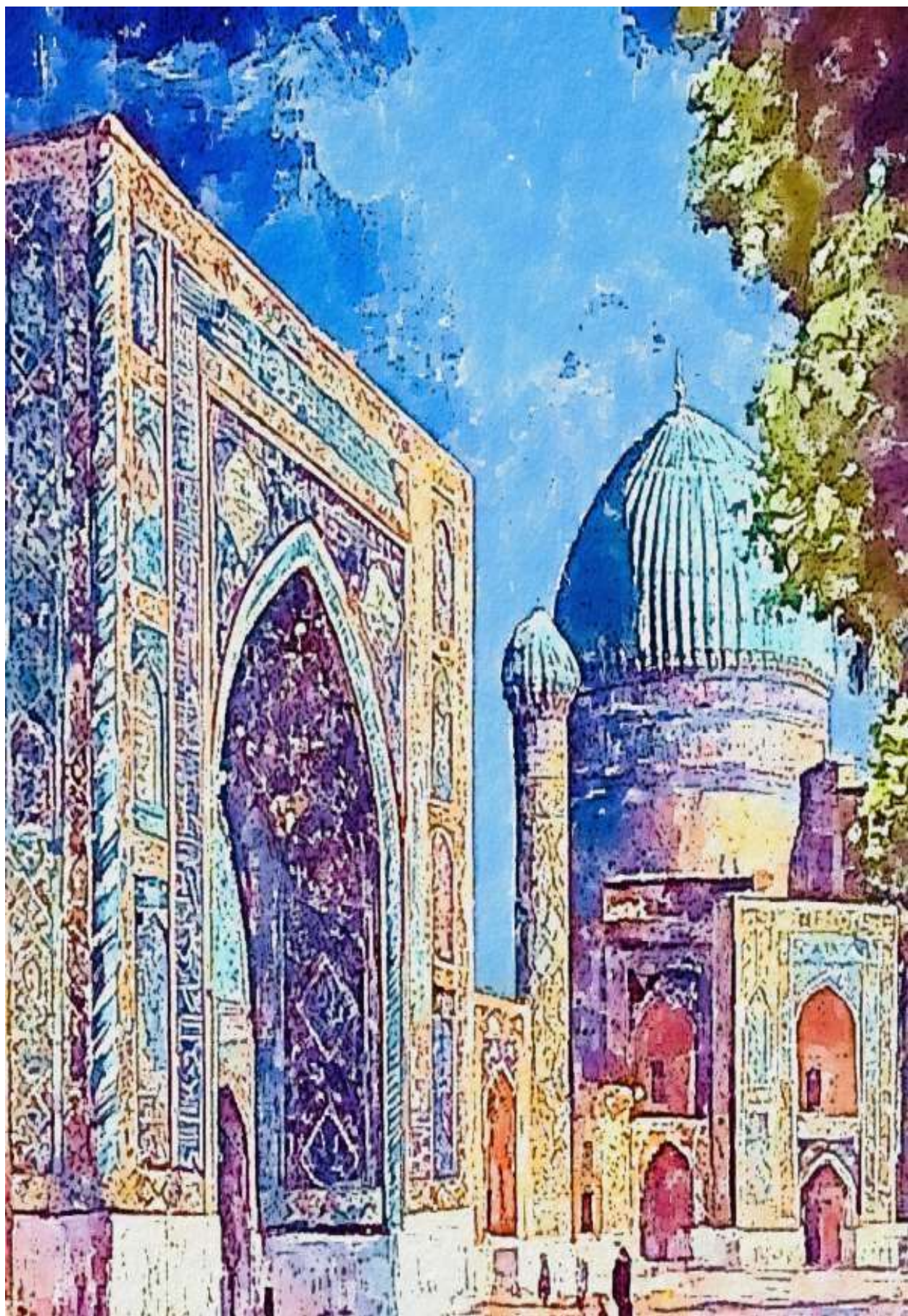
REGISTON MAYDONI (akvarel)

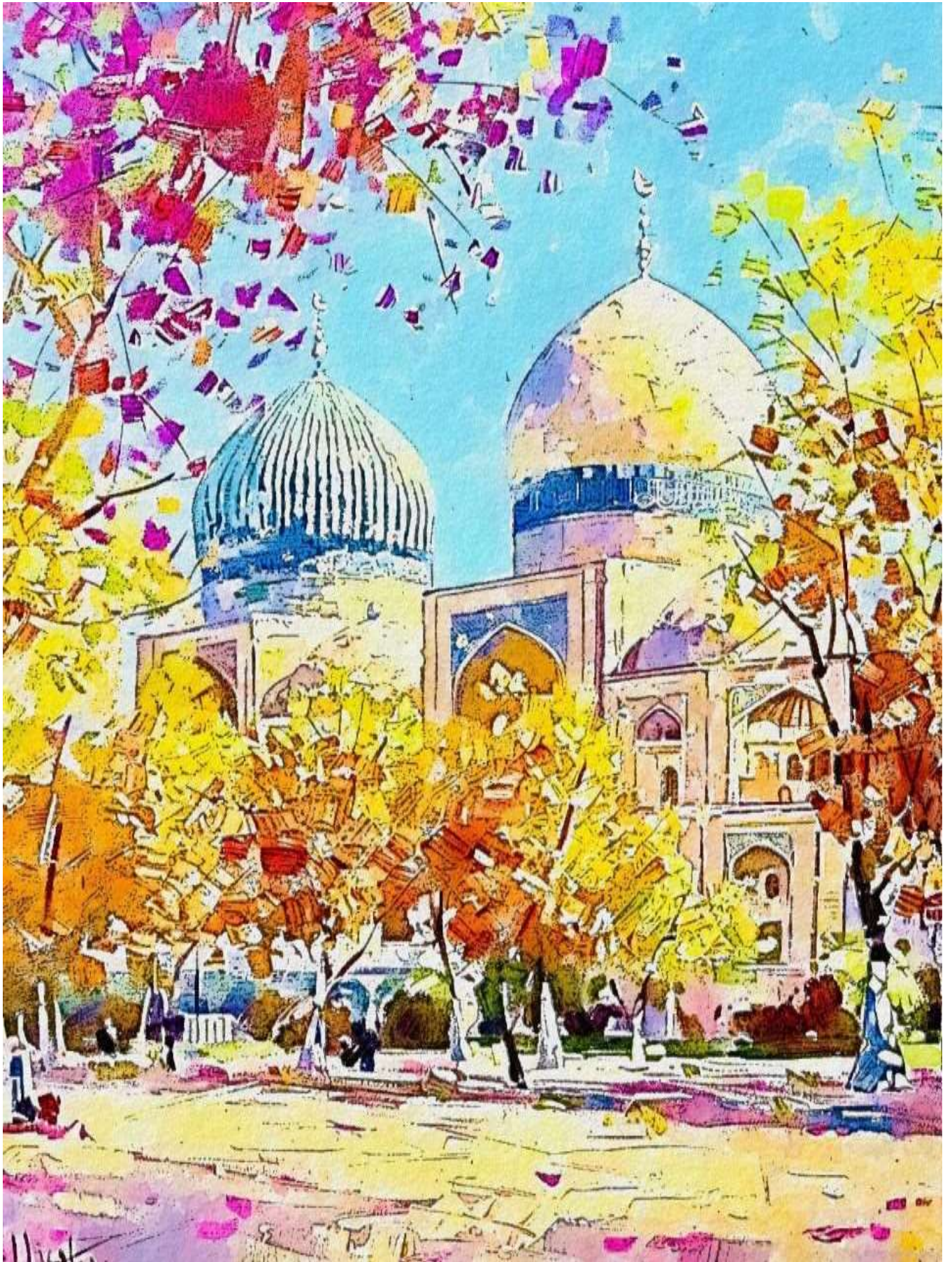

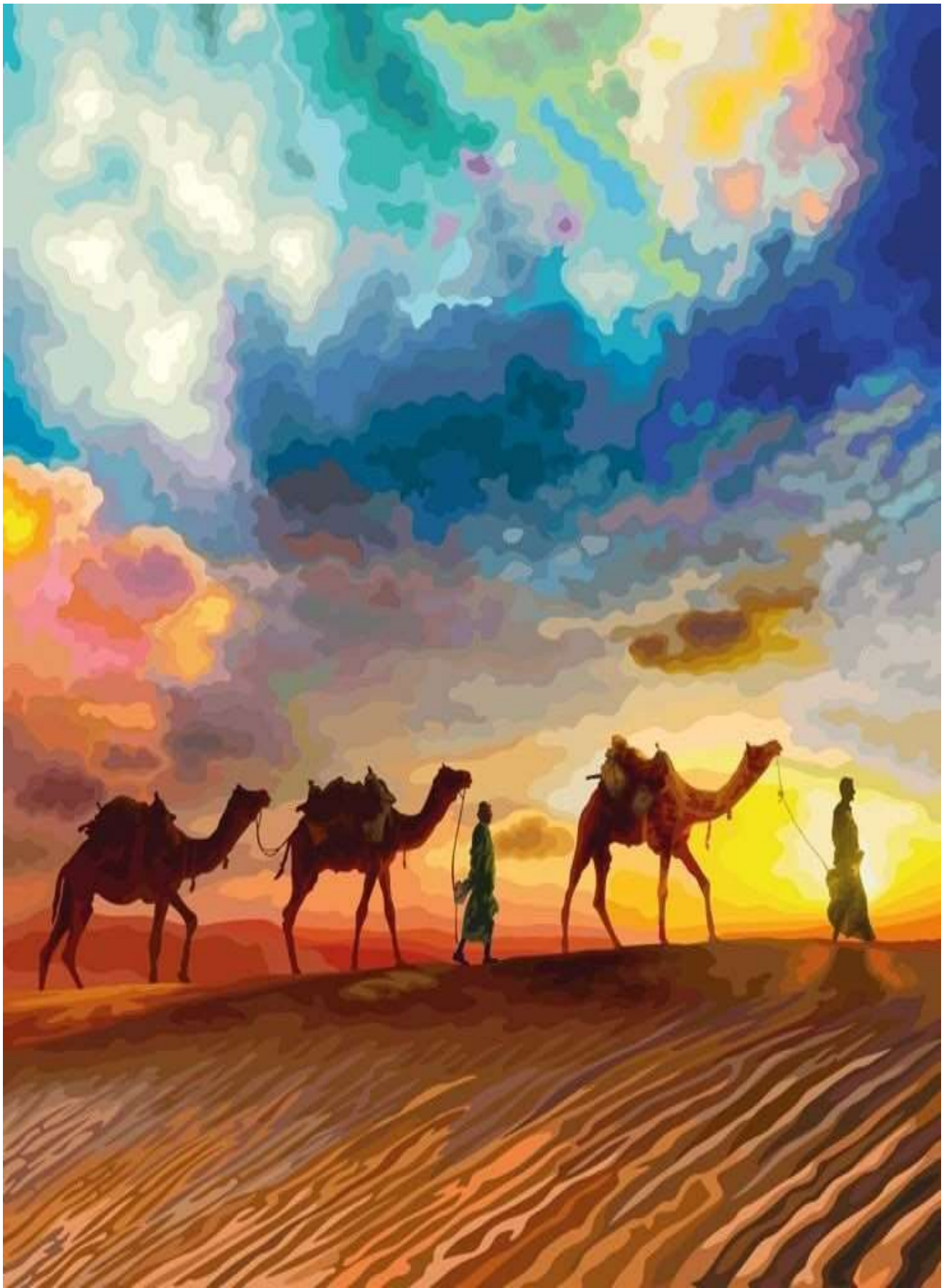
ALISHER NAVOIY bog'i (akvarel)

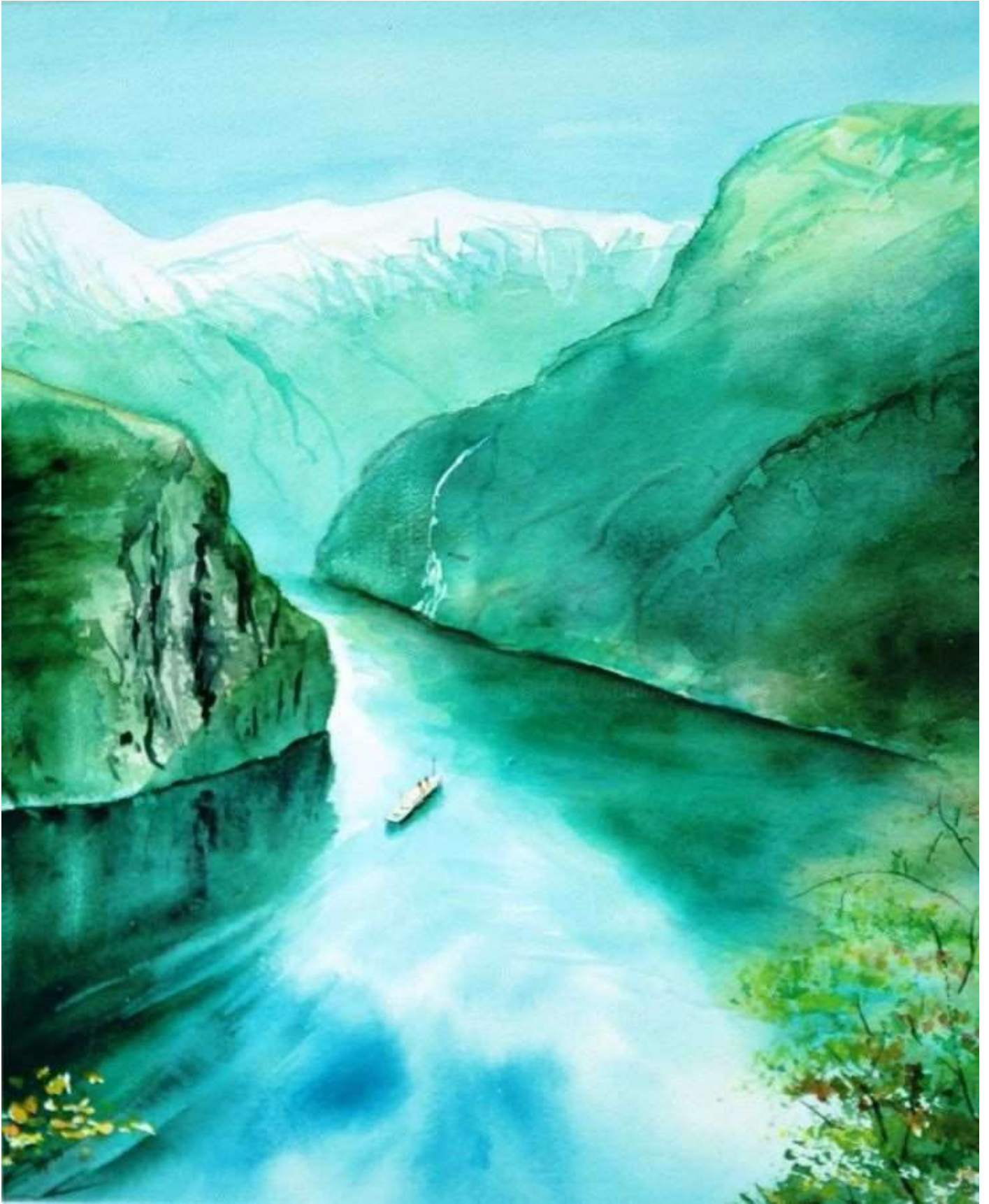

@inspotart

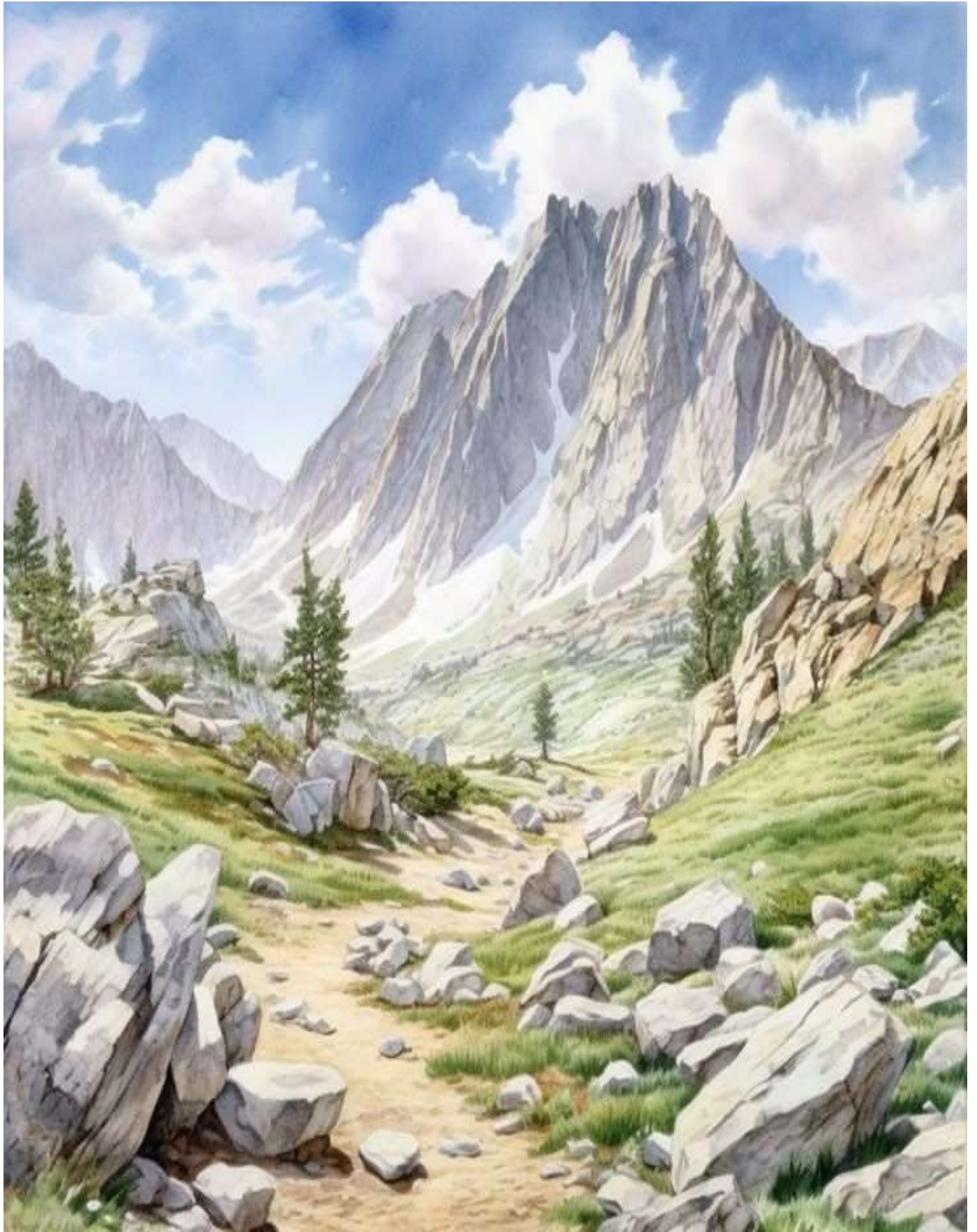

TEST SAVOLLARI.

1. Akvarel texnikasining asosiy xususiyati qaysi?
 - A) Qalin qatlamda ishlash
 - B) Yomg'irga chidamli bo'lishi
 - C) Shaffof va yengil bo'yoqli bo'lishi.*
 - D) Qop-qora ranglar ustuvorligi
2. Manzara janrida masofani ko'rsatish uchun nima muhim?
 - A) Detallarni ko'paytirish
 - B) Ranglarni ochiq va sovuq qilish*
 - C) Qora rangni ko'proq ishlatish
 - D) Faqat bir xil ranglardan foydalanish
3. Pleynyer deganda nima tushuniladi?
 - A) Studiyada ishlash
 - B) Tabiiy yorug'likda, tabiat qo'ynida ishlash*
 - C) Grafika chizish
 - D) Ranglarni aralashtirish usuli
4. Akvarelda oq rang qanday olinadi?
 - A) Oq bo'yoq qo'shib
 - B) Qog'ozning o'zini saqlab qolish orqali*
 - C) Kul rang bilan aralashtirib
 - D) Lak ustiga bo'yab
5. Osmonni tasvirlashda qaysi texnika ko'proq qo'llanadi?
 - A) Qalin qatlam
 - B) Quruq cho'tka

- C) Lavirovka (nam-holatda)*
 - D) Nuqtachalar usuli
6. Tog‘ manzarasida uzoq masofani berish uchun qanday rang tanlanadi?
- A) Issiq va to‘q ranglar
 - B) Ochiq, sovuq moviy ranglar*
 - C) Jigarrangning quyuq ohanglari
 - D) Qora va binafsha
7. Daraxt barglarining fakturasini berishda qaysi bosqichga o‘tiladi?
- A) Dastlabki yengil rang berilgandan keyin*
 - B) Ishning boshidayoq
 - C) Faqat yakuniy detallarni tugatgandan keyin
 - D) Faqat quruq ishlashda
8. Manzara kompozitsiyasini tuzishda birinchi qadam nima?
- A) Detailarni chizish
 - B) Eng quyuq ranglar bilan boshlash
 - C) Umumiy joylashuv va katta shakllarni belgilash*
 - D) Daraxt barglarini bo‘yash
9. Akvarel bo‘yoqlari tez qurigan uchun...
- A) Juda sekin ishlash kerak
 - B) Yalpiz choyi ichib olish kerak
 - C) Tez va aniq ishlash talab etiladi*
 - D) Birinchi bo‘lib qora rangni qo‘llash kerak
10. Suv yuzasida aksni ko‘rsatishning oddiy usuli qaysi?
- A) Qalin qatlam bilan bo‘yash

- B) Vertikal pastga cho‘tar tortish*
- C) Quruq cho‘tka bilan chizish
- D) Qora rang qo‘shish

11. Akvarelda “lazur” (lesirovka) nima?

- A) Qalin bo‘yoq surtish
- B) Shaffof yupqa qatlam bilan bo‘yash*
- C) Ko‘mir bilan ishlash
- D) Quruq cho‘tka texnikasi

12. Manzara ishlashda old plan qanday bo‘lishi kerak?

- A) Ochiq va xira
- B) O‘tib ketgan ranglarda
- C) To‘q, tiniq va aniq*
- D) Faqat sovuq ranglarda

13. Tabiatdagi yorug‘lik yo‘nalishini ko‘rsatish uchun nima muhim?

- A) Qora rangni ko‘paytirish
- B) Soyani to‘g‘ri joylashtirish*
- C) Hamma joyni bir xil bo‘yash
- D) Detallarni kamaytirish

14. Akvarel manzarada qaysi bo‘yoq rangi eng ko‘p ishlatiladi?

- A) Oq
- B) Ko‘k*
- C) Kumush
- D) Oltin rang

15. “Nam ustiga nam” texnikasi nima uchun qo‘llanadi?
- A) Keskin chiziqlar olish uchun
 - B) Yumshoq o‘tishlar yaratish uchun*
 - C) Qalin qatlam hosil qilish uchun
 - D) Qora rangni o‘zgartirish uchun
16. Daraxtning umumiy shaklini belgilashda qaysi usul to‘g‘ri?
- A) Barglardan boshlash
 - B) Eng quyuq nuqtalardan boshlash
 - C) Avval yirik shaklini chizish*
 - D) Tayyor fon ustiga barglar qo‘yish
17. Tog‘ manzarasida havo perspektivasi qanday namoyon bo‘ladi?
- A) Masofa uzoqlashgan sari ranglar to‘q bo‘ladi
 - B) Masofa uzoqlashgan sari shakllar kattalashadi
 - C) Masofa uzoqlashgan sari ranglar ochiq va sovuq bo‘ladi*
 - D) Masofa uzoqlashgan sari qora rang ko‘payadi
18. Quyosh botishi manzarasida asosiy rang harorati qanday bo‘ladi?
- A) Sovuq
 - B) Faqat yashil
 - C) Issiq va yorqin*
 - D) Binafsha va qora
19. Pleynyer etyudini boshlashdan oldin talabada nima bo‘lishi shart?
- A) Faqat qalam
 - B) Rang doiras

C) Klarifikator

D) Umumiy kompozitsiya rejasini belgilash*

20. Akvarelda xatoni kamaytirishning eng yaxshi yo‘li qaysi?

A) Tezda bo‘yoqni qalin surtish

B) Avval eng och ranglardan boshlash*

C) Hammasini bir xil rangda bo‘yash

D) To‘q ranglardan boshlash

ATAMALARNING IZOHLI LUG‘ATI

1. Akvarel-Shaffof va suv bilan suyultiriladigan bo‘yoq texnikasi.

Ranglar qatlamlari bir-biriga o‘tishi mumkin, yorug‘lik va havodorlikni ifodalashga qulay.

2. Pleyner (Plein Air)-Tabiat qo‘ynida, tashqi muhitda ishlash. Manzara, daraxt, gullar va boshqa elementlarni real holatida kuzatib chizish imkonini beradi.

3. Kompozitsiya-Rangtasvirda barcha elementlarni bir butun sifatida joylashtirish qoidalari va tartibi. Kompozitsiya manzara hissiyotini kuchaytiradi.

4. Perspektiva-Masofa va chuqurlikni rasmda ifodalash usuli.

Masofa uzoqlashgan sari shakllar kichrayadi, ranglar sovuqroq va xira bo‘ladi.

5. Yorug‘lik (Light)-Manzara elementlarini yoritadigan tabiiy nur. Ranglar va soyalarni to‘g‘ri ishlash manzara jonliligini oshiradi.

6. Soyalar (Shadows)- Ob’ektlarni nurdan himoya qiluvchi qorong‘u joylar. Soyalar shakl va hajm berishda muhim

7. Lesirovka Lazur (Wash Glaze)-Shaffof yupqa rang qatlamini qo'yish texnikasi. Rang o'tishi, yumshoq o'zgarishlar yaratadi.
8. Etrod (Study Sketch)-Tezkor, qisqa vaqt ichida bajariladigan manzara tasviri. Pleyner mashg'ulotlari odatda etyud sifatida bajariladi.
9. Rang harorati (Color Temperature)-Rangning issiq yoki sovuq ekanligini ifodalaydi. Masalan, issiq ranglar (qizil, sariq) quyosh botishi, sovuq ranglar (ko'k, moviy) uzoq masofani bildiradi.
10. Oq qog'oz roli-Akvarel ishlashda oq rang qo'shilmaydi; oq qog'oz yorug'likni saqlaydi va ranglarni shaffof qiladi.
11. Old plan Birinchi plan-Rasmning eng yaqin va aniq ko'rinadigan qismi. Rang va detallar to'qroq bo'ladi.
12. Orta plan Ikkinchi plan-Old plan bilan fon orasidagi masofa. Ranglar va detallar biroz xira bo'ladi.
13. Fon Background-Manzaradagi eng uzoq ko'rinadigan qism. Ranglar ochiq va sovuq, shakllar xira bo'ladi.
14. Detal-Rasmdagi kichik elementlar: barg, gullar, toshlar. Detallar odatda oxirgi bosqichda qo'yiladi.
15. Masofa sezish (Depth perception)-Rang, shakl va yorug'lik orqali rasmda chuqurlikni his qilish.
16. Mashq Amaliy ish-O'quvchining texnikani o'rganishi uchun bajariladigan qo'llanma mashqlar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Р.Ш. Халилов. Учебное пособие «АКВАРЕЛЬ» ТАШКЕНТ 2009 г. (5–16 betlar)
2. R. Xudoyberganov. Rangshunoslik asoslari–Toshkent. G'.G'ulom nomida–gi nashriyot–matbaa ijodiy uyiushmasi. 2006
3. Sohibov, R. (2022). RANGLARNING ASOSIY XUSUSIYATLARI. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(10–2), 234–238.
4. Nodirjon, M., Abdusalom, M., & Ozodbek, S. (2021). Technologies of teaching fine arts with modern methods.
5. Plener // tasviriy san'at atamalarining qisqacha lug'ati / G. G. Obuxovning umumiy tahriri ostida. M.: Sovet rassomi, 1961
6. Vlasov V. G. plener // tasviriy san'atning yangi ensiklopedik lug'ati. 10 jildda — Sankt– Peterburg.: ABC Klassik Hisoblanadi. VII jild, 2007
7. Reutersverd O. impressionistlar jamoatchilik va tanqid oldida. M.: San'at, 1974.
8. "Plein Air landshaft rasmining asosi sifatida". 2015 yil 18 yanvarda Arxivlangan. // 2013 yil 23 apreldagi "Master 2013" rasm va bo'yicha Umumrusiya tanlovi doirasida tasviriy san'at o'qituvchilarining mintaqaviy ilmiy–amaliy konferensiyasi materiallari zamonaviy sharoitda akademik badiiy ta'limni saqlash va rivojlantirish
9. Abdullayev N. San'at tarixi 2–jildlik, 2/1 tom. –T., 2001.
10. Abdirasilov S.F. Tasviriy san'at metodikasi. –T., «Ilm–Ziyo», 2006.
11. Abdirasilov S.F., Tolipov N.X. Tasviriy san'at o'qitish metodikasi. –T., «Aloqachi», 2007.
12. Boymetov B.B., Abdirasilov S.F. Chizmatasvir. –T., «G'afur G'ulom», 2004.
13. Nabiyev M.N. Rangshunoslik. T., « O 'qituvchi», 1995 6. Oripov B. Tasviriy san'at va uni o'qitish metodikasi. –T.: «IlmZiyo», 2006.

14. Tasviriy san'at darsliklari. 1,2,3,4 – sinflar. 8. Hasanov R.X. Maktabda tasviriy san'at o'qitish metodikasi. «FAN», 2004.
15. Backpacker rasmlari: Maykl Chesley Jonson tomonidan yog ' va Pastel bilan ochiq havoda
16. Yog ' rassomi uchun cho'tka Emil Gruppe
17. Karlsonning ochiq rasm uchun qo'llanmasi jon F. Karlson
Edgar Peyn tomonidan ochiq kompozitsiya bo'yicha qo'llanma
19. Xalq badiiy hunarmandchilik va amaliy san'atini yanada rivojlantirishni davlat yo'li bilan qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari to'qrisida. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni, – T: <Toshkent oqshomi= oynomasi, 2–aprel, 1997–yil, 38–son.
20. Bulatov S.S. Naqqoshlik. –T.: Fan va texnologiya, 2010
21. Bulatov S.S. O'zbek xalq amaliy bezak san'ati, – T.: <Mehnat=, 1991. 6.
Axmedov M.B. Yogoch o'ymakorligi. –T.: Adabiyot uchqunlari, 2017 7.
Muratov X.X., Jabbarov P.P. Amaliy va badiiy bezak san`ati. –T.: Ijod–print, 2020
22. Qodirxo'jaev P. Badiiy bezak san`ati. –T: Iqtisod–moliya, 2008
23. Xolmatov B.K. Kompozitsiya – T.: «Iqtisod–moliya», 2007. 10.G'ulomov K. Amaliy san'at–T.:
24. Bammes G. Der nackte Mensch. –Drezden.: 1997. 16. Boymetov B.B. Qalamtasvir. –T.: Ilm ziyo, 2007.
25. Bulatov S.S. Ganchkorlik (5 sinflar uchun qo'llanma). –T.: O'qituvchi, 1997.
26. Bulatov S.S. Ganchkorlik (6 sinflar uchun qo'llanma). –T.: O'qituvchi, 1997.
27. Bulatov S.S. Ganchkorlik (7 sinflar uchun qo'llanma). –T.: O'qituvchi, 1997.
28. Bulatov S.S., Dadashev L. Naqsh alifbosi. –T.: Cho'lpon, 1999.
29. Bulatov S.S., Muxtorov A. Ganchkorlik san'ati. –T.: Musiqa, 2006,–124b.

30. Egamov A., Boymetov B. va Aminov X. Chizmatasvir (KHKlar uchun o'quv qo'llanma). –T.: Sharq NMAK, 2011.
31. Hasanov R. Maktablarda tasviriy san'at mashg'ulotlarini takomillashtirish yo'llari. –T.: O'qituvchi, 1986, 96 b.
32. Joseph Shepherd. Realistik Figure Drawing. –Cincinnati, Ohio.: «North Light Books», 1991,
33. Masharipova S.A. San'at, arxitektura va shaharsozlik tarixi. –T.: TAQI, 2013, – 126 b.
34. Metodo Professionale. Il Figurino di Moda. Milano, 2005. –362 p. 21. Nabiyeu M. Rangshunoslik va rangtasvir texnologiyasi. –T.: O'qituvchi, 1995, –48 b.
35. Oripov B.N. Tasviriy san'at asoslari. –Namangan.: NamDU, 1994,56 b.
36. Oydinov N. Rassom o'qituvchilar tayyorlash muammolari. –T.: O'qituvchi, 1997, –215 b. 30. Oydinov N. O'zbekiston tasviriy san'ati tarixidan lavhalar. –T.: O'qituvchi, 1997, –126b.
37. Tojiyev B., Isahojiyeva N. Qalamtasvir, rangtasvir va kompozitsiya asoslari. –T.: Sharq NMAK, 2011

Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Abdirasulov S., Tolipov N., Oripova N. Rangtasvir. –T.; «O‘zbekiston», 2006.
2. Qodirxo‘jayev P. Badiiv bezak san’ati. —T., «Iqtisod–moliya», 2007.
3. Egamov X. Bo‘yoqlar bilan ishlash. – T.: «O‘qituvchi», 1981.
4. Кузин В.С. Психология. – М.: «Высшая школа», 198?.
5. Пучков А.С., Триселев А.В. Методика работы над натюрмортом.–М.: «Просвещение», 1982.
6. Ростовцев Н.Н. Методика преподавания изобразительного искусства в школе. – М.: «Просвещение», 2000.
7. Ростовцев Н.Н. Учебный рисунок. – М.: «Просвещение», 1984.
8. Ishmuhamedov R.J. Innovatsion texnologiyalar yordamida ta’lim samaradorligini oshirish yo‘lari. – T.; Nizomiy nomidagi TDPU, 2004.
9. Yo‘ldoshev J.G‘., Usmonov S.A. Zamonaviy pedagogik texnologiyalami amaliyotga joriy qilish. – T.: «Fan va texnologiya» nashriyoti, 2008.

O‘QUV ADABIYOTINING NASHR RUXSATNOMASI

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va
innovatsiyalar vazirligining 20 25 yil “ 09 ” Iyul
dagi “258”-sonli buyrug‘iga asosan

SH.O.BOTIROVA

(muallifning familiyasi, ismi-sharifi)

Rangtasvir

(ta’lim yo’nalishi (mutaxassisligi))

_____ ning
talabalari (o‘quvchilari) uchun tavsiya etilgan

Akvarelda manzara ishlash

(o‘quv adabiyotining nomi va turi: darslik, o‘quv qo‘llanma)

_____ ga
O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi
tomonidan litsenziya berilgan nashriyotlarda nashr
etishga ruxsat berildi.

Vazir

K.Sharipov

№ 915730

Mundarija

Kirish	4-5
Akvarel bo'yoqlarining badiiy- ifodali xususiyatlari va rivojlanish tarixi	6-22
Akvarelist manzarachi rassomlar hayoti va ijodi.....	23-29
Akvarelda manzara ishlash qurollari	30
Materiallar.....	31-32
Akvarel bilan daraxt peyzaji.....	33-61
Gullar bilan akvarel manzarasi.....	62-99
Akvareldan tog'lar, vodiylar, dengiz, osmon va suv havzalari	100-146
Foydalanilgan adabiyotlar.....	147-148
Qo'shimcha adabiyotlar.....	149

Содержание

Введение	4-5
Общие понятия о ландшафте.....	6-22
Ландшафтоведение	23-29
Художники-акварелисты-пейзажисты.....	30
Материалы.....	31-32
Пейзаж дерева акварелью	33-61
Акварельный пейзаж с цветами.	62-99
Горы, долины, море, небо из акварели и водоемы	100-146
Использованная литература.....	147-148
Дополнительная литература	149

Content

Introduction.....	4-5
General concepts about the landscape	6-22
Landscaping.....	23-29
Watercolorist landscape painters	30
Materials	31-32
Tree landscape with watercolor.....	33-61
Watercolor landscape with flowers.....	62-99
Mountains, valleys, sea, sky from watercolor and ponds	100-146
Literature used.	147-148
Additional literature.	149

BOTIROVA SHOXIDAXON ODILJONOVNA

**RANGTASVIR. AKVARELDA MANZARA
ISHLASH (PLENER AMALIYOTIDA)**

(O'QUV QO'LLANMA)

Muharrir: O.Abdullayev

Dizayner: J.Qobilov

“OMADBEK PRINT NUMBER ONE” MCHJ

Andijon shahri, Boburshoh ko`chasi, 39 a uy.

Nashriyot litsenziya raqami: № 156677.

2023-yil 7-noyabrda berilgan.

Tijoriy takliflar uchun: 99-906-90-71

Bosmaxonaga 2025 yil 25 dekabrda berildi.
Bosishga 2026 yil 07 yanvarda ruxsat etildi.
Bichimi 84x108 1/16. Hajmi 9,1 bosma taboq.
Times New Roman garniturasida,
ofset qog`ozi, ofset usulida chop etildi.
Buyurtma 0013 Adadi 50 dona.

Ushbu kitobning hech bir qismidan mualliflarning yozma ruxsatisiz elektron yoxud bosma shaklda tijoriy maqsadlarda foydalanish uchun chop etish hamda internet, ijtimoiy tarmoqlar orqali tarqatish mumkin emas.

Mualliflik huquqlari qonun bilan himoya qilinadi.

“OMADBEK PRINT NUMBER ONE” MCHJ

bosmaxonasida chop etildi.

Andijon shahar Boburshoh ko`chasi, 39 a uy.

O`zbekiston Respublikasi Prezidenti administratsiyasi

huzuridagi Axborot va ommaviy

kommunikatsiyalar agentligining **19.02.2025** dagi

627268 raqamli guvohnomasi.

